

บทที่ 5

ผลการทบทวนแผนระดับพื้นที่การพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน และผลการวิเคราะห์พื้นที่ตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ได้รับการว่าจ้างจาก อพท. ให้เป็นที่ปรึกษาดำเนิน
กิจกรรม

พัฒนาต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวและเมืองศิลปะเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมศึกษาพื้นที่ท่องเที่ยว
(Zoning) สำหรับการพัฒนา และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน
เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์และเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
โลก โดยมีการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องดัง
ปรากฏในบทที่ 2 ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นไปอย่างมีทิศทางที่ชัดเจนจึงได้มี
การ ทบทวนแผนระดับพื้นที่การพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน และนำผลการศึกษาของ
ขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวมานำเสนอ ตามหัวข้อคือ

- 5.1 การทบทวนแผนระดับพื้นที่การพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน
- 5.2 ผลการวิเคราะห์พื้นที่ตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว
มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การทบทวนแผนระดับพื้นที่การพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน

แผนระดับพื้นที่การพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน เป็นการทำการทบทวน
แผน

การพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งวิเคราะห์ยุทธศาสตร์
แผนการพัฒนาในพื้นที่ กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่เกี่ยวข้องใน
พื้นที่ 5 ชุมชนเป้าหมายในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน พร้อมทั้งขับเคลื่อนแบบบูรณาการ เน้น
การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสามารถนำไปใช้จริงได้ โดยจัดทำเป็นแผนการจัดการพื้นที่
ท่องเที่ยว (Zoning) และออกมาในรูปแบบกลไกติดตาม ควบคุม การบริหารจัดการพื้นที่
ท่องเที่ยว (Zoning) ให้เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาเมืองเก่า่านาน ให้สอดคล้องกับการ
พัฒนาเมืองสร้างสรรค์และเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก ต่อไป

พื้นที่พิเศษเมืองเก่า่านาน ถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
และวัฒนธรรมในพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่า่านาน และสามารถขับเคลื่อน
ยกระดับเมืองน่าสูการเป็นเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของ UNESCO ตามเกณฑ์การ

พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของสภาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) โดยกิจกรรมศึกษาพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) สำหรับการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเมืองเก่า นาน เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์และเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก ซึ่งเป็นการพัฒนา ที่มุ่งเป้าสู่ผลลัพธ์การดำเนินงานที่ตอบสนองตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของ อพท.6 ในด้านสำคัญ ได้แก่

- 1) ความสำเร็จในการขับเคลื่อนโครงการตามแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่านานไปสู่ภาคการปฏิบัติ
- 2) ความสำเร็จการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 3) ความสำเร็จในการส่งเสริมและสนับสนุนการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม

และอยู่บนพื้นฐานของการจัดการตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่(Carrying Capacity) สอดคล้องการพัฒนาตามเกณฑ์ชี้วัดที่ของ GSTC ในประเด็นสำคัญ ได้แก่

หมวด A: การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ

หมวด B: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น

หมวด C: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว

หมวด D: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม

ตาราง แสดงเป้าหมายดำเนินกิจกรรมศึกษาพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning)

หมวด A: การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ	
เกณฑ์ GSTC	เป้าหมายการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว
A4 การบริหารจัดการฤดูกาลท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีการจัดเตรียมทรัพยากรในการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลท่องเที่ยว โดยมีการดำเนินการเพื่อสร้างสมดุลระหว่างความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ชุมชน สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์โอกาสทางการท่องเที่ยวตลอดปี	IN-A4.a. แผนยุทธศาสตร์การจัดการพื้นที่และทำตลาดการท่องเที่ยวนอกฤดูกาลให้สามารถ ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ตลอดปี
A6 การประเมินทรัพยากรและสิ่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว	IN-A6.a. การจัดทำรายชื่อและแบ่งชนิดของทรัพยากร และสิ่งดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว รวมถึงแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรมในพื้นที่แต่ละ

	เขตที่ชัดเจนขึ้น
A7 ข้อกำหนดในการวางแผนแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีแนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือ นโยบายในการวางแผนซึ่งเกิดจากการประเมินผล กระทบทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม และ บูรณาการกับแนวทางการใช้พื้นที่ การออกแบบ การสร้าง และการรื้อถอนให้มีความยั่งยืน ทั้งนี้ แนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือนโยบายต้องได้รับ การออกแบบเพื่อปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม และจะต้องพัฒนาขึ้นโดย กระบวนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และมีการ ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบและมีการ บังคับใช้อย่างจริงจัง	<p>IN-A7.a. มีแนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือนโยบาย การจัดผังเมืองหรือ จัดโซน ในการปกป้องทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม</p> <p>IN-A7.b. มีแนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือนโยบาย ที่จัดการการใช้ที่ดิน การออกแบบ การก่อสร้าง และรื้อทลาย อย่างยั่งยืน</p> <p>IN-A7.c. แนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือนโยบาย ของการจัดผังเมือง จัดทำขึ้นจากการมีส่วนร่วมให้ความคิดเห็นจากชุมชน และมี กระบวนการทบทวนอย่างละเอียด</p> <p>IN-A7.d. แนวทาง ข้อบังคับ และ/หรือนโยบาย ของการจัดผังเมือง ได้รับการสื่อสาร เผยแพร่สู่สาธารณะ และมีการบังคับใช้จริง</p>
A11 มาตรฐานความยั่งยืน แหล่งท่องเที่ยวมีระบบการส่งเสริมมาตรฐานเพื่อ ความยั่งยืนที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ GSTC สำหรับผู้ประกอบการ แหล่งท่องเที่ยวมีฐานข้อมูล ผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความ ยั่งยืนต่างๆเผยแพร่ให้สาธารณชนรับรู้	IN-A11.d. การจัดทำ Zoning จะมีเอกสารเผยแพร่รายชื่อสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองรางวัลต่างๆ
หมวด B: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น	
เกณฑ์ GSTC	เป้าหมายการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว
B3 การมีส่วนร่วมของสาธารณชน แหล่งท่องเที่ยวมีระบบที่สนับสนุนการมีส่วนร่วม ของสาธารณชนในการวางแผน และตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ	<p>กิจกรรม Zoning เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการโดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เมืองเก่า</p> <p>IN-B3.a. มีระบบอำนาจให้ภาคประชาชน ภาคธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสีย ในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>IN-B3.b. ในแต่ละปี มีการประชุมหารือสาธารณะเพื่อหารือประเด็นการจัดการแหล่งท่องเที่ยว</p>

<p>B4 รับฟังความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่น แร่ง บันดาลใจ ข้อห่วงใย และความพึงพอใจของคนท้องถิ่นในเรื่องการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ได้รับการประเมิน บันทึก และรายงานต่อ สาธารณะ อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>การดำเนินงานจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เมืองเก่า น่าน มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนท้องถิ่นพร้อมทั้งนำข้อกังวลใจของชุมชนมาแก้ไขปัญหา หาทางออก ร่วมกัน สอดคล้องในข้อ IN-B4.a. และ IN-B4.b</p> <p>IN-B4.a. มีการเก็บ ตรวจสอบ บันทึก และ เผยแพร่รายงานข้อมูลของ ความต้องการ ข้อกังวล และความพึงพอใจของผู้อยู่อาศัยต่อการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวอยู่เป็นประจำ</p> <p>IN-B4.b. การเก็บ ตรวจสอบ บันทึก และ เผยแพร่รายงานข้อมูลเกิดขึ้น ในเวลาที่ เหมาะสม</p>
<p>B5 การเข้าถึงทรัพยากรของคนในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวมีการประเมิน ปกป้อง และหาก จำเป็น ก็ ต้องมีการดำเนินการฟื้นฟูการเข้าถึง ทรัพยากรทั้ง ในแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรมของ คนในท้องถิ่น</p>	<p>IN-B5.a.</p> <p>เกิดแผนงานการตรวจสอบ ป้องกัน และฟื้นฟู หรือซ่อมแซม การเข้าถึงแหล่งทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น และ นักท่องเที่ยวในประเทศ</p> <p>IN-B5.b.</p> <p>มีบทวิเคราะห์และประเมินพฤติกรรม และ คุณลักษณะของคน ท้องถิ่น และนักท่องเที่ยว ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศที่มีต่อ แหล่งท่องเที่ยว</p>
<p>B6 ความตระหนักรู้และการศึกษาด้านการ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมเพิ่มพูนความ เข้าใจใน โอกาสและความท้าทายของการท่องเที่ยว รวมทั้ง ความสำคัญของความยั่งยืน ให้กับชุมชนที่ เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>IN-B6.a.</p> <p>เกิดแผนงานการเพิ่มความตระหนักรู้ทั้งใน ระดับชุมชน โรงเรียน และมหาวิทยาลัยใน เรื่องของบทบาทการท่องเที่ยวที่มีพื้นที่</p>
<p>B7 การป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ แหล่งท่องเที่ยวมีกฎหมายและข้อปฏิบัติที่ชัดเจน ใน การป้องกันการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบใน รูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจผิดกฎหมาย การค้า ประเวณี หรือการกระทำความผิดต่อบุคคลใด ๆ โดยเฉพาะเด็ก เยาวชน ผู้หญิง และชนกลุ่มน้อย ทั้งนี้กฎหมายและข้อปฏิบัติได้รับการสื่อสารให้ สาธารณชนได้รับรู้</p>	<p>IN-B7.a.</p> <p>มีกฎหมายหรือแผนงานในการป้องกันการ แสวงหาประโยชน์ โดยมิชอบทั้งในเชิงการค้า (ของผิดกฎหมาย) การค้าประเวณี หรือใน รูปแบบอื่น ๆ / หรือการเลือกปฏิบัติ หรือการ ล่วงละเมิดใดๆ จากคนใน ชุมชนและตัว นักท่องเที่ยว</p> <p>IN-B7.b.</p>

	เกิดแผนงานมีการสื่อสารออกไปในระดับ สาธารณะ
B8 สนับสนุนชุมชน แหล่งท่องเที่ยวมีระบบที่ สนับสนุนและช่วยให้ ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน สามารถร่วมสนับสนุนโครงการของ ชุมชนและ โครงการด้านความยั่งยืนต่างๆ	IN-B8.a. มีแผนงานในการริเริ่มให้ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และ บุคคลทั่วไป สนับสนุนการ ทำนุบำรุงชุมชน และรักษาความหลากหลาย ทางชีวภาพ และ/หรือการพัฒนา สาธารณูปโภค
หมวด C: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนและ นักท่องเที่ยว	
เกณฑ์ GSTC	เป้าหมายการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว
C1 การป้องกันสถานที่ท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีนโยบายและระบบที่จะประเมิน ฟื้นฟู และอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวทั้งเชิง ธรรมชาติ และวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงมรดกสิ่งปลูก สร้าง (เชิง ประวัติศาสตร์และโบราณคดี) และ ทิวทัศน์ของ ชนบทและเมือง	IN-C1.a. มีระบบการจัดการเพื่อปกป้องแหล่งธรรมชาติ และวัฒนธรรม รวมถึงการสร้างสภาพทัศน ที่ดีให้แก่แหล่งมรดก ชนบท และเขตเมือง IN-C1.b. มีระบบการจัดการเพื่อตรวจสอบ วัดผล และบรรเทา ผลกระทบจากการ ท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว
C2 การจัดการนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีระบบ การจัดการนักท่องเที่ยว สำหรับแหล่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึง มาตรการในการ อนุรักษ์ ปกป้อง และเชิดชู ทรัพยากรธรรมชาติและ วัฒนธรรม	IN-C2.a. มีกลไกเชิงบริหารที่รับผิดชอบเอาแผนและ การปฏิบัติการ จัดการนักท่องเที่ยวไปใช้ เช่น ข้อปฏิบัติในเขตพื้นที่อนุรักษ์วัฒนธรรม ต่าง ๆ ในชุมชน
C3 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวมีการ เผยแพร่และจัดเตรียม แนวทางที่จะทำให้ นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรม การท่องเที่ยวที่เหมาะสม ในพื้นที่เปราะบางต่างๆ แนวทางดังกล่าวได้รับการ ออกแบบให้ช่วยลด ผลกระทบในแง่ลบต่อแหล่ง ท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด และสนับสนุนให้เกิด พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเชิง บวก	IN-C3.b. มีข้อกำหนดการปฏิบัติงานของมัคคุเทศก์ และบริษัทนำเที่ยวที่เหมาะสมกับเขตพื้นที่ ต่างๆ
C4 การปกป้องมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยว มีกฎหมายควบคุมการซื้อขาย แลกเปลี่ยน จัดแสดง หรือให้ของกำนัลที่เกี่ยวข้อง กับวัตถุทาง ประวัติศาสตร์และโบราณคดี	IN-C4.a. มีกฎหมายหรือข้อบังคับเพื่อปกป้องแหล่ง ประวัติศาสตร์และ โบราณคดี รวมถึงแหล่งได้ หน้า และมีหลักฐานการบังคับใช้กฎหมายหรือ

	<p>ข้อบังคับนั้นจริง</p> <p>IN-C4.b.</p> <p>มีแผนงานเพื่อปกป้องและประกาศยกย่องมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (เช่น เพลง ดนตรี การแสดง ความสามารถ พิเศษต่างๆ และหัตถกรรม)</p>
หมวด D: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม	
หลักเกณฑ์	เป้าหมายการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว
<p>D1 ความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>แหล่งท่องเที่ยวได้ระบุความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อมและมีระบบในการจัดการความเสี่ยง</p>	<p>IN-D1.a.</p> <p>ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการประเมินด้านความยั่งยืน และการ (ค้นหา) ระบุความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>IN-D1.b.</p> <p>มีระบบที่จะรับมือกับความเสี่ยงที่ได้ระบุนั้นๆ โดยจัดทำอยู่ในแผนจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน</p>
<p>D9 การบำบัดน้ำเสีย</p> <p>แหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางที่ชัดเจนและใช้ได้จริง สำหรับการกำหนดพื้นที่ การบำรุงรักษา และการทดสอบการปลดปล่อยน้ำเสียจากบ่อเกรอะ และระบบบำบัดน้ำเสีย มีการควบคุมให้มีการบำบัดน้ำเสีย และนำกลับไปใช้ใหม่ หรือปลดปล่อยอย่างปลอดภัย โดยมีผลกระทบเชิงลบต่อประชากรท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด</p>	<p>โดยจัดทำอยู่ในแผนจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน : การบำบัดน้ำเสีย</p> <p>IN-D9.a.</p> <p>มีข้อบังคับในเรื่องการวางสถานที่ การบำรุงรักษา และการ ทดสอบการปล่อยของเสียออกจากบ่อเกรอะ และระบบการบำบัดน้ำเสีย และมีหลักฐานว่ามีการใช้ข้อบังคับนั้นจริง</p> <p>IN-D9.b.</p> <p>มีข้อบังคับในการกำหนดขนาดและชนิดของระบบการบำบัด น้ำเสียให้เหมาะสมและเพียงพอกับสถานที่ และมีหลักฐานว่ามีการใช้ข้อบังคับนั้นจริง</p> <p>IN-D9.c.</p> <p>มีแผนงานการช่วยเหลือผู้ประกอบการในการบำบัดน้ำเสีย และนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>IN-D9.d.</p>

	มีแผนงานในดูแลการบำบัด การนำกลับมาใช้หรือการปล่อย น้ำเสียให้มีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
D10 การลดปริมาณขยะ แหล่งท่องเที่ยวมีระบบในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการลด นำกลับมาใช้ใหม่ และรีไซเคิลขยะ ขยะที่ไม่ได้รับการนำกลับมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลก็ต้องได้รับการกำจัดอย่างปลอดภัยและยั่งยืน	โดยจัดทำอยู่ในแผนจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชน : การลดปริมาณขยะ IN-D10.b. มีแผนการจัดการจัดการขยะที่มีการปฏิบัติจริง และมี เป้าหมายเชิงปริมาณในการลดขยะให้เหลือน้อยที่สุด รวมถึงการจัดการ ขยะที่ไม่สามารถนำมาใช้ใหม่หรือรีไซเคิลได้อย่างปลอดภัย IN-D10.c. มีแผนงานการช่วยเหลือผู้ประกอบการในการลดขยะ การนำ ขยะกลับมาใช้ใหม่ การรีไซเคิลขยะ IN-D10.d. มีแผนงานในการลดการใช้ขวดน้ำ ทั้งจากสถานประกอบการ และนักท่องเที่ยว
D11 มลภาวะทางแสงและเสียง แหล่งท่องเที่ยวมีแนวทางและข้อบังคับในการลดมลภาวะทางเสียงและแสง แหล่งท่องเที่ยวส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามแนวทางและข้อบังคับนั้น	โดยจัดทำอยู่ในแผนจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) เพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชุมชน : การจัดการมลภาวะทางแสงและเสียง IN-D11.a. มีแนวทางและข้อบังคับในการลดมลภาวะทางเสียงและแสง ลงให้น้อยที่สุด IN-D11.b. มีแผนงานในการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์และข้อบังคับในการลดมลภาวะทางเสียงและแสงลงให้น้อย ที่สุด
D12 ระบบขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวมีระบบการเพิ่มการใช้ระบบขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ รวมถึงระบบขนส่งสาธารณะ และระบบขนส่งที่ไม่ต้องใช้พลังงาน เช่น การเดิน หรือปั่นจักรยาน	IN-D12.a. มีแผนงานในการเพิ่มการใช้การขนส่งที่มีผลกระทบต่อ IN-D12.b. มีแผนงานในการทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการนำเอา ระบบการเดินทางที่ได้ออกกำลังมาใช้ (เช่น เดิน หรือปั่น จักรยาน)

จากการอธิบายถึง เกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก หรือ
Global Sustainable Tourism Council's Sustainability Criteria: GSTC Criteria ที่กล่าว

มานั้นยังพบว่า เกณฑ์สำหรับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกของ GSTC (GSTC Criteria) มี 2 เกณฑ์ คือ

1. เกณฑ์สำหรับแหล่งท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Council Criteria for Destinations or Destination Criteria: GSTC-D)

2. เกณฑ์สำหรับโรงแรมและองค์กรที่จัดบริการท่องเที่ยว (Global Sustainable Tourism Criteria for Hotels and Tour Operators or Hotel & Tour Operator Criteria: GSTC-H&TO)

ซึ่งเสมือนแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ไปสู่ความยั่งยืน นอกจากนี้ เกณฑ์สำคัญอีกประการคือ เกณฑ์โครงการเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก องค์กรยูเนสโกได้เสนอแนวคิด “โครงการเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ของยูเนสโก” ที่มุ่งหวังความร่วมมือจากภาครัฐต่าง ๆ อาทิ ภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ด้วยนโยบายระดับท้องถิ่นในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากฐานรากที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โครงการเมืองสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 7 สาขา ได้แก่

1) ด้านศิลปะ และหัตถกรรมพื้นบ้าน (CRAFT AND FOLK ARTS)

2) ด้านการออกแบบ (DESIGN)

3) ภาพยนตร์ (FILM)

4) อาหาร (GASTRONOMY)

5) วรรณกรรม (LITERATURE)

6) มีเดีย อาร์ต (MEDIA ARTS)

7) ดนตรี (MUSIC)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ภูมิภาค หรือ ชุมชนท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (UNESCO, 2004)

U1 มีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนในการริเริ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ/สังคม/ชุมชน ทั้งในเชิงคุณภาพ ปริมาณ และความหลากหลาย

U2 มีกิจกรรมที่ส่งเสริมในสาขาที่นำเสนอเชิงสร้างสรรค์

U3 มีประสบการณ์ในการจัดงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่สมัคร

U4 นำเสนอถึงการพัฒนาอนาคตของเมืองเชิงสร้างสรรค์ มีการลงทุนเพื่อสร้างองค์ความรู้และการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

U5 มีการนำเสนออุตสาหกรรม หรือเศรษฐกิจผ่านระบบออนไลน์ เว็บไซต์ หรือโซเชียลมีเดียและมีสื่อที่ใช้ส่งเสริมกิจกรรมในสาขาที่สมัคร

U6 ต้องแสดงถึงความคิดริเริ่มเกี่ยวกับสาขาที่สมัคร ตลอดจนเอกลักษณ์ และความโดดเด่นเฉพาะของท้องถิ่น

U7 การลงทุนสำหรับการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาในสาขาที่สมัคร

U8 มีทรัพยากรอันเป็นเอกลักษณ์ของเมืองและสามารถเปรียบเทียบกับต่อเมืองเครือข่ายในระดับนานาชาติ

U9 มีองค์กรหรือกลุ่มเฉพาะเพื่อสนับสนุนในสาขาที่เกี่ยวข้อง

U10 สาขาที่สมัครต้องมีความสำคัญต่อการส่งเสริมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และอาชีพของชุมชน

U11 แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของชุมชน วิถีชีวิตของชุมชน

นอกจากนั้นแนวคิดโครงการเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ยังทำให้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ซึ่งความต้องการสินค้าสร้างสรรค์หรือการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นแล้วการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์เป็นการพัฒนามูลค่าทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายแนวคิดสร้างสรรค์ที่มีอัตลักษณ์จากในแต่ละพื้นที่ ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการสร้างและยกระดับมูลค่าเชิงวัฒนธรรมให้สูงขึ้น โดยมีปัจจัยสำคัญคือการใช้ชุมชนเป็นฐานรากในการพัฒนา ซึ่งการใช้ชุมชนเป็นฐานรากในการพัฒนานั้นนับเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถยกระดับรายได้ของชุมชนอย่างมีคุณค่า มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของตลาดโลกที่สุด

ภาพ สัญลักษณ์เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ UNESCO Creative Cities Network (UCCN)

สำหรับการขับเคลื่อนในจังหวัดน่านนั้น ได้มีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ

ขับเคลื่อนฯ ตามคำสั่งจังหวัดน่าน ที่ 8942/2562 ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2562 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการยกระดับเมืองน่านให้เป็นเมืองสร้างสรรค์โดยผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน เป็นประธานกรรมการ พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดเป็นกรรมการรวม 38 ราย และเป็นที่ปรึกษา 4 รายโดยมีประเด็นที่ต้องดำเนินการภายใต้ The UNESCO Creative Cities Network (UCCN) ดังนี้

- 1) มียุทธศาสตร์และนโยบายที่เป็นไปตาม agenda ระดับนานาชาติ เช่น SDG

- 2) มีแผนระยะยาว การประเมินผลกระทบ และแผนต่อเนื่องในอนาคตไม่น้อยกว่า 4 ปีหลังจากได้รับการประกาศ
- 3) ต้องแสดงถึงการมีส่วนร่วมของภาคี ทั้งภาครัฐและเอกชน ภาคการศึกษา ประชาสังคม ศิลปิน
- 4) ต้องแสดงถึงประโยชน์ที่แต่ละกลุ่มจะได้รับจากการเป็น UCCN
- 5) ต้องแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัครมีความสำคัญต่อการพัฒนาของเมือง
- 6) บทบาทของวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัครต่อรากเหง้าทางประวัติศาสตร์และการพัฒนาของเมือง
- 7) มีข้อมูลเชิงประจักษ์ว่าวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของเมือง เช่นการพัฒนาเศรษฐกิจ การจ้างงาน เป็นต้น
- 8) มีชุมชนและบุคคลหลากหลายกลุ่มใช้ประโยชน์จากวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัครโดยเฉพาะในการดำรงชีวิต
- 9) มีการจัดงานออกร้าน สัมมนา หรือประชุมขนาดใหญ่ ระดับชาติและนานาชาติเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัครในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
- 10) มีงานเทศกาล หรือevent ขนาดใหญ่ ระดับชาติและนานาชาติเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัครในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
- 11) มีหลักสูตรหรือโปรแกรมที่สนับสนุนวัฒนธรรมและความสร้างสรรค์ ทั้งในรูปแบบในระบบการศึกษาและการศึกษานอกระบบ
- 12) มีศูนย์การศึกษาการศึกษาตลอดชีพ การฝึกอบรม อาชีวะ หรือสถาบันชั้นสูงที่สอนวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัคร
- 13) มีศูนย์ หรือสถาบันวิจัย วัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัคร
- 14) มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานสำหรับมืออาชีพผู้มาสร้างสรรค์งาน ผลงาน หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ (อาจอยู่ในรูปแบบโปรแกรมพิเศษของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นสภาพการค้า)
- 15) มีพื้นที่ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสร้างสรรค์งาน แสดงผลงาน หรือโปรโมทงานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ส่งเข้าสมัคร
- 16) มีโครงการหรือกิจกรรมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อโปรโมทการเข้าถึงวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่างๆ รวมถึงผู้ด้อยโอกาส 3 กิจกรรม/โครงการ
- 17) มีโครงการหรือกิจกรรมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่าง stakeholders ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่สมัคร 3 กิจกรรม/โครงการ
- 18) บทบาทและผลกระทบจากกลุ่มอาชีพ และองค์กรภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่สมัคร
- 19) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีกิจกรรมริเริ่ม นโยบาย หลักเกณฑ์ หรือมาตรการที่สนับสนุนและขยายโอกาสของวัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกับวัฒนธรรมที่สมัคร

- 20) มีการริเริ่มสร้างความสัมพันธ์ระดับนานาชาติกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่สมัคร ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
- 21) ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนและสร้างการทำงานร่วมกันกับเครือข่าย UCCN อื่น
- 22) ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีความร่วมมือกันในระดับนานาชาติกับเครือข่ายจากวัฒนธรรมด้านอื่นนอกเหนือจากวัฒนธรรมที่สมัคร
- 23) มีสิ่งอำนวยความสะดวก และโครงสร้างพื้นฐาน หรือมีการจัด event ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา เพื่อโปรโมทวัฒนธรรมด้านอื่นๆ นอกเหนือจากวัฒนธรรมที่สมัคร
- 24) เมืองสามารถแสดงถึงงบประมาณและการใช้จ่ายสำหรับสนับสนุนวัฒนธรรมที่ส่งสมัคร ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
- 25) มีโครงการที่จะทำในอนาคตหลังจากได้รับการเลือกเป็น UCCN ในระยะเวลา 4 ปี
  - 25.1 มีโครงการริเริ่ม อย่างน้อย 3 โครงการในการขยายบทบาทของวัฒนธรรมและความสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาเมืองที่ยั่งยืน
  - 25.2 มีโครงการริเริ่มร่วมกับเครือข่าย UCCN ในระดับนานาชาติ
  - 25.3 มีการแสดงงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานตามแผน
  - 25.4 มีการแสดงโครงสร้างการทำงาน และการจัดการสำหรับการปฏิบัติงานตามแผน
  - 25.5 มีการแสดงแผนการสร้างการรับรู้และโปรโมทการเป็น UCCN
- 26) มีการจัดทำสื่อ ที่แสดงถึงทรัพยากรด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรมของเมือง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่สมัคร โดยให้หลีกเลี่ยงสื่อที่โปรโมทเรื่องการท่องเที่ยว
- 27) มี URL Links ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ส่งสมัคร 1-3 URL
- 28) แสดงถึงการพร้อมสนับสนุน UCCN ในอนาคต

นอกจากแนวทางสู่มาตรฐานสากลตามเกณฑ์ GSTC และ UCCN ที่กล่าวมาแล้วนั้น การพัฒนาจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ในมิติพื้นที่ (Area) ได้แก่ แผนพัฒนาภาคเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 แผนพัฒนาจังหวัดน่าน 4 ปี รวมทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) ประกอบด้วยผลสรุปของแต่ละแผน ดังต่อไปนี้

แผนระดับที่ 3 : แผนระดับพื้นที่ (Area) ได้แก่

- 1) แผนพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ. 2560 - 2565)
- 2) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
- 3) แผนพัฒนาจังหวัดน่าน (พ.ศ.2561 - 2564)
- 4) แผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่า น่าน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2556 - 2560)

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงมิติพื้นที่ (Area) ที่เกี่ยวข้อง

สู่แผนปฏิบัติการภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่านาน (พ.ศ.2563-2570) “เมืองเก่าที่มีชีวิตและยั่งยืน”

ได้แก่ แผนพัฒนาภาคเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 แผนพัฒนาจังหวัดน่าน 4 ปี รวมทั้งแผนพัฒนาท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล)

ภาคเหนือ	แผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการท่องเที่ยวภาคเหนือ มุ่งหมายให้รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ สัดส่วนคนจนลดลง สัดส่วนผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบสวัสดิการเพิ่มขึ้น พื้นที่ป่าต้นน้ำเพิ่มขึ้น และจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานลดลง				
ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มี ศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม โดยจังหวัดน่านถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในกลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง				

ล้าหนา ตะวันออก	วิสัยทัศน์การพัฒนา “ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข” เป้าหมายการพัฒนา : “ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” ประเด็นยุทธศาสตร์					
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้าการลงทุน และ โลจิสติกส์ เชื่อมอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและเตรียมพร้อมรับความร่วมมือประชาคมอาเซียน	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี		
	กลยุทธ์ในการพัฒนาทางการท่องเที่ยว					
	1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยว			2) พัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน GMS โดยส่งเสริมความร่วมมือ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน สร้างเครือข่ายและ	3) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากลรวมถึงพัฒนา การประชาสัมพันธ์ และการตลาด	

		ต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดฯ รวมถึงพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม	พัฒนาสมรรถนะองค์กร การท่องเที่ยวมีโครงการ		
จังหวัด	วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งความสุข เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ธรรมชาติสมบูรณ์ การเกษตรมั่งคั่ง ชุมชนเข้มแข็ง ท่องเที่ยวยั่งยืน”				
นำ	ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน			
	กลยุทธ์ที่ 1) การค้นหาพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน	กลยุทธ์ที่ 2) การบริหารจัดการของภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ	กลยุทธ์ที่ 3) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว	กลยุทธ์ที่ 4) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่การท่องเที่ยวหนาแน่น (Intensive tourism)	5) การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ความเป็นสากลอย่างยั่งยืน
แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าหนาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา ว่า “หนาน เมืองเก่าที่มีชีวิต”					
	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ฟื้นฟูอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ให้	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ตะวันออก	ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ และความ	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการบริการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างสรรค์มูลค่า ของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้สูงขึ้น เพื่อ

<p>มีคุณภาพมาตรฐานและมีความยั่งยืน</p> <p>1) ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างสมดุลของระบบนิเวศเมืองให้ดำรงอยู่ในสภาพที่ยั่งยืน</p> <p>2) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์เมืองเก่านานอย่างรู้คุณค่าโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม และภูมิทัศน์ของเมืองเก่านาน</p> <p>3) สร้างกลไกการบริหารจัดการเมืองเก่านาน</p> <p>4) จัดระบบการกำจัดขยะ และการบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรฐานสากลให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายอย่างทั่วถึง</p> <p>5) ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต</p> <p>6) เร่งรัดการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เพื่อ</p>	<p>1) ส่งเสริมการศึกษา วิจัยองค์ความรู้ และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมล้านนา ตะวันออก เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมล้านนา ตะวันออก</p>	<p>ปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล และครบวงจร</p> <p>1) ปรับปรุงเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์การจราจร และป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ให้มีทั้งปริมาณที่เพียงพอและมีมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>2) ปรับปรุงระบบจราจรเพื่อมิให้ปริมาณจราจรส่งผลกระทบต่อโบราณสถานต่างๆ ในพื้นที่เมืองเก่านาน</p>	<p>เพื่อเพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และชุมชนท้องถิ่น</p> <p>1) พัฒนาระบบการระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคที่เกี่ยวข้องในการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบกลไกถาวรของชุมชน</p> <p>2) พัฒนาองค์ความรู้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและถ่ายทอดสู่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรับรู้ความเข้าใจและจิตสำนึก</p>	<p>เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>1) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์มูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น</p> <p>2) แปลงผลการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ สร้างมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคม และสิ่งแวดล้อม ให้</p>
---	---	--	---	--

	<p>สร้างความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น</p> <p>7) พัฒนาแนวคิดการสร้างสรรคัทรพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน</p> <p>8) วางผังเมืองให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามทิศทางของการขยายตัวของเมืองน่าน</p>		<p>3) จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยว จังหวัด เป็นประโยชน์ในการติดตามความเป็นไปและความเคลื่อนไหว</p> <p>4) จัดบริการห้องนำสาธารณะที่มีมาตรฐานบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว</p> <p>5) จัดตั้งศูนย์บริการการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว โดยสนธิกำลังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งบุคคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือ</p>	<p>ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p> <p>3) สร้างกลไกการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการผลิตสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (OTOP) ในระดับคุณภาพมาตรฐานสากล</p> <p>4) กระจายผลการพัฒนาและผลประโยชน์จากกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น</p>	<p>เป็นรูปธรรมในรูปแบบสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว</p> <p>3) ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน</p> <p>4) ธารรงค์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนผ่านทางสื่อหลายรูปแบบ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว</p>
--	--	--	---	--	--

			6) จัดฝึกอบรมผู้ให้บริการการท่องเที่ยวทุกระดับ ทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความสามารถ และความเข้าใจในงานบริการตามมาตรฐานสากล	5) สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ รู้สึกรัก และหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในหมู่ประชาชนและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา และดูแลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน	
แผนแม่บทเมืองเก่า่านาน					
นโยบาย	1) พัฒนาเมืองเก่า่านานให้มีความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักคือการอนุรักษ์ สภาพแวดล้อมทั้งทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรมและธรรมชาติและการพัฒนาคน	2) พัฒนาเมืองเก่า่านาน ให้เป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรมและวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก โดยการปรับปรุง ฟื้นฟู องค์ประกอบเมืองเก่า әне	3) ชี้นำการอนุรักษ์และพัฒนาโดยหน่วยราชการ ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น และชุมชนเป็นผู้ดำเนินการพัฒนา กิจกรรมสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และการ	4) พัฒนาเมืองเก่า่านานให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนเจ้าของเมืองมีความสุขมีความพอใจ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ผู้มาเยือนได้รับความสุข ความพอใจในการเรียนรู้	5) พัฒนาให้เมืองเก่า่านาน เป็น เมืองท่องเที่ยวที่ได้ระดับมาตรฐานสากล โดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปกรรม

		เมืองเก่า และสภาพแวดล้อมเมืองเก่านาน เช่น คูเมือง กำแพงเมือง บ่อน้ำสาธารณะ อาคารที่ทรงคุณค่า และจินตภาพของเมืองเก่าให้ดำรงอยู่	บริการสาธารณะ เอกชน และชุมชนเป็นผู้พัฒนาที่ดินของตนไปในทางทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องพัฒนาเมืองเก่านานให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนเจ้าของเมืองมีความสุข มีความ	ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวนาน	วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น
	6)ปลูกฝังให้มีการสืบทอดและอนุรักษ์ศิลปกรรม สถาปัตยกรรม วัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	7)ให้ชาวนานมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น พร้อมทั้งภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติ			
แผนพัฒนาท้องถิ่น					
ต.ในเวียง	วิสัยทัศน์ “น่าน...นครแห่งความสุข เมืองเก่าที่มีชีวิต” (Nan The City of Happiness: A Lively Old Town) ที่พัฒนาต่อยอดจาก การพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Livable City) และได้กำหนดพันธกิจของเทศบาลไว้ 6 ด้านที่เอื้อกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่				
	เมืองแห่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามเมืองสะอาดสวยงาม เมืองสิ่งแวดล้อมที่ดีเมืองปลอดภัย เมืองแห่ง				

	สังคมคุณภาพธรรมาภิบาล และเมืองแห่งโอกาสทางเศรษฐกิจ				
	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ สร้างทักษะและพัฒนาพนักงานเทศบาล	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและความสามัคคี	
ต.ดูได้	วิสัยทัศน์ ตำบลดูได้ เป็นชุมชนน่าอยู่ มุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีตามวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง				
	1. พัฒนาเส้นทางการคมนาคมให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว	3. พัฒนาบุคลากร การบริการและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	4. การแก้ไขปัญหาความยากจนและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	5. ส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์	6. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม
ต.มุ่งดี	วิสัยทัศน์ตำบลมุ่งดี ชุมชนน่าอยู่ การท่องเที่ยวเด่น เน้นหลักธรรมาภิบาล สืบสานประเพณีวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง				
	1 พัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน	2 พัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน	3 พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๕. บริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม	๖. บริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

			4 เสริมสร้างความสัมพันธ์ ชายแดน ตลอดจนวางระบบ บริหารจัดการเพื่อเตรียม ความพร้อมในการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน		
ต.บ่อสวก	วิสัยทัศน์ตำบลบ่อสวก องค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ตำบลบ่อสวกน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น รัก ษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พัฒนาการท่องเที่ยวด้วยวิถีพอเพียง				
	1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว	3. การพัฒนาด้านการ พัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ 4. การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น	5. การพัฒนาด้านการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	6. การพัฒนาด้าน บริหารจัดการและการ บริการ
ต.นาซาว	วิสัยทัศน์ (VISION) "ยอดเยี่ยมแหล่งอารยธรรม เลิศล้ำภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิตีวี ประชามีส่วนร่วม ใช้ชีวิตแบบพอเพียง "				
	1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและ แหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพและได้ มาตรฐาน	2. พัฒนาเศรษฐกิจตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาระบบการจัดการศึกษา โดยยึดหลักคุณธรรมนำ ความรู้	3. ส่งเสริมให้มีการ บำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ ยั่งยืน	4. บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน	5. พัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการ ทำงาน

สำหรับรายละเอียด นำเสนอดังต่อไปนี้

(1) แผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564)

ภาคเหนือ ประกอบด้วย 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน พิชณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร และ จังหวัดอุทัยธานี เป็นพื้นที่เชื่อมโยงเศรษฐกิจกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง กลุ่มประเทศเอเชียใต้ และกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านตะวันออกและด้านเหนือมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดน และด้านตะวันตกติดต่อกับสหภาพเมียนมาร์ พื้นที่และลักษณะภูมิประเทศ มีพื้นที่รวม 106.03 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 33 ของพื้นที่ประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ ตอนบนเป็นพื้นที่สูง ภูเขา ป่าไม้ และแหล่งต้นน้ำลำธาร พื้นที่ตอนล่างเป็นภูเขาสูงทางทิศตะวันตกและทิศตะวันออก ตอนกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มของแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน สะแกกรัง และป่าสัก ภูมิอากาศ มีอากาศร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง

ด้านการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวของภาคเหนือโดดเด่นด้านวัฒนธรรม และธรรมชาติโดยมีจุดแข็งอยู่ที่สภาพภูมิสังคมซึ่งเป็นภูเขาสูง ทิวทัศน์ที่สวยงาม อากาศเย็นสบาย มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมทั้งเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และยังมีแหล่งมรดกโลกทั้งด้านประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศน์ จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มขยายตลาดท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น MICE การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน กีฬา/การผจญภัย ฟันน้ำร้อนยาว และการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยมีเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวหลักที่มีชื่อเสียงระดับโลก อย่างไรก็ตาม สภาพโดยรวมของทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวหลักมีความเสื่อมโทรม การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวและระบบขนส่งสาธารณะยังขาดประสิทธิภาพ ปัญหาหมอกควันที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวเป็นประเด็นที่ทำนายต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคเหนือ

รายได้จากการท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวภาคเหนือขยายตัวต่อเนื่อง ในปี 2559 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 31.07 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งประเทศ และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 158,771.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.4 ของรายได้ท่องเที่ยวทั้งประเทศ รองจากกรุงเทพฯ ภาคใต้ และภาคตะวันออก โดยปี 2555 – 2559 รายได้จากการท่องเที่ยวภาคเหนือขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 15.1 ต่อปี สูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ 14.3 และจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.8 ขณะที่ของประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 85 เป็นชาวไทย และยังเป็นการท่องเที่ยวกระแสหลัก

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 42.4 มาจากยุโรป และอเมริกา และร้อยละ 26 เป็นนักท่องเที่ยวจากจีนซึ่งขยายตัวสูงมาก

รายได้จากการท่องเที่ยวยังคงกระจุกตัวในเมืองท่องเที่ยวหลักแต่มีแนวโน้มกระจายสู่เมืองรองมากขึ้น ในปี 2555 – 2559 จังหวัดที่มีสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุดส่วนใหญ่ เป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก คือ จังหวัดเชียงใหม่ ร้อยละ 54.5 เชียงราย ร้อยละ 16.5 พิษณุโลก ร้อยละ 5.1 และ เพชรบูรณ์ ร้อยละ 4.2 อย่างไรก็ตาม พบว่า เมืองท่องเที่ยวรอง เช่น น่าน พิจิตร ลำพูน อุทัยธานี อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ กำแพงเพชร พะเยา ลำปาง มีการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวในอัตราที่สูง

แนวคิดและทิศทางการพัฒนา

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ภาคเหนือมีทุนทางสังคมและวัฒนธรรมประเพณีที่มีอัตลักษณ์โดดเด่น ที่มีการฟื้นฟู สืบสาน และสร้างสรรค์พัฒนาสู่การผลิตสินค้าและบริการ โดยเฉพาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริการสุขภาพ และผลิตภัณฑ์หัตถกรรมที่มีชื่อเสียงระดับสากล พื้นที่เกษตรของภาคเหนือมีขนาดเล็กเหมาะสมต่อการปรับระบบการผลิตเพื่อสร้างคุณค่าตามแนวทางเกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้ ทำเลที่ตั้งของภาคเหนือมีศักยภาพในการขยายการค้าการลงทุนและบริการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง และสามารถขยายไปสู่จีนตอนใต้และกลุ่มประเทศเอเชียใต้ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ และ ตะวันออก - ตะวันตก รวมถึงเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สำคัญของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จำเป็นจะต้องนำศักยภาพทางภูมิสังคมประกอบกับปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้ของสถาบันการศึกษา และองค์กรในพื้นที่มาใช้ในการต่อยอดการผลิตและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

สำหรับเป้าหมายและตัวชี้วัดด้านการท่องเที่ยวภาคเหนือ มุ่งหมายให้รายได้การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าระดับประเทศ สัดส่วนคนจนลดลง สัดส่วนผู้สูงอายุที่เข้าถึงระบบสวัสดิการเพิ่มขึ้น พื้นที่ป่าต้นน้ำเพิ่มขึ้น และจำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐานลดลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มี ศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

แนวทางการพัฒนา

พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ได้แก่

(1) กลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

(2) กลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลก (ทางประวัติศาสตร์) ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย และกำแพงเพชร

(3) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ อุทัยธานี

(4) กลุ่มท่องเที่ยวที่มีเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ MICE ในจังหวัดเชียงใหม่ ท่องเที่ยวเชิงผจญภัย/ กีฬาเพื่อการพักผ่อน/เชิงสุขภาพ และการพำนักระยะยาว ในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน น่าน

โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

(2) สนับสนุน Community Based Tourism/Local Tourism เพื่อกระจายประโยชน์ จากการท่องเที่ยวสู่ชุมชน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำมาประยุกต์สร้างสรรค์สินค้าและบริการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(3) สนับสนุนการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวทั้งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในภาค เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ เส้นทางสายวัฒนธรรม เส้นทางท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลก และส่งเสริม กิจกรรมท่องเที่ยวแนวใหม่เพื่อสร้างรายได้ตลอดปี

(4) เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ ต่อเนื่องทั้งระบบ ส่งเสริมการตลาดทั้งการรักษาฐานเดิมและขยายไปสู่ตลาดกลุ่มใหม่ที่มีศักยภาพ รวมทั้ง การสร้างตลาดในรูปแบบ e-tourism

(5) รักษาอัตลักษณ์ของเมืองโดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ สืบสาน ประเพณี วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน และเมืองเก่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน และการสร้าง “แบรนด์” หรือเอกลักษณ์ของเมือง รวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัด และเมืองท่องเที่ยวให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองให้มีคุณค่า เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ กลุ่มอาหาร และสินค้าเพื่อสุขภาพ กลุ่มบริการทางการแพทย์และสุขภาพ และกลุ่มผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์โดยให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางและขยายสู่พื้นที่เครือข่ายที่มีศักยภาพ โดยมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(1) สนับสนุนสถาบันการศึกษาในการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม และส่งเสริมการนำมาใช้เชิงพาณิชย์ตามแนวคิดการสร้าง Food Valley เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

และบริการ ให้ตอบสนองต่อตลาดเป้าหมายเฉพาะ อาทิ กลุ่มสินค้าเพื่อสุขภาพผู้สูงอายุ กลุ่มอาหารเสริมสุขภาพและความงาม

(2) ขยายเครือข่ายการพัฒนาธุรกิจบริการทางการแพทย์และสุขภาพให้มีความหลากหลายสอดคล้องกับตลาดเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมุ่งสู่การเป็น Medical & Wellness Hub ระดับอนุภูมิภาค

(3) สนับสนุนการพัฒนาเชียงใหม่เป็น Creative City พร้อมทั้งสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมผนวกกับความโดดเด่นของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้ามีความแตกต่างโดดเด่นสามารถตอบสนองต่อตลาดเป้าหมายเฉพาะ อาทิ สินค้า Life Style สินค้า หัตถกรรม และของที่ระลึกต่างๆ ที่เน้นคุณภาพ ทั้งการออกแบบและการใช้งาน

(4) เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มธุรกิจ ขยายเครือข่ายเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจตลอด Value Chain

(2) แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

1) ที่ตั้งและอาณาเขต กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย จังหวัด เชียงราย พะเยา แพร่ และจังหวัดน่าน อยู่ทางตอนบนของประเทศระยะทางจาก กรุงเทพมหานคร 785 กิโลเมตร มีชายแดนด้านเหนือติดกับประเทศเมียนมาร์ ระยะทาง 130 กิโลเมตรชายแดน ด้านตะวันออกติดกับ สปป.ลาว ระยะทาง 437 กิโลเมตร กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ด้านตะวันตกติดกับจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ระยะทาง 181.1 กิโลเมตร ที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำปาง ระยะทาง 225 กิโลเมตร และด้านใต้ ติดกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 ที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะทาง 313.339 กิโลเมตร กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตอนบน 2 มีพื้นที่รวม 36,024 ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่ประเทศไทยมี 513,115 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.02 และจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่มากที่สุด 11,678 ตารางกิโลเมตร

2) ลักษณะภูมิประเทศ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาที่มีความสูงจากน้ำทะเลสูงสุดที่ดอยภูคา 1,980 เมตร และความสูงเฉลี่ยคือ 76.16 เมตร ของดอยสูงที่สุดในประเทศไทย มีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำโขงไหลมาจากประเทศจีนและผ่านกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 แม่น้ำยมมีต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา แม่น้ำน่านมีต้นกำเนิดที่จังหวัดน่าน แม่น้ำกกมีต้นกำเนิดจังหวัดเชียงใหม่ ในรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ แม่น้ำอิง ต้นกำเนิดที่จังหวัดพะเยา เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำโขง โดยไหลลงแม่น้ำโขงที่บ้านปากอิง ม.16 ต.ศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

3) การปกครอง การแบ่งเขตการปกครองของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย 50 อำเภอ 369 ตำบล 4,128 หมู่บ้าน

ตารางที่ 13 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	เขตการปกครอง		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน
เชียงราย	18	124	1753
พะเยา	9	68	779
แพร่	8	78	708
น่าน	15	99	890
กลุ่มจังหวัดฯ	50	369	4,128

ด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพโดดเด่น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดยนำวิถีชีวิตล้านนาที่เข้มแข็งและวัฒนธรรมชนเผ่าที่หลากหลายมาเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์ และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายในกลุ่มจังหวัดฯ กลุ่มประเทศ GMS และ AEC เช่น การท่องเที่ยวในลำน้ำโขง การท่องเที่ยวตามเส้นทาง R3A เป็นต้น เนื่องจากปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศ GMS และ AEC จากการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว บุคลากรด้านการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก เครือข่ายการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดฯ และกลุ่มประเทศ GMS ประกอบกับขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่ดึงดูด หรือจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวหรือพำนักนานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดฯ

2) พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ไกด์นำเที่ยว ชุมชนรอบแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความรู้ความสามารถทางการท่องเที่ยว และมีมาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ พัฒนาจุดแวะพัก ห้องน้ำให้ได้มาตรฐาน สะอาด ถูกสุขลักษณะ จัดทำป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวให้ชัดเจน มีภาษาสากล เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้จากการท่องเที่ยว เป็นต้น

วิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาในระยะเวลา 4 ปี (พ.ศ.2557 – 2560) ว่า “ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนด 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้าการลงทุน และโลจิสติกส์ เชื่อมอนุภูมิภาคลำน้ำโขงและเตรียมพร้อมรับความร่วมมือประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและ อุตสาหกรรมการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ

กลยุทธ์

1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ โดยปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวต่อเนื่องในกลุ่มจังหวัดฯ รวมถึงพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการตรูเดอล้านนาตะวันออก โครงการพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรม (เส้นทางวัฒนธรรม) และส่งเสริมครุปัญญา 9 สาขา โครงการเชื่อมโยงวัฒนธรรม ล้านนาตะวันออก โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ 6 เวียง (เวียงลอ เวียงสอง เวียงภูเพียง เวียงวรนคร เวียงเชียงแสน เวียงกาหลง)

2) พัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน GMS โดยส่งเสริมความร่วมมือ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน สร้างเครือข่ายและพัฒนาสมรรถนะองค์กรการท่องเที่ยวมีโครงการ สำคัญ เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์ประชุมและแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก และกลุ่มประเทศ GMS โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยว ล้านนาตะวันออกกับกลุ่มประเทศ GMS เป็นต้น

3) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากลรวมถึงพัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการตลาด มีโครงการสำคัญ เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดฯ โครงการพัฒนามาตรฐานการบริการและการตลาดสู่สากลแก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยว โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว โดยชุมชน 4 จังหวัด โครงการประกวดแหล่งท่องเที่ยวเพื่อยกระดับคุณภาพสู่สากล โครงการศูนย์บริการนักท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ เป็นต้น

เป้าหมายการพัฒนา : “ประตูการค้าสากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา สินค้าเกษตรปลอดภัย ประชาชนร่วมใจอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ”

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล ให้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

2. ส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า

3. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรม อารยธรรมแห่งล้านนาตะวันออก ดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นอัตลักษณ์ และสุขภาพ

4. อนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติและการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าประสงค์หลัก (Goals)

1) เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคสุ่มน้ำโขง (GMS) และ AEC เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และเพิ่มรายได้จากการส่งออกสินค้าไปยัง ต่างประเทศ (กลุ่ม GMS, AEC และประเทศอื่นๆ) รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

2) เพิ่มผลิตภาพและมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมเกษตรที่ได้มาตรฐานเพื่อมุ่งสู่ตลาดโลก

3) พัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มมูลค่าและคุณภาพผลิตภัณฑ์ และคุณค่าสินค้าและบริการเน้นฐานเศรษฐกิจที่ยั่งยืน เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้

4) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อม และพลังงานได้รับการบริหารจัดการตามมาตรฐานด้วยความมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสภาพแวดล้อมในการพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับต่างประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : การสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีศักยภาพ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ เพื่อสร้าง รายได้สู่ชุมชนและเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและ พลังงานโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนสู่การเป็นกลุ่มจังหวัดสีเขียว

(3) แผนพัฒนาจังหวัดน่าน (พ.ศ.2561-2564)

วิสัยทัศน์: “เมืองแห่งความสุข เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ธรรมชาติสมบูรณ์ การเกษตรมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ท่องเที่ยวยั่งยืน”

- เมืองแห่งความสุข หมายถึง เมืองที่ประชาชนในจังหวัดมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งได้แก่การศึกษาดี มีสุขภาพอนามัยทั้งใจและกายดี มีความเสมอภาค รวมทั้งดำรงวิถีชีวิต

ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนในจังหวัด

- **เศรษฐกิจสร้างสรรค์** หมายถึง การขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) และการสร้างสรรค์งาน (Creativity) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรมการสั่งสมความรู้ของสังคมและใช้นวัตกรรมเพื่อผลิตสินค้าและบริการที่สร้าง“มูลค่าทางเศรษฐกิจ” และให้ “คุณค่าทางสังคม” ตลอดจนการเชื่อมโยงระหว่างชนบทและเมืองด้วยเศรษฐกิจในพื้นที่

- **ธรรมชาติสมบูรณ์** หมายถึง เป็นจังหวัดต้นน้ำที่คงความอุดมสมบูรณ์ ทั้งทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรสัตว์ป่า โดยมีความหลากหลายทางชีวภาพที่สมดุล ตลอดจนมีการจัดการกับปัญหามลพิษในจังหวัด อาทิเช่น มลพิษทางอากาศ การใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชลดลงและการจัดการขยะมูลฝอยอย่างบูรณาการและมีความสัมฤทธิ์ผล

- **การเกษตรมั่นคง** หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงองค์ความรู้ นวัตกรรมเกษตรอย่างเท่าเทียมกันของประชาชน การใช้พื้นที่เกษตรให้เกิดประโยชน์ต่อไร่สูงสุด โดยการใช้นวัตกรรมและองค์ความรู้ในการวางแผนการจัดการทรัพยากรเกษตรในพื้นที่ มีการพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรอย่างยั่งยืน

- **ชุมชนเข้มแข็ง** หมายถึง การส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายโดยให้ความสำคัญกับการศึกษา สุขภาวะ และความมั่นคงในลักษณะของประชารัฐ เพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำตลอดจนการกระจายความเจริญจากเมืองไปสู่ชนบท

- **ท่องเที่ยวยั่งยืน** หมายถึง การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอยากมาเยี่ยมชมในจังหวัดและมีระยะเวลาในการพำนักยาว ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติและธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเยี่ยมชมวัดและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยใช้การบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของชุมชนในลักษณะประชารัฐ โดยนอกจากจะไม่ทำลายต้นทุนการท่องเที่ยวเดิมแล้วยังต้องใช้ประโยชน์ให้สมดุลกับระบบนิเวศ

พันธกิจ

1. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองอุทยานแห่งชาติ เมืองแห่งชุมชนคนต้นน้ำที่คงความสมบูรณ์อย่างยั่งยืน ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตรเพื่อบริโภคภายในจังหวัดเพื่อทดแทนการนำเข้า การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่คงความสมดุลของระบบนิเวศ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสีเขียว

2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างสมดุล ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

3. พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีที่ได้รับการดูแลด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างมีมาตรฐานที่เสมอภาคและทั่วถึง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการศึกษาและสุขอนามัยที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำพัฒนาให้มีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางประชารัฐ

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยองค์ความรู้ การมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายความมือของทุกภาคส่วน

5. พัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนตามศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของประชาชน

6. พัฒนาด้านการศึกษา สุขภาวะ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้เกินค่าเฉลี่ยของประเทศ เด็กและเยาวชนต้องได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานเข้าศึกษาต่อได้อย่างเสมอภาคและทั่วถึง

7. เสริมสร้างความมั่นคงและความสัมพันธ์ชายแดน ตลอดจนวางระบบบริหารจัดการที่ดีเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน

ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เจริญเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน มีฐานคิดที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาทุกภาคส่วน รวมทั้งข้อมูลศักยภาพและความต้องการของอำเภอทุกอำเภอ ผลการวิเคราะห์พบว่าจังหวัดน่านมีความสำคัญในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ ทั้งธรรมชาติ ป่าเขา ชนเผ่า โบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นของล้านนาตะวันออกจำนวนมาก โดยในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้จากการบอกเล่าปากต่อปาก รวมทั้งจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและการประชาสัมพันธ์ของจังหวัด อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน คือ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวหนาแน่น มีปริมาณมากกว่าขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ขาดการพัฒนาปรับปรุงและบริหารจัดการที่ดี ทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีศักยภาพมีไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงมีฐานคิดในการแก้ไขปัญหาตามข้อจำกัดข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นฐานในการพัฒนาภายใต้เศรษฐกิจ 4.0 ตลอดจนการพัฒนาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ตามแผนงานการยกระดับศูนย์ฝึกอบรมแรงงาน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับศูนย์ฝึกอบรม เพื่อสร้างสมรรถนะแรงงานตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อสร้างแหล่งพัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้กับแรงงานที่ไม่ผ่านการทดสอบให้มีแหล่งอบรมเพิ่มเติม (Re-Train) และแรงงานที่ต้องการพัฒนาทักษะเพิ่มเติม (Re-Skill) รวมถึงแรงงานที่ต้องการเปลี่ยนสายอาชีพ ให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา เพื่อเพิ่มศักยภาพของฐานบริการเดิมและขยายฐานบริการใหม่ๆ ในการปรับตัวสู่เศรษฐกิจฐานบริการที่เข้มแข็งขึ้น รวมทั้งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน แนวทางการพัฒนาของยุทธศาสตร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

- 1) การค้นหาพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน
- 2) การบริหารจัดการของภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยว
- 4) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่การท่องเที่ยวหนาแน่น (Intensive tourism)
- 5) การยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ความเป็นสากลอย่างยั่งยืน

(4) แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าหนาน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560)

จากพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสที่เสด็จ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 “อยากให้จังหวัดน่านรักษาวัฒนธรรมอย่างนี้ไว้” คนน่านทุกหมู่เหล่าได้นำมาเป็นแรงจูงใจในการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองน่าน ให้คงมี อัตลักษณ์ของเมืองศูนย์กลางล้านนาตะวันออก ทั้งด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้เมืองน่านในวันนี้ ผู้คนส่วนใหญ่ยังใช้ภาษาคำเมืองสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน นิยมแต่งกายด้วยชุดพื้นเมือง และมีความพยายามนำภาษาล้านนามาใช้เขียนควบคู่ไปกับภาษาไทย ใช้วัดที่มีอยู่ในทุกชุมชนเป็นศูนย์รวมจิตใจคนน่านในการสร้างความเข้มแข็ง ด้านวัฒนธรรม ร่วมกันดูแลโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน และแหล่งโบราณคดีต่างๆ ให้เป็นเมืองเก่า ที่มีชีวิต

และเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวต่างบ้านต่างเมืองได้ไปสัมผัสความรุ่งเรืองทางอารยธรรมแห่งเมืองวรรณคดีตั้งแต่อดีตจนถึงนครน่านในปัจจุบัน

คนน่านเรียนรู้ว่าการท่องเที่ยวไม่เพียงนำเงินตราเข้าสู่บ้านเมืองของตนเท่านั้น แต่อาจเป็นดาบสองคมที่นำความล่มสลายทางวัฒนธรรมเข้าสู่ชุมชนด้วย เช่นที่เกิดขึ้นกับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมหลายแห่ง ทำให้คนน่านออกมาเรียกร้องต่อหน่วยงานต่างๆ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาว่า ขอให้เหลือเมืองน่านไว้สักเมืองหนึ่งของไทย ที่การพัฒนาจะไม่ทำให้เมืองน่านเปลี่ยนไปจากเดิม คนน่าน ไม่ต้องการเป็นมรดกโลกที่ต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์อย่างเข้มงวด ไม่ต้องการถนน 4 ช่องจราจร ที่ทำให้ คนสองฝั่งถนนไม่ยอมเดินไปมาหาสู่กัน (ถนนทางญาติ) ไม่ต้องการสิ่งแปลกปลอมทางวัฒนธรรม และไม่ต้องการความร่ำรวยที่มาทำลายความสุข ขอเพียงให้สิ่งที่คนน่านช่วยกันดูแลรักษาสืบต่อกันมานานเป็นมรดกน่านแก่ลูกหลานต่อไป

จากบริบทความเป็น “น่าน” ดังกล่าว คณะรัฐมนตรี จึงเห็นชอบตามข้อเสนอของ

สำนักงาน ก.พ.ร. ให้องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. พิจารณาเลือกพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองน่าน ในการพัฒนาให้เป็น “ต้นแบบ” การบริหารจัดการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว ที่สามารถสร้างความยั่งยืนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน โดยมีเป้าหมายที่จะแก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้แผนแม่บทและผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน รวมทั้งแผนผังปฏิบัติการอนุรักษ์เมืองน่าน ไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว ให้ตระหนักถึงคุณค่าของโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศาสนสถาน แหล่งอารยธรรมโบราณ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2547 เป็นต้นมา ภายใต้วิสัยทัศน์ อพท.ประสานทุกภาคี เพื่อ

พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน” อพท. ได้ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนท้องถิ่น เพื่อรวบรวมข้อมูลต้นทุนการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรค ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไปสู่ความมีมาตรฐาน และการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ทรัพยากรการท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และแนวทางที่ประชาชนท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับเยาวชน จะเข้ามามีส่วนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองน่านไปสู่ความยั่งยืน ทั้งนี้ ข้อมูลที่รวบรวมได้ อพท. นำมากำหนดกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ก่อนที่จะบูรณาการอำนาจหน้าที่ งบประมาณ บุคลากร เครื่องมือ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน และ
 มาตรการการนำไปสู่ภาคการปฏิบัติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ซึ่งกรอบการพัฒนาการ
 ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เมืองน่าน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา 5 ประการ คือ

(1) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน
 ตาม

พระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงตรัสกับประชาชน
 จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ความว่า “อยากให้จังหวัดน่านรักษาวัฒนธรรม
 อย่างนี้ไว้”

(2) พัฒนาพื้นที่อนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน (พื้นที่ใจเมือง
 น่าน

และเวียงพระธาตุแช่แห้ง) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2548 รวมทั้งพื้นที่
 ท่องเที่ยวเมืองน่านในตำบลในเวียง ตำบลตุ้ใต้ ตำบลนาซาว ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน
 และตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน เป็นพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(3) ส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่
 ี่ได้

ตระหนักถึงคุณค่าของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน และภูมิปัญญา
 ท้องถิ่น ตลอดจนการดูแลรักษาแหล่งประวัติศาสตร์ แหล่งอารยธรรม โบราณสถาน
 โบราณวัตถุ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตามหลักเศรษฐกิจ
 พอเพียง

(4) คุ้มครองและปกป้องโบราณสถาน ศาสนสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ และ
 แหล่งโบราณคดี โดยสร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ไม่ดำเนินการรื้อ ทบทิ้ง
 หรือปรับเปลี่ยนรูปทรงให้มีความแตกต่างไปจากเดิม หากจำเป็นต้องบูรณะขึ้นใหม่
 ต้องอาศัยข้อมูลด้านวิชาการเป็นตัวกำหนดรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสม

(5) ร่วมกับจังหวัดน่านและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่ทำให้
 แผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน และแผนผังปฏิบัติการอนุรักษ์เมือง
 น่านไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยผลักดันให้การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า
 น่านเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดน่าน

จากความร่วมมือของภาคีพัฒนาเมืองน่าน จำนวน 17 หน่วยงาน ได้แก่
 สำนักงาน

จังหวัดน่าน สำนักศิลปากรที่ 7 น่าน สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน สำนักงาน
 วัฒนธรรมจังหวัดน่าน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน สำนักงานขนส่งจังหวัดน่าน
 แขวงทางหลวงน่านที่ 1 เรือนจำจังหวัดน่าน ททท. สำนักงานแพร่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

น่าน เทศบาลเมืองน่าน เทศบาลตำบลตุ้ใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลนาขาหวง องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด สภาวัฒนธรรม จังหวัดน่าน และวัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง และจากความคิดเห็นชอบจากประชาชนในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนา 5 ตำบล คือ ตำบลในเวียง ตำบลตุ้ใต้ ตำบลนาขาหวง ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน และ ตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ทำให้ อพท. สามารถจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน โดยการปรับปรุงจากแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าน่าน พ.ศ.2548 และแผนผังปฏิบัติการอนุรักษ์เมืองน่าน พ.ศ.2551 แล้วเสร็จ โดยแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ประกอบด้วยโครงการพัฒนาตามองค์ประกอบหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน 6 ด้าน รวม 71 โครงการ ดังนี้

- (1) ด้านการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยว (การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว)
- (2) ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว (การปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งแวดล้อมบริเวณ แหล่งท่องเที่ยว ป้ายสื่อความหมาย จัดทำเอกสาร คู่มือการท่องเที่ยว)
- (3) ด้านการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยว (การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการท่องเที่ยว)
- (4) ด้านการพัฒนาตลาดท่องเที่ยว (การประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ และระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว)
- (5) ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่น (การจัดกิจกรรมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนท้องถิ่น)
- (6) ด้านการพัฒนาจิตสำนึกทางการท่องเที่ยว (การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวตระหนักในคุณค่าและเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป)

ซึ่งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (กพท.) มีมติ

เห็นชอบแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2553 และเพื่อให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลตามอำนาจหน้าที่ของ อพท. ในการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กพท. จึงมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2554 เห็นชอบให้ประกาศพื้นที่บริเวณเมืองเก่าน่านและพื้นที่เชื่อมโยง 5 ตำบล เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และ กพท. ชุดใหม่ มีมติยืนยันการประกาศพื้นที่พิเศษดังกล่าวอีกครั้งเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2555

จากฉันทามติของประชาชนในพื้นที่กว่าร้อยละ 98.32 และความร่วมมืออย่างเข้มแข็งจาก

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วันที่ 1 พฤษภาคม 2555 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบให้ประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน ตามร่างที่ กพท. เสนอ และเห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุน อพท. ในการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน เพื่อให้การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่านบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม โดยให้นำความเห็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ บูรณาการให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับโครงการของหน่วยงานอื่นที่จะดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี อพท. จึงมอบหมายให้สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยประสานการพัฒนาในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน และสำนักแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ อพท. ส่วนกลาง โดยความร่วมมือ จากภาคีพัฒนาเมืองน่าน 17 หน่วยงาน ดำเนินการแปลงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่านเป็นแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน โดยการปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2555 – 2559) ให้มีความสมบูรณ์ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่พิเศษของ อพท. และสอดคล้องกับสภาพปัญหาด้านการท่องเที่ยว ของพื้นที่ในปัจจุบัน พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทดังกล่าว ทั้งนี้ อพท. กำหนดจะนำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในเดือนสิงหาคม 2556 ซึ่งจะทำให้พื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่านได้รับการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 เป็นต้นไป

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้ดำเนินการการ

พัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองน่านตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2553 ที่เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงาน ก.พ.ร. ให้ อพท. ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองน่าน ให้เป็น “ต้นแบบ” การบริหารจัดการพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งผลักดันให้เกิดผลสำเร็จทั้งกระบวนการของการบริหารจัดการพื้นที่พิเศษ ตั้งแต่การจัดทำแผนและการนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลโดยมุ่งผลักดันให้เกิดผลสำเร็จทั้งกระบวนการของการบริหารจัดการพื้นที่พิเศษ ตั้งแต่การจัดทำแผนและการนำไปปฏิบัติให้

บรรลุผล โดยสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน และการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยมี 2. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน และการนำไปสู่ภาคการปฏิบัติขับเคลื่อนกันตั้งแต่ ปี 2553 เป็นต้นมาถึงขั้นตอนสรุปดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประสานทุกภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ในการจัดประชุมประชาคมรับฟังความคิดเห็นเบื้องต้น เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่านพร้อมสำรวจความคิดเห็นของทุกภาคีการพัฒนาเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน โดยสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนา พร้อมจัดเวที รับฟังความเห็นจากประชาชนในพื้นที่

ขั้นตอนที่ 4 เสนอ กพท. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่านในวันที่ 29 ธันวาคม 2553 อพท. นำเสนอแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เมืองน่าน พ.ศ. 2555 – 2559 ให้ กพท. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 17/2553 ซึ่ง กพท. มีมติเห็นชอบแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน จำนวน 71 โครงการ วงเงินงบประมาณ 1,976,391,550 บาท

ขั้นตอนที่ 5 อพท. ประสานความร่วมมือกับจังหวัดน่านเพื่อการแปลงแผนสู่การปฏิบัติ

วันที่ 19 มกราคม 2554 ที่ประชุม กพท. ครั้งที่ 1/2554 มีมติเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินทุน อพท. จำนวน 30.0 ล้านบาท เพื่อนำไปขับเคลื่อนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ในโครงการเร่งด่วน

วันที่ 21 มีนาคม 2554 จังหวัดน่านมีคำสั่งที่ 0647/2554 เรื่อง ปรับปรุงคณะทำงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน โดยแต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อบูรณาการอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน

วันที่ 8 – 17 เมษายน 2554 จังหวัดน่านดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลในเวียง ตำบลคูใต้ ตำบลนาซาว ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน และตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเพียง จำนวน 2,500 คน ที่จะให้พื้นที่ท้องถิ่นตนเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งผลการสำรวจปรากฏว่า ประชาชน 2,458 คน หรือร้อยละ 98.32 มีความต้องการ และ 42 คน หรือร้อยละ 1.68 ไม่ต้องการ

วันที่ 2 มิถุนายน 2554 จังหวัดน่านมีหนังสือด่วนที่สุดที่ นน 0016.2/9941 แจ้งขอรับการสนับสนุน การพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จาก อพท. เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรม แนวคิดในการสร้างเมืองที่เชื่อมโยงไปถึงถิ่นฐานของคนล้านนา สืบให้เห็นถึงภูมิปัญญาของคนน่านในอดีต ควรค่าแก่การอนุรักษ์และพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และส่งเสริมคุณค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วันที่ 13 กรกฎาคม 2554 กพท. มีมติในการประชุมครั้งที่ 7/2554 ให้ความเห็นชอบประกาศพื้นที่เมืองเก่าน่านและพื้นที่เชื่อมโยงเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยให้ อพท. ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองน่านตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปปฏิบัติพระกรณียกิจในพื้นที่จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ความว่า “อยากให้จังหวัดน่านรักษาวัฒนธรรมอย่างนี้ไว้”

วันที่ 18 มกราคม 2554 กพท. ชุดใหม่ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2554 มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2554 ยืนยันให้ความเห็นชอบการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่านและพื้นที่เชื่อมโยงตามที่ กพท. ชุดเดิมเคยมีมติไว้ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2554

วันที่ 1 พฤษภาคม 2556 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน ตามร่างที่คณะกรรมการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเสนอ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุน อพท. ในการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน เพื่อให้การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม
หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เมืองน่าน

- 1) สำนักงานจังหวัดน่าน
- 2) องค์การบริหารพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)
- 3) สำนักศิลปากรที่ 7 น่าน
- 4) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดน่าน
- 5) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดน่าน
- 6) สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดน่าน
- 7) สำนักงานขนส่งจังหวัดน่าน
- 8) สำนักงานแขวงทางน่านที่ 1

- 9) เรือนจำจังหวัดน่าน
- 10) สภาวัฒนธรรมจังหวัดน่าน
- 11) ททท. สำนักงานแพร่
- 12) องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
- 13) เทศบาลเมืองน่าน
- 14) เทศบาลตำบลคู้ใต้
- 15) องค์การบริหารส่วนตำบลนาซาว
- 16) องค์การบริหารส่วนตำบลป่อสัก
- 17) องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด
- 18) วัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง

สำนักงานพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) จะปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ระยะ 5 ปี (2555-2559) เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน ระยะ 5 ปี ภายใต้วิสัยทัศน์ “น่าน เมืองเก่าที่มีชีวิต” โดยมีเป้าหมายเพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุงการจัดการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งเพิ่มรายได้การท่องเที่ยว เพื่อให้แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษฯ เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เป็นรูปธรรม และครอบคลุมภารกิจ อพท. ด้านสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินโครงการเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน ระยะ 5 ปี โดยจะปรับระยะเวลาจากปี พ.ศ. 2555-2559 เป็น พ.ศ. 2556 – 2560

แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2556 – 2560) เป็นแผนที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่เสริมสร้างศักยภาพการพัฒนา การลดข้อจำกัดปัญหาอุปสรรคของการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่าน่าน มีรายละเอียดประกอบด้วย วิสัยทัศน์ เป้าหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และขอบเขตการประกาศพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน

วิสัยทัศน์

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ดำเนินการปรับปรุงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมเมืองน่าน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2555 – 2560) โดยกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาว่า “น่าน เมืองเก่าที่มีชีวิต” กำหนดเป้าหมายเพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุงการจัดการบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งเพิ่มรายได้การท่องเที่ยวให้แก่เมืองน่าน

“น่าน เมืองเก่า” หมายถึง การอนุรักษ์พื้นที่ ที่มีคุณค่าความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรม

“ที่มีชีวิต” หมายถึง เป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เป้าหมาย

เพื่อการบูรณะฟื้นฟู และการอนุรักษ์พื้นที่เมืองเก่าให้น่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการบริหารการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเก่า นาน จึงกำหนดเป้าหมาย ระยะที่ 1 ภายในช่วงเวลา 3 ปี ดังนี้

(1.3.1) ฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และปรับปรุงการจัดบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากลเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

(1.3.2) เพิ่มรายได้การท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในพื้นที่เมืองเก่าและพื้นที่เชื่อมโยง ทำให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจาก 731.08 ล้านบาท และนักท่องเที่ยวเพิ่มจาก 0.11 แสนคนในปี 2552 เพิ่มขึ้นเป็น 1,092 ล้านบาท และจำนวนนักท่องเที่ยว 1.42 แสนคน ตามลำดับในปี พ.ศ. 2560

ประเด็นยุทธศาสตร์

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน ให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีความยั่งยืน

แนวทางการดำเนินการ

1) ส่งเสริมการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างสมดุลของระบบนิเวศเมือง ให้ดำรงอยู่ในสภาพที่ยั่งยืน

2) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์เมืองเก่า นานอย่างรู้คุณค่าโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม และภูมิทัศน์ของเมืองเก่า นาน

3) สร้างกลไกการบริหารจัดการเมืองเก่า นาน

4) จัดระบบการกำจัดขยะ และการบำบัดน้ำเสีย ตามมาตรฐานสากล ให้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายอย่างทั่วถึง

5) ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

6) เร่งรัดการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว และสร้างมูลค่าทางการท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้น

7) พัฒนาแนวคิดการสร้างสรรค์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน

8) วางผังเมืองให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นไปตามทิศทางของการขยายตัวของเมืองนาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม
ล้านนาตะวันออก

แนวทางดำเนินการ

1) ส่งเสริมการศึกษา วิจัยองค์ความรู้ และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เสริมสร้างและพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะอาด การบริการ และความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล และครบวงจร

แนวทางดำเนินการ

1) ปรับปรุงเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความสะดวกและปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์การจราจร และป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ให้มีทั้งปริมาณที่เพียงพอและมีมาตรฐานเดียวกัน

2) ปรับปรุงระบบจราจร เพื่อมิให้ปริมาณจราจรส่งผลกระทบต่อโบราณสถานต่างๆ ในพื้นที่เมืองเก่า

3) จัดให้มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัด เป็นประโยชน์ในการติดตามความเป็นไปและความเคลื่อนไหว

4) จัดบริการห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐานบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

5) จัดตั้งศูนย์บริการการป้องกันและรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว โดยสนธิกำลังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งบุคคลากร และอุปกรณ์เครื่องมือ

6) จัดฝึกอบรมผู้ให้บริการการท่องเที่ยวทุกระดับ ทุกภาคีที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความสามารถและความเข้าใจในงานบริการตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับการบริการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และชุมชนท้องถิ่น

แนวทางดำเนินการ

1) พัฒนาระบบการระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคีที่เกี่ยวข้องในการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบกลไกถาวรของชุมชน

2) พัฒนาองค์ความรู้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและถ่ายทอดสู่ประชาชนชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรับรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3) สร้างกลไกการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการผลิตสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (OTOP) ในระดับคุณภาพมาตรฐานสากล

4) กระจายผลการพัฒนาและผลประโยชน์จากกิจกรรมการท่องเที่ยวสู่ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการจ้างงาน เพิ่มรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น

5) สร้างจิตสำนึกความเป็นเจ้าของ รूसีกรัก และห่วงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวในหมู่ประชาชนและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา และดูแลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างสรรค์มูลค่า ของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้สูงขึ้น เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

แนวทางดำเนินการ

1) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อการสร้างสรรค์มูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน บนฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น

2) แปลงผลการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ สร้างมูลค่าการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทางเศรษฐกิจและสังคม และสิ่งแวดล้อม ให้เป็นรูปธรรมในรูปแบบสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

3) ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน เพื่อการพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

4) รณรงค์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ผ่านทางสื่อหลายรูปแบบ ตลอดจนการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

(5) แผนการพัฒนาเทศบาลเมืองน่าน

เทศบาลเมืองน่าน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทเทศบาลเมือง ตั้งอยู่

ในเขตอำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน มีพื้นที่ครอบคลุม 2 ตำบล คือ ตำบลในเวียงทั้งตำบล และบางส่วนของตำบลผาสิงห์ ภายในเขตเทศบาลมีที่ตั้งของศูนย์ราชการ สถานศึกษา สถาบันการเงินต่าง ๆ ทำให้มีฐานะเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัด เทศบาลเมืองน่านเดิมเป็นบริเวณตำบลในเวียง ได้รับการยกฐานะเป็น “เทศบาลเมืองน่าน” ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน พ.ศ. 2497 ตราไว้ ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2497 กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งแต่งตั้งหลวงวรวิทย์ วรรณการเป็นนายกเทศมนตรี โดยมีหลวงช

นาอนุสรณ์ และนายกฉิม ดวงพิบูล เป็นเทศมนตรีชุดแรก มีสำนักงานชั่วคราวอยู่ที่ “ศาลาบาตร” หน้าศาลากลางจังหวัดหลังเก่า (พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ น่าน ในปัจจุบัน) ต่อมาได้โดยขอที่ดินราชพัสดุบริเวณข้างที่ว่าการอำเภอเมืองน่าน (ที่ตั้งศาลากลางจังหวัดในปัจจุบัน) สร้างเป็นสำนักงานเทศบาล จนกระทั่ง พ.ศ. 2510 จังหวัดน่านได้ดำเนินการก่อสร้างศาลากลางหลังใหม่ขึ้นและต้องการที่ดินคืน เทศบาลเมืองน่านโดยคณะเทศมนตรีชุด ร.ต.ต.ชาญ เวชเจริญ นายกเทศมนตรี จึงได้พิจารณาใช้สถานีอนามัยชั้นหนึ่งของเทศบาลเป็นที่ทำการเทศบาลแทน ต่อมาได้ทำการก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลขึ้นใหม่ในสมัยนายกเทศมนตรี พ.ต.ท.อุ้น วุฒิการณ เมื่อ พ.ศ. 2515

ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ขอความร่วมมือมายังเทศบาลเมืองน่านเพื่อ หาสถานที่ใช้เป็นที่ตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจังหวัดน่าน คณะผู้บริหารเทศบาลเมืองน่านมีนางสิรินทร รามสูต เป็นนายกเทศมนตรี ได้เห็นชอบให้ใช้พื้นที่บริเวณด้านหลังอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองน่านเป็นที่ ก่อสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจังหวัดน่าน และได้เริ่มก่อสร้างสำนักงานหลังปัจจุบันบนบริเวณที่ดินของเทศบาล เนื้อที่ 14 ไร่ ถนนมหายศ จนแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2548 โดยพื้นที่สำนักงานเทศบาลเมืองน่านหลังเดิมได้รับการปรับปรุงให้เป็นสวน สาธารณะและจุดพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2552 ราษฎรจำนวน 3 หมู่บ้าน ของตำบลผาสิงห์ ได้แก่ บ้านสวนหอม บ้านดอนสวรรค์ และบ้านฟ้าใหม่ ได้แสดงเจตจำนงค์ขอรวมพื้นที่เข้ากับเทศบาลเมืองน่าน หลังจากทำการสำรวจเจตนาพร้อมแล้วจึงได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2554[1] ให้เปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองน่าน โดยนับรวมพื้นที่ของหมู่บ้านทั้งสามเข้ากับเทศบาลเมืองน่าน นับเป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเป็นครั้งแรกตั้งแต่มีการจัดตั้ง

เทศบาลเมืองน่าน มีการจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. 2561-2564) และ

มี

การทำประชาคมรับฟังความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาฯ เป็นประจำทุกปี พร้อมกับมีการเปิดเผยแผนพัฒนาฯ ดังกล่าวต่อสาธารณะตรงตามตัวชี้วัดของหลักเกณฑ์ GSTC แต่จากการดำเนินการตามแผนดังกล่าวนั้นยังไม่เพียงพอ แม้ว่าแผนพัฒนาฯ จะได้บรรจุโครงการ เพื่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และการประสานงบประมาณกับหน่วยงานอื่น เช่น กลุ่มจังหวัด จังหวัด อปจ. หรือ อพท. ในกรณีที่เป็นโครงการที่เกินศักยภาพของท้องถิ่น ซึ่งทางเทศบาลก็ยังไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในส่วนของพัฒนาสาธารณูปโภคและระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองน่านเป็นตัวอย่างที่ดีของท้องถิ่นที่มีความชัดเจนในการกำหนดทิศทางของการพัฒนาเพิ่มเติมจากการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “น่าน...นครแห่งความสุข เมืองเก่าที่มีชีวิต” (Nan The City of Happiness: A Lively Old Town) ที่พัฒนาต่อยอดจาก การพัฒนา

เมืองน่าอยู่ (Livable City) และได้กำหนดพันธกิจของเทศบาลไว้ 6 ด้านที่เกี่ยวกับการส่งเสริม การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ได้แก่ เมืองสะอาดสวยงาม เมืองสิ่งแวดล้อมที่ดี เมืองปลอดภัย เมือง แห่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม เมืองแห่งสังคมคุณภาพธรรมาภิบาล และเมืองแห่ง โอกาสทางเศรษฐกิจ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของผู้บริหาร และเป็นกรอบในการทำงาน และแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

นโยบาย วิสัยทัศน์การพัฒนาของเทศบาลเมืองน่าน

เทศบาลเมืองน่าน	เมืองแห่งคนอายุยืน
คืนถิ่น	เอกลักษณ์เมืองเก่า
เรามุ่งเป็น	ชุมชนแห่งปัญญา
ปรารถนา	สู่สังคมคุณภาพ

พันธกิจ

- 1 สร้างระบบการพัฒนากำลังคนการจัดการความรู้ให้เป็นมาตรฐาน
- 2 ส่งเสริมการทวนแบบบูรณาการ ภายใต้หลักการมีส่วนร่วมเพื่อสร้างทีมงานและ เครือข่าย
โดย เน้นการมีสัมพันธภาพที่ดี
- 3 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้บุคลากร เทศบาลเมืองน่านทุกส่วนราชการ/ หน่วยงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและทั่วถึง
- 4 เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ
- 5 ดำเนินการและพัฒนาการฝึกอบรม โดยการให้ความรู้ความเข้าใจทักษะและทัศนคติ ในกระบวนการทำงาน ตลอดจนเสริมสร้างความเชื่อมั่นตนเอง และให้เกิดแก่บุคลากร ในสังกัดทุก หน่วยงาน

แผนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับ พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง โดยมีกิจกรรมดังนี้

- 1) จัดให้มีแนวทางและการดำเนินการยกย่องบุคลากร เพื่อเป็นต้นแบบ
- 2) สร้างองค์กรให้มีความโปร่งใส และมีศักดิ์ศรี (Organization Integrity)
- 3) กำหนดมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างและพนักงาน จ้าง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ สร้างทักษะและพัฒนาพนักงานเทศบาล โดยมี กิจกรรมดังนี้

- 1) ปลูกจิตสำนึกผ่านแนวทางต้นแบบ เช่น พระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และ พระบรมราโชวาท
- 2) หลักสูตรฝึกอบรมและโครงการพัฒนาที่เหมาะสมของพนักงานเทศบาล แต่ละ ตำแหน่ง ทั้งที่จัดเองและหน่วยราชการอื่นจัดทำ

- 3) สร้างองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการจัดองค์ความรู้
  - 4) การกำหนดให้มีการปฐมนิเทศพนักงานเทศบาล และพนักงานจ้าง บรรจุใหม่
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคล โดยมีกิจกรรมดังนี้
- 1) สร้างกระบวนการการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ให้มีความโปร่งใส
  - 2) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้บุคลากรทุกคนทราบล่วงหน้า
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและความสามัคคี โดยมีกิจกรรมดังนี้
- 1) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น แนวทางการปฏิบัติงานและการพัฒนา
  - 2) เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานและการพัฒนา

(6) แผนการพัฒนาเทศบาลดูใต้

ตำบลดูใต้ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองน่าน มีพื้นที่ประมาณ 25 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 15,625 ไร่ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองน่าน ประมาณ 8 กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลในเวียง ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับแม่บ้านน่าน
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลกองควาย อำเภอเมืองน่าน
- ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลนาซาว ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ตำบลดูใต้ มีลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบประมาณ 75 % ของพื้นที่ทั้งหมด โดยแบ่งเป็นพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 60 % และพื้นที่สำหรับอยู่อาศัยประมาณ 35 % มีพื้นที่ภูเขาและป่าไม้คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 5 % ของพื้นที่อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของเทศบาลตำบลดูใต้ ตลอดแนวและมีแม่น้ำไหลผ่านในพื้นที่ 2 สายคือ แม่น้ำสมุนและแม่น้ำน่าน ซึ่งมีน้ำไหลตลอดปี

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะทางภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมมี 3 ฤดู ได้แก่

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม จะมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ 34 องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม จะมีฝนตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคม และเดือน กันยายน จะมีอากาศเย็นมากในช่วง เดือน ธันวาคม ถึง เดือนมกราคม

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์ โดยในช่วงปลายเดือน ธันวาคม และต้นเดือน มกราคม จะมีอากาศหนาวที่สุดโดยเฉลี่ยประมาณ 8 องศา

ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อมูลแหล่งน้ำ

ลักษณะของแหล่งน้ำในพื้นที่ตำบลตุ้ได้ เป็นแหล่งน้ำจากธรรมชาติ จำนวนร้อยละ 80 และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นร้อยละ 20 และในพื้นที่ของตำบลตุ้ได้ มีแม่น้ำไหลผ่าน จำนวน 2 สาย ได้แก่ แม่น้ำสมุน และแม่น้ำน่าน

ข้อมูลป่าไม้

ลักษณะของพื้นที่ของตำบลตุ้ได้ มีลักษณะพื้นที่เป็นภูเขาและป่าไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 5 % ของพื้นที่ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ป่าไม้สาธารณะซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ

ด้านการเมือง / การปกครอง

เขตการปกครองตำบลตุ้ได้ มีจำนวนหมู่บ้านในเขตพื้นที่การปกครองของเทศบาล โดยมีกำนันตำบลตุ้ได้ และผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้ปกครองภายในหมู่บ้าน จำนวน 15 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- หมู่ที่ 1 บ้านคูเหนือ โดยมี นายสว่าง ชนันไชย เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 2 บ้านตุ้ได้ โดยมี นายณัฐวัตร กันทะตา เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 3 บ้านรงน้อย โดยมี นายสมบุรณ์ ผัดเป็ง เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 4 บ้านเจดีย์ โดยมี นายสมบัติ ภูสวด เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 5 บ้านดอนมูล โดยมี นายสังวาล ยะใหม่วงศ์ เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 6 บ้านพญาวัต โดยมี นายสามารถ สารมณฐี เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 7 บ้านสมุน โดยมี นางกิ่งทอง นวลด้ว เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 8 บ้านเชียงราย โดยมี นายสังคม กุณะแก้ว เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 9 บ้านคอวัง โดยมี นายภัทร อินตะไชย เป็น กำนัน
  - หมู่ที่ 10 บ้านตุ้ตันฮ้าง โดยมี นายสงกรานต์ นันตะเรื่อน เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 11 บ้านเขาน้อย โดยมี นายวิชัย คำลือเลิศ เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 12 บ้านคูเหนือพัฒนา โดยมี นางพวงทอง เลื่องลือ เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 13 บ้านดอนมูลพัฒนา โดยมี นายประเสริฐ เงินมูล เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 14 บ้านรงใหม่พัฒนา โดยมี นายสง่า อุดราช เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
  - หมู่ที่ 15 บ้านเจดีย์ โดยมี นางทองมา ใจมุง เป็น ผู้ใหญ่บ้าน
- หมายเหตุ ข้อมูล ณ เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559

จำนวนประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร

ตำบลตูใต้ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,463 คน และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 3,770 ครัวเรือน และ มีความหนาแน่นต่อพื้นที่ประมาณ 339 คน ต่อตารางกิโลเมตร

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลตูใต้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา

- 1.1 พัฒนาเส้นทางการคมนาคมให้ได้มาตรฐาน
- 1.2 พัฒนาระบบสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง
- 1.3 พัฒนาระบบผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา

- 2.1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2.3 ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีทักษะ มีงานทำ
- 2.4 พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว
- 2.5 พัฒนาบุคลากร การบริการและการประชาสัมพันธ์แหล่ง

ท่องเที่ยว

3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์

กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา

- 3.1 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 3.2 สนับสนุนและส่งเสริมกิจการด้านสาธารณสุข

4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา

4.1 อนุรักษ์ พื้นฟูสนับสนุนส่งเสริมและบูรณาการด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 4.2 พัฒนาแหล่งวัฒนธรรมศิลปวัตถุและโบราณสถานภายในตำบล

5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์/ แนวทางการพัฒนา

5.1 ส่งเสริม สนับสนุน สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 5.2 ส่งเสริมสนับสนุน เฝ้าระวังและฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ
- 5.4 สนับสนุนการบริหารจัดการปัญหาขยะเชิงพื้นที่

(7) แผนการพัฒนาเทศบาลบ่อสวก

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก ตั้งอยู่เลขที่ 197 หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน โดยห่างจากตัวอำเภอเมืองน่านไปทางทิศใต้ประมาณ 12 กิโลเมตร และห่างจากศาลากลาง จังหวัดน่าน ประมาณ 13 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขต ตำบลเรือง อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

ทิศใต้ ติดต่อกับเขต ตำบลนาซาว อำเภอเมืองน่าน และตำบลทุ่งศรีทอง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขต ตำบลไชยสถาน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขต ตำบลแม่ขนิ้ง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งตำบล 61.51 ตร.กม. หรือประมาณ 38,444 ไร่

ลักษณะภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก มีภูมิประเทศเป็นที่ราบภูเขา มีลำห้วยที่สำคัญไหลผ่าน คือ

- ลำห้วยสวก ไหลผ่านบ้านบ่อสวกและบ้านสวกพัฒนา
- ลำห้วยม่วง ไหลผ่านบ้านดอนอุดม , บ้านเชียงยืน , บ้านม่วงเจริญราษฎร์ , บ้านหนองโต้มและบ้านป่าคา
- ลำห้วยน้ำจาง ไหลผ่านบ้านต๋าม , บ้านนามน , บ้านชาวหลวง , บ้านนาพงพัฒนา และบ้านป่าฝางสามัคคี

จำนวนหมู่บ้าน มีจำนวนหมู่บ้านในเขตการปกครองทั้งหมด 13 หมู่บ้าน

ประชากร มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 6,622 คน แยกเป็นชาย 3,321 คน หญิง 3,301 คน และมีทั้งสิ้น 2,183 หลังคาเรือน

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรและการปศุสัตว์ บางส่วนประกอบอาชีพ รับจ้าง

วิสัยทัศน์/พันธกิจ

องค์กรที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้ตำบลบ่อสวกน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาการท่องเที่ยวด้วยวิถีพอเพียง

โครงการ/กิจกรรมเพื่อรองรับแผนยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาเส้นทางคมนาคมในจังหวัดให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุม และทั่วถึง ดังนี้
  - โครงการก่อสร้างถนน คสล.
  - โครงการก่อสร้างถนนลูกรัง
  - โครงการก่อสร้างถนนลาดยาง
  - โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ
  - โครงการวางท่อเส้นทางคมนาคม
  - โครงการปรับปรุง/ซ่อมแซมทาง/ถนนต่างๆและสะพานในพื้นที่ตำบลบ่อสวก

รวมถึง

บำรุงรักษาทางหลวงชนบท(ภารกิจถ่ายโอนจากกรมทางหลวงชนบท) ฯลฯ

แนวทางการพัฒนา

2. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างทั่วถึง ดังนี้
  - โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล
  - โครงการก่อสร้างระบบประปา
  - โครงการก่อสร้างถังเก็บน้ำ คสล.
  - โครงการซ่อมแซม ปรับปรุง ระบบประปาพื้นที่ตำบลบ่อสวก
  - ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม อาคารสิ่งสาธารณะประโยชน์ของชุมชน
  - ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบกระจายข่าวของชุมชน ฯลฯ

แนวทางการพัฒนา

3. พัฒนาระบบผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(1)โครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

1. จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ดังนี้
  - โครงการขุดลอกหน้าฝาย ลำห้วย ลำเหมือง อ่าง เพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างฝายคสล. เพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างตาดลำเหมืองเพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. เพื่อการเกษตร
  - โครงการวางท่อระบายน้ำคสล. เพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างท่อลอดเหลี่ยมเพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างระบบประปาภูเขา/ขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร
  - โครงการก่อสร้างพังกันตลิ่งพัง
  - โครงการก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง สิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ เพื่อการเกษตรในเขต ตำบลบ่อสวก

(18) แผนการพัฒนาเทศบาลนาซาว

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซาว มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างหุบเขา เป็นที่ราบสลับกับที่ดอน มีลำห้วยไหลผ่านหลายสาย เช่นลำน้ำซาว ลำน้ำจางฯลฯ แต่ไม่มีน้ำไหลตลอดปี สภาพภูมิอากาศในฤดูร้อนจะแห้งแล้ง เนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่รองรับกักเก็บปริมาณน้ำไว้ ในฤดูฝนประสบปัญหาน้ำป่าไหลหลากเข้าทำลายพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตร ได้รับความเสียหายและบางปีก็ไหลเข้าท่วมบ้านเรือนราษฎรบริเวณที่อาศัยอยู่สองข้างลำน้ำ ในฤดูหนาวอากาศจะหนาวเย็นเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ภูเขา

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลนาซาว เป็นพื้นที่ที่ขุดพบวัตถุทางโบราณคดีเขาภูซาง ในพื้นที่บริเวณภูซางพบเครื่องมือหินหรือเสียมตุ่นเพราะว่าพบสะเก็ดหิน “ ชี้อากหิน” กระจายอยู่ทั่วไปเป็นจำนวนมาก เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2545 ผศ.สายันต์ ไพรชาญจิตร พร้อมด้วยคณะ ได้สำรวจพบว่าในพื้นที่ภูซางมีร่องรอยหลักฐานเกี่ยวกับเครื่องมือหิน และเมื่อในวันที่ 26 พฤษภาคม 2548

ขนบธรรมเนียม ประเพณี

-ประเพณีบวงสรวงดอยภูซาง จัดขึ้นในเดือนเมษายนของทุกปี จึงทำพิธีบวงสรวงดอยภูซางติดต่อกันเป็นประจำทุกปี จากคุณค่าการเป็นแหล่งอุตสาหกรรมผลิตเครื่องมือยุคหินที่ยิ่งใหญ่และยังคงความสมบูรณ์ ทำให้ประชาชนตำบลนาซาว มีความภูมิใจรักและหวงแหนในศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมต่างๆในการจัดโครงการสืบสานประเพณีบวงสรวงดอยภูซาง เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน มีการเรียนรู้สืบทอดต่อกันมา มีลักษณะที่แสดงออกถึงความมั่งคั่งทางด้านวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของคนในชุมชน การส่งเสริมทะนุบำรุงพุทธศาสนา ให้รุ่งเรือง ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความกลมเกลียว และส่งเสริมการท่องเที่ยว

วิสัยทัศน์การพัฒนา

“ยอดเยี่ยมแหล่งอารยธรรม เลิศล้ำภูมิปัญญา พัฒนาคุณภาพชีวิต ประชามีส่วนร่วม ใช้ชีวิตแบบพอเพียง”

พันธกิจ

1. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน
2. พัฒนาเศรษฐกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. พัฒนาระบบการจัดการศึกษา โดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้
4. ส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษาศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืน
5. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน
6. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. มีระบบโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง
2. ประชาชนมีรายได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีแหล่งท่องเที่ยว
3. มีขีดความสามารถในการจัดการศึกษา โดยยึดหลักความเสมอภาคและหลักคุณธรรมนำความรู้ การสาธารณสุขที่ดี สังคมปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง
4. มีศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ยั่งยืน
5. จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสมดุลมั่นคงและยั่งยืน
6. บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและทัศนคติที่ดีในการทำงาน มีการบริหารงานที่โปร่งใส ยึดหลักการ บริหารกิจการบ้านเมือง การป้องกันสาธารณสุขภัยมีประสิทธิภาพ

1. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขาว

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2559-2561) ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขาว ได้กำหนดประเด็นหลักในการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

- 1.1 พัฒนาเส้นทางคมนาคมในตำบลให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุมและทั่วถึง
- 1.2 จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค
- 1.3 พัฒนาระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการอย่างทั่วถึง
- 1.4 พัฒนาระบบผังเมืองของตำบล

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

แนวทางการพัฒนา

- 2.1 จัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของประชาชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยสร้างความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน
- 2.3 ส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีทักษะมีงานเพิ่มขึ้น
- 2.4 ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และจัดให้มีสถานที่จำหน่ายสินค้า
- 2.5 พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว
- 2.6 พัฒนาบุคลากร การบริการ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
- 2.7 การแก้ไขปัญหาความยากจน
- 2.8 ส่งเสริมและสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรอินทรีย์

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แนวทางการพัฒนา

- 3.1 สนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 3.2 สนับสนุนและส่งเสริมกิจการด้านสาธารณสุข
- 3.3 ส่งเสริมการจัดสวัสดิการและนันทนาการแก่ประชาชน
- 3.4 สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาการให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม
- 3.5 สนับสนุนโภชนาการให้แก่เด็กนักเรียนในเขตพื้นที่ตำบลนาชาว
- 3.6 สนับสนุนให้มีการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่อง
- 3.7 สนับสนุนส่งเสริมประชาคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3.8 การพัฒนาความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน
- 3.9 สนับสนุนและส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

- 4.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟู สนับสนุนส่งเสริมและบูรณาการด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4.2 ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสศึกษา ค้นคว้า วิจัยมรดกทางศิลปวัฒนธรรม
- 4.3 พัฒนาแหล่งวัฒนธรรม ศิลปวัตถุ และโบราณสถาน

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

- 5.1 ส่งเสริม สนับสนุน สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2 ส่งเสริม สนับสนุน เฝ้าระวัง ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.3 สร้างจิตสำนึก ส่งเสริมและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 5.4 ปูองกันและแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติ

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการบริการ

แนวทางการพัฒนา

- 6.1 สนับสนุนให้มีการประสานงานการพัฒนาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น
- 6.2 สนับสนุน ส่งเสริมงานบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

- 6.3 พัฒนาองค์กรให้มีความเหมาะสมตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 6.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง การบริหารและด้านบุคลากร
- 6.5 จัดหา วัสดุครุภัณฑ์ และเครื่องจักรกลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะ
- 6.6 ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขององค์กรชุมชน

(8) แผนการพัฒนาเทศบาลม่วงตึ๊ด

ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ตำบลม่วงตึ๊ด เป็นตำบลในกิ่งอำเภอภูเพียง ซึ่งกิ่งอำเภอภูเพียงก่อตั้งเป็นกิ่งอำเภอเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2540 (แต่เดิมอยู่ในเขตอำเภอเมือง) โดยอยู่ห่างจากอำเภอภูเพียงไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลฝายแก้ว
ทิศใต้	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด
ทิศตะวันออก	ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำแก่นและน้ำเกียน
ทิศตะวันตก	ติดกับแม่น้ำน่าน

โดยตำบลม่วงตึ๊ด อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอภูเพียง ห่างจากตัวอำเภอระยะทาง 3 กิโลเมตร ตำบลม่วงตึ๊ด มีพื้นที่ประมาณ 63.60 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 39,750 ไร่ แบ่งเป็นส่วน ๆ

ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด เป็นที่ราบสูง ตั้งอยู่ฝั่งซ้าย และ ขวาของแม่น้ำน่าน เป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตรและแม่น้ำยาว (สาขาแม่น้ำน่าน) เป็นระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร จึงทำให้มีน้ำอุดมสมบูรณ์สภาพของดินฟ้าอากาศโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปกติ สภาพพื้นที่มีทั้งเป็นที่ราบ

ลักษณะภูมิอากาศ ตำบลม่วงตึ๊ดประกอบด้วย 3 ฤดู คือ

1. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - พฤษภาคม จะมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน เฉลี่ยประมาณ 39.58 องศาเซลเซียส
2. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ตุลาคม จะมีฝนตกหนักในช่วงเดือนสิงหาคม เฉลี่ย 368.52 มิลลิเมตร ฝนตกเฉลี่ย 90วัน/ปี
3. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ จะมีอากาศหนาว เย็นมากในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม โดยเดือนมกราคมมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยประมาณ 11.50 องศาเซลเซียส

ลักษณะของดิน สภาพดินของพื้นที่ตำบลม่วงตึ๊ด เป็นดินร่วน

ลักษณะของแหล่งน้ำ ตำบลม่วงตึ๊ดมีแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ลำน้ำน่าน ซึ่งเป็นลำน้ำที่มีน้ำไหลตลอดทั้งปี โดยมีลำน้ำน่านไหลผ่านด้านทิศเหนือตำบลม่วงตึ๊ด มีทิศทางไหลจากทิศ

เหนือลงสู่ทิศใต้ และสระน้ำบ้านหนองเต่า หนองน้ำक्रम่วงดีด เป็นหนองน้ำที่เกิดจากธรรมชาติ

ด้านการเมือง/การปกครอง

เขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงดีด ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล จากกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2539 และประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่ม 113 ตอน พิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงดีดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	บ้านป่าหัด	นายบุญน้อม ชัดเงางาม	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1
2	บ้านร้องตอง	นางปาริชาติ สุขแก้ว	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2
3	บ้านหนองเต่า	นายเสกสถิตย์ ทารินทร์	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3
4	บ้านม่วงดีด	นายสุพันธ์ กุศล	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4
5	บ้านศรีบุญเรือง	นายอาหล้า มูลหล้า	ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5

การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ หนองน้ำक्रम่วงดีด ตั้งอยู่ที่บ้านม่วงดีด หมู่ที่ 4 หาดหินสวยน้ำใสบ้านป่าหัด ตั้งอยู่ที่บ้านป่าหัด หมู่ที่ 1

แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา ได้แก่ วัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง ตั้งอยู่ที่บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3

แหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน ได้แก่ บ้านโคมคำม่วงดีด ตั้งอยู่ที่บ้านม่วงดีด หมู่ที่

ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางชุมชน ตำบลม่วงดีด มีวัด 5 แห่ง ได้แก่ วัดป่าหัด หมู่ที่ 1 ,วัดร้องตอง หมู่ที่ 2 ,วัดพระธาตุแช่แห้ง หมู่ที่ 3 , วัดม่วงดีด หมู่ที่ 4 ,วัดศรีบุญเรือง หมู่ที่ 5

ประเพณีและงานประจำปี เดือนเมษายน ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุสืบสานประเพณีสงกรานต์ ประเพณีปิดทองสงฆ์พระ ประเพณีสืบชะตาหมู่บ้าน เดือนพฤศจิกายน ประเพณีลอยกระทง เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม งานประเพณีหกเป็ง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นได้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ต่าง ๆ และการดำรงชีวิต หรือมาจากเพื่อนบ้าน เช่น การใช้สมุนไพรรักษาโรค การอ่านและเขียนภาษา ล้วนจากการสืบทอดการเล่นเครื่องดนตรีพื้นบ้านเป็นต้น ภาษาถิ่น ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ภาษาเหนือ

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกของตำบลม่วงตึ๊ด ประกอบด้วย โคมหมาเต้า บ้านโคมม่วงตึ๊ด

ตำบลม่วงตึ๊ดได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์

เพื่อที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาตำบลพร้อมกับแก้ไขปัญหาของประชาชนภายใต้วิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ โดยระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2565 โดยความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวมองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ดกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดน่านมีความเชื่อมโยงกันจำนวน 7 ยุทธศาสตร์ และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดน่าน จำนวน 5 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ของ อบต.ม่วงตึ๊ด	ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ในภาพรวม	
	ยุทธศาสตร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	ยุทธศาสตร์จังหวัดน่าน
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน	ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน	- ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านเศรษฐกิจและ การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์	ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว ตลอดจนพัฒนาทรัพยากรการผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรมอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมและ	ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของ	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ความมั่นคงของมนุษย์	ประชาชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความสัมพันธ์ชายแดน ตลอดจนวางระบบบริหารจัดการเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณีและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 7 ด้านการจัดการวิถีชีวิตชุมชนพื้นที่ต้นน้ำ
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการบริหารจัดการและการบริการ	ยุทธศาสตร์ที่ 1 บริหารจัดการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการบริหารจัดการและการบริการ

ตารางที่ 14 แสดงยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่านทั้ง 5 ตำบล (ปี 2560-2565)

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ซาว
ยุทธศาสตร์ จังหวัดที่ 1 การ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ด้วยองค์ความรู้เพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่มทาง เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	แผนงาน อุตสาหกรรมและ การโยธา	1) โครงการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ชุมชนบ้านสวนตาล	✓				
		2) โครงการก่อสร้างแท่น คสล สำหรับรอบรับเครื่องออกกำลังกายชุมชนบ้าน น้ำล้อมและบ้านฟ้าใหม่ หมู่ 9	✓				
		3) โครงการก่อสร้างโรงเก็บเรือแข่งชุมชนบ้านภูมินทร์ ท่าลี่	✓				
		4) โครงการก่อสร้างลาน ค.ส.ล. บริเวณหน้าศูนย์ ศสมช. ชุมชนบ้านช้างเผือก	✓				
		5) โครงการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร บริเวณชุมชน บ้านภูมินทร์-ท่าลี่และ ชุมชนบ้านมิ่งเมือง	✓				
		6) โครงการก่อสร้างท่อระบายน้ำพร้อมคันผิวจราจร บริเวณทางเข้าสนามกีฬา จังหวัดน่าน (ต่อจากโครงการเดิม)	✓				
		7) โครงการก่อสร้างร้านค้าชุมชน ชุมชนบ้านภูมินทร์-ท่าลี่	✓				
		8) โครงการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ชุมชนบ้านสภารศ	✓				
		9) โครงการทำสีอาคารมหาวิทยาลัยและอาคารพิทยา โรงเรียนจุมปีวินดาภรณ์ เทศบาลเมืองน่าน (บ้านภูมินทร์)	✓				
		10) โครงการก่อสร้างหลังคาหลุมลานออกกำลังกายบริเวณสวนสาธารณะศรี เมือง เทศบาลเมืองน่าน	✓				
		11) โครงการก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ ชุมชนบ้านมณเฑียร	✓				
		12) โครงการก่อสร้างโรงเก็บเรือแข่ง บ้านสวนหอม หมู่ที่ 3	✓				
		13) โครงการต่อเติมอาคารอเนกประสงค์ชุมชนบ้านเชียงแข็ง	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาลเมืองน่าน	ตำบลม่วงตึ๊ด	เทศบาลตำบลตุ๊ไต้	อบต.บ่อสวก	อบต.นาข้าว
		14) โครงการปรับปรุงทางลาดอาคารอเนกประสงค์ชุมชนบ้านดอนแก้ว	✓				
		15) โครงการก่อสร้างหลังคาถาวรนอกกำลังกายของชุมชนบ้านหัวเวียงใต้	✓				
		16) โครงการก่อสร้างโรงเก็บเรือแข่งชุมชนบ้านเมืองเส้น	✓				
		17) โครงการปรับปรุงลาน ค.ส.ล บริเวณสวนสาธารณะชุมชนข้างฝือก	✓				
		18) โครงการปรับปรุงอาคารโรงฆ่าสัตว์ เทศบาลเมืองน่าน	✓				
		19) โครงการต่อเติมหลังคาอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองน่าน	✓				
		20) โครงการจ้างออกแบบเขียนแบบประมาณราคาเพื่อปรับปรุงและก่อสร้างต่อเติมอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองน่าน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน	✓				
		21) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์คอนกรีต บ้านร่องตอง หมู่ที่ 2		✓			
		22) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์คอนกรีต บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3		✓			
		23) โครงการก่อสร้างถนน คสล. หมู่ที่ 3 บ้านหนองเต่า		✓			
		24) โครงการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมืองน่านระยะที่ 3 จังหวัดน่าน		✓			
		25) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านป่าหัด หมู่ที่ 1		✓			
		26) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านร่องตอง หมู่ที่ 2		✓			
		27) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3		✓			
		28) โครงการซ่อมแซมถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีต สายบ้านหนองเต่า-บ้านม่วงใหม่		✓			
		29) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านม่วงตึ๊ด หมู่ที่ 4		✓			

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบล ตุ้ม ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		30) โครงการเสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านศรีบุญเรือง หมู่ที่ 5		✓			
		31) โครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3		✓			
		32) โครงการก่อสร้างถนนแอสฟัลท์ติก คอนกรีต บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3		✓			
		33) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านหนองเต่า หมู่ที่ 3		✓			
		34) เสริมผิวจราจรแอสฟัลท์ติก คอนกรีต หมู่ที่ 1 และ หมู่ที่ 4 ตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		35) ก่อสร้างลานคอนกรีตเสริมเหล็ก (ลานเอนกประสงค์) บ้านหนองเต่า ม. 3		✓			
		36) ก่อสร้างลานคอนกรีตเสริมเหล็ก (ลานเอนกประสงค์) บ้านศรีบุญเรือง ม.5		✓			
		37) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ 1			✓		
		38) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณใต้สะพาน หมู่ที่ 1			✓		
		39) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ 1 เชื่อมต่อโครงการปี 62			✓		
		40) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมวด 1 ซอย 1 หมู่ที่ 2			✓		
		41) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ซอยกลาง หมู่ที่ 2			✓		
		42) โครงการปรับปรุงถนนรอบสระหน้าของหมู่บ้าน หมู่ที่ 2			✓		
		43) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมปลูกกระนาบ หมู่ 2			✓		
		44) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ข้างพระตำหนักชงน้อย หมู่ที่ 3			✓		
		45) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เรียบถนนสายหลักบ้านชงน้อย ม 3			✓		
		46) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จากถนนสาย 101 ถึงบ้านนายวัน ชัย			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงดีด	เทศบาล ตำบลตุ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		47) โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติก หมู่ที่ 5 ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมคันคลองบ้านพิมพุกษา หมู่ที่ 5			✓		
		48) โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 6			✓		
		49) โครงการขยายถนน จากแยกพญาวัต ถึงสะพานเขตเทศบาลเมืองน่าน ม 6			✓		
		50) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากสายพญาวัต-เขาน้อยถึงบ้าน นายอภิชน ปัญญาภู หมู่ที่ 6			✓		
		51) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้าน บ้านสมุน หมู่ 7			✓		
		52) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในหมู่บ้านหมู่ที่ 7			✓		
		53) โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกภายในหมู่บ้านหมู่ที่ 7			✓		
		54) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเข้าสู่พื้นที่การเกษตร หมู่ที่ 8			✓		
		55) โครงการเสริมไหล่ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากบ้านนายต่วนถึงหน้าวัด ม8			✓		
		56) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากบ้านนายอ้วน หมู่ที่ 8			✓		
		57) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จากบ้านนายวีรชัย ไชยเสน ม 8			✓		
		58) โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกคอนกรีตภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 9			✓		
		59) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากบ้านนายสม ไชยวง หมู่ที่ 9			✓		
		60) โครงการถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมบ้านเชียงราย บ้านดู่ต้นฮ้าง หมู่ 10			✓		
		61) โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเข้าสู่พื้นที่การเกษตร หมู่ 10			✓		
		62) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกับ ม.8 บ้านต้นฮ้าง ม10			✓		
		63) โครงการก่อสร้างถนนลาดยาง แอสฟัลท์ติก บ้านเขาน้อย หมู่ 11			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบล ตุ้ม ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		64) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากบ้านนายวีรชัย หมู่ที่ 11			✓		
		65) โครงการปรับปรุงถนนภายในหมู่บ้าน (ลาดยางแอสฟัลท์ติก) หมู่ที่ 12			✓		
		66) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากบ้านนายกมล แก้วอินทร์ ม. 12			✓		
		67) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เลียบคันคลอง หมู่ที่ 12			✓		
		68) โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน หมู่ 13			✓		
		69) โครงการยกระดับถนนในหมู่บ้านพร้อมร่องระบายน้ำ หมู่ 13			✓		
		70) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจากสายกลาง หมู่ที่ 13 เชื่อมกับบ้านคูเหนือพัฒนา			✓		
		71) โครงการก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 13			✓		
		72) โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเข้าสู่พื้นที่การเกษตร หมู่ที่ 14			✓		
		73) โครงการปรับปรุงถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้าน หมู่ 14			✓		
		74) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เข้าสู่พื้นที่ทำกิน จากบ้านเทียนสายบันต้าว			✓		
		75) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก เข้าสู่พื้นที่ทำกินจากบ้านนายสมชาย อินดี หมู่ที่ 14			✓		
		76) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จากป่าสุสานหมู่ที่ 14			✓		
		77) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้าน บ้านเจดีย์ หมู่ 15			✓		
		78) โครงการซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จากถนน 101 ข้างโลตัส หมู่ที่ 15			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		79) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จากบ้านอาจารย์อุมาวดี หมู่ที่ 15			✓		
		80) โครงการปรับปรุงถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกภายในหมู่บ้าน หมู่ที่ 15			✓		
		81) โครงการซ่อมแซมถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในเขตตำบลตุ้ใต้			✓		
		82) โครงการซ่อมแซมถนนลาดยางแอสฟัลท์ติกภายในเขตตำบลตุ้ใต้			✓		
		83) ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรบ้านป่าคา หมู่ที่ 2				✓	
		84) ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรบ้านม่วงเจริญราษฎร์หมู่ที่ 3				✓	
		85) ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรบ้านนามน หมู่ที่ 7				✓	
		86) ขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรบ้านหนองโตม หมู่ที่ 8				✓	
		87) ขุดลอกร่องบ่อพร้อมขนย้ายบ้านบ่อสวก หมู่ที่ 1				✓	
		88) ขุดลอกห้วยปวนบ้านบ่อสวก หมู่ที่ 1				✓	
		89) ก่อสร้างฝาย คสล.บ้านป่าคา หมู่ที่ 2				✓	
		90) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 2 จุดบ้านสะไมย์ หมู่ 2 (ปีงบประมาณ 2560)					✓
		91) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 2 จุดบ้านนาขาว หมู่ 1 92) (ปีงบประมาณ 2560)					✓
		93) ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 2 จุดบ้านก้อดใหม่พัฒนา หมู่ 7 (ปีงบประมาณ 2560)					✓

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงดี	เทศบาล ตำบลตุ้ ไต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		94) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล Ø 4 นิ้ว ความลึกไม่น้อยกว่า 90 เมตร หรืออยู่กับชั้นน้ำตามธรรมชาติ โดยต้องได้ปริมาณน้ำไม่น้อยกว่า 4.50 ลบ.ม./ชม. บ้านดอนคีรี หมู่ 6 (ปีงบประมาณ 2560)					✓
		95) โครงการก่อสร้างอาคารเก็บพัสดุประจำหมู่บ้าน ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 6 เมตร สูง 3 เมตรบ้านก้อด หมู่ 4 (ปีงบประมาณ 2560)					✓
		96) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเข้าสู่ที่ทำกิน จำนวน 5 จุดดำเนินการ บ้านนาหิน หมู่ 3(ปีงบประมาณ 2560)					✓
		97) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเข้าสู่ที่ทำกินจำนวน 9 จุด บ้านนวราชฎร์ หมู่ 5 (ปีงบประมาณ 2560)					✓
		98) โครงการปรับปรุงฝายน้ำล้น คสล. ฝายปู้ฮุดบ้านนาหิน หมู่ 3					✓
		99) ก่อสร้างฝายน้ำล้น คสล. บ้านดอนคีรี หมู่ 6					✓
		100) โครงการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ บ้านนาขาว หมู่ 1					✓
		101) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านนวราชฎร์ หมู่ 5					✓
		102) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 2 จุด บ้านสะไมย์ หมู่ 2					✓
		103) โครงการก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธารแบบถาวรบ้านก้อดใหม่พัฒนา หมู่ 7					✓
		104) โครงการก่อสร้างวางท่อระบายน้ำคสล. พร้อมบ่อพักบ้านก้อด หมู่ 4					✓
		105) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเข้าสู่ที่ทำกินบ้านก้อดใหม่พัฒนา หมู่ 7					✓
		106) โครงการปรับปรุงต่อเติมป่าสุสาน หมู่ 1 หมู่ 4 หมู่ 7					✓

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาลเมืองน่าน	ตำบลม่วงตึ๊ด	เทศบาลตำบลตุ๊ใต้	อบต.บ่อสวก	อบต.นาข้าว
		107) โครงการขุดเจาะบ่อบาดาล Ø 4 นิ้ว ความลึกไม่น้อยกว่า 100 เมตร หรืออยู่กับชั้นน้ำตามธรรมชาติ โดยต้องได้ปริมาณน้ำไม่น้อยกว่า 4.50 ลบ.ม./ชม. บ้านนาข้าว หมู่ 1					✓
		108) โครงการปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน โดยขยายท่อเมนตีประปา ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว ยาว 637 เมตร บ้านสะไมย์ หมู่ 2					✓
		109) โครงการปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน โดยขยายท่อเมนตีประปา ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว ยาว 1,099 เมตร บ้านนาหิน หมู่ 3					✓
		110) โครงการก่อสร้างฝายน้ำล้นห้วยละวาย ขนาดกว้าง 9 เมตร ยาว 11 เมตร สูง 1.00 เมตร บ้านก้อด หมู่ 4					✓
		111) โครงการก่อสร้างเทคอนกรีตลำเหมือง คสล. เพื่อการเกษตร ขนาดกว้าง 0.30 เมตร ยาว 4.50 เมตร สูง 0.30 เมตร บ้านนาราชภูรี หมู่ 5					✓
		112) อุดหนุนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน	✓				
ยุทธศาสตร์จังหวัดที่ 2 การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยองค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ	แผนงานสาธารณสุข	113) โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแกนนำชุมชนด้านสุขภาพ	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ไต	อบต บ่อ สวก	อบต นา ชาว
ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้านสังคม คุณภาพชีวิตและ ความมั่นคงของ มนุษย์							
		114) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	✓				
		115) โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานกลุ่มแกนนำในชุมชน	✓				
		116) โครงการป้องกันพิษสุนัขบ้าในเขตเทศบาลเมืองน่านตามโครงการ “สัตว์ ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรงพิษสุนัขบ้า” ตามปณิธานสมเด็จพระเจ้าน้อง นางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี	✓				
		117) โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน	✓				
		118) โครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรสตรีในเขตเทศบาลเมืองน่าน	✓				
		119) โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชน	✓				
		120) โครงการพัฒนาระบบสุขภาพเฝ้าระวังประชาชนทุกครัวเรือนในชุมชน ของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหา จักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมา คุณากรปิยะชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนค่ายสุริยพงษ์	✓				
		121) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านสันพระเนตร	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตู ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		122) โครงการพัฒนาระบบสุขาภิบาลในโรงเรียนชุมชน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านสันพระเนตร	✓				
		123) โครงการอบรมหมอบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านพญาภู	✓				
		124) โครงการสืบสานพระปณิธานสมเด็จพระย่าท่านภียมะเร็งเต้านม ชุมชนบ้านพญาภู	✓				
		125) โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านฟ้าใหม่ หมู่ที่ 9	✓				
		126) โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านฟ้าใหม่ หมู่ที่ 9	✓				
		127) โครงการสืบสานพระปณิธานสมเด็จพระย่าท่านภียมะเร็งเต้านม ชุมชนบ้านท่าช้าง	✓				
		128) โครงการพัฒนาระบบสุขาภิบาลในโรงเรียนชุมชน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชวิทยาคาร สิริกิจการิณีพริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านท่าช้าง					
		129) โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณรราชภัฏ สิริกิจการิณีพริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านสภารศ	✓				
		130) โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณรราชภัฏ สิริกิจการิณีพริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านสภารศ	✓				
		131) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านเมืองเส้น	✓				
		132) โครงการตรวจสุขภาพเคลื่อนที่สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารีวรชติยนาารี บ้านสวนหอม หมู่ที่ 3	✓				
		133) โครงการรณรงค์และแก้ไขปัญหาเสพติด TO BE NUMBER ONE ชุมชนบ้านหัวเวียงใต้	✓				
		134) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านดอนศรีเสริม	✓				
		135) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านสวนหอม	✓				
		136) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านพระเกิด	✓				
		137) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านศรีพันต้น	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ไต	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		138) โครงการสืบสานพระปณิธานสมเด็จพระเจ้ายาต์นันทมหักษัตริย์บรมราชชนนี ครีฟันตัน	✓				
		139) โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านมณเฑียร	✓				
		140) โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านมณเฑียร	✓				
		141) โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านมงคล	✓				
		142) โครงการควบคุมโรคหนองพยาธิ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณวรราชภักดี สิริกิจการิณีพิรยพัฒน รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนบ้านมงคล	✓				
		143) โครงการอบรมหมอบูบ้านในพระราชประสงค์ชุมชนบ้านหัวขวง	✓				
	แผนการศึกษา	144) โครงการเรียนรู้จากครุภูมิปัญญาท้องถิ่น		✓			

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบล ตุ้มโฮม	อบต บ่อ สวก	อบต นา ซาว
	แผนงานสร้าง ความเข้มแข็งของ ชุมชน	145) โครงการค่ายภาษาอังกฤษสำหรับเด็กและเยาวชน		✓			
		146) โครงการเด็กและเยาวชนตำบลม่วงตึ๊ดรู้ทันห่างไกลยาเสพติดและโรค เอดส์		✓			
		147) โครงการฝึกทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชนในตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		148) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน		✓			
		149) โครงการสืบสานภูมิปัญญาอาหารพื้นเมืองเหนือ		✓			
		150) โครงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		✓			
		151) โครงการพัฒนาศักยภาพสตรีกับการมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมแลพชุมชน ตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		152) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนพิการและผู้ด้อยโอกาสตำบลม่วง ตึ๊ด		✓			
		153) โครงการสนับสนุนการลดขยะในชุมชน		✓			
		154) โครงการเสริมสร้างสุขคนสามวัยในครอบครัวตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		155) โครงการเสริมสร้างความสุขสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสตำบล ม่วงตึ๊ด		✓			
		156) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยและสมานฉันท์ ของคนในชาติ		✓			

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงดีด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		157) โครงการจัดกิจกรรมโครงการเฉลิมพระเกียรติและสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		✓			
		158) โครงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับเด็กและเยาวชนตำบลม่วงดีด (ส่งเสริมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)		✓			
		159) โครงการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับเด็กและเยาวชน		✓			
		160) โครงการส่งเสริม อนุรักษ์ ศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านน่าน			✓		
		161) โครงการทุนการศึกษาสำหรับนักเรียน			✓		
	แผนงานสนับสนุน และส่งเสริมกิจการ ด้านสาธารณสุข	162) อุดหนุนศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) แห่งละ 7,500 บาท			✓		
		163) โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลตุ้ใต้ (อสม.) จำนวน 45 กิจกรรม			✓		
	แผนงานส่งเสริมการ จิตสวัสดีการ การกีฬา และนันทนาการแก่ ประชาชน	164) โครงการปรับปรุงสนามกีฬาประจำหมู่บ้าน หมู่ที่ 2			✓		
		165) โครงการจัดหาเครื่องออกกำลังกายพร้อมอุปกรณ์ หมู่ที่ 3, หมู่ที่ 10			✓		
		166) โครงการก่อสร้างลานกีฬาพร้อมอุปกรณ์ออกกำลังกาย หมู่ที่ 7			✓		
		167) โครงการก่อสร้างลานกีฬาหมู่บ้านบ้านตู่ตันฮ้าง หมู่ 10			✓		
		168) โครงการติดตั้งตาข่ายบริเวณลานกีฬา หมู่ที่ 11			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		169) โครงการจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับออกกำลังกายเพื่อสุขภาพพร้อมโครงหลังคา หมู่ที่ 13			✓		
		170) โครงการส่งเสริมกิจกรรมกีฬาต่างๆ เช่น กีฬาตำบล กีฬาเด็กและเยาวชน ตลอดจนจนถึงการจัดกิจกรรมกีฬาของจังหวัด			✓		
	แผนงานสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาคณะให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม	171) โครงการอุดหนุนหน่วยอบรมประชาชนตำบลตุ้ใต้ (อปต.) จำนวน 2 กิจกรรม			✓		
	แผนงานสนับสนุนส่งเสริมประชาคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน	172) โครงการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล ตลอดจนการจัดเวทีประชาคมต่างๆ เพื่อรับทราบปัญหาและนำข้อมูลมาประกอบการจัดทำแผนชุมชน, แผนพัฒนาสามปีและแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาล			✓		
	แผนงานการพัฒนาความมั่นคงและดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย	173) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในตำบลตุ้ใต้			✓		
		174) โครงการพัฒนาบาทาสตรีและสถาบันครอบครัว			✓		
	แผนงานการคุ้มครองพัฒนาเด็กและเยาวชน	175) โครงการพัฒนาความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนตำบลตุ้ใต้			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		176) ป้องกันปัญหาอาชญากรรม,โรคเอดส์,การละเมิดสิทธิเด็กและสตรี,การ พนัน					✓
		177) โครงการป้องกันและควบคุมโรคสัตว์					✓
ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้าน ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	178) โครงการฝึกทักษะว่ายน้ำของเด็ก เยาวชน และประชาชนในเขตเทศบาล เมืองน่าน	✓				
		179) โครงการกีฬาชุมชนสัมพันธ์	✓				
		180) โครงการกีฬาเปิดทองเพื่อสุขภาพ	✓				
		181) โครงการสนับสนุนงานสืบสานประเพณีี่เป็ง	✓				
		182) โครงการสนับสนุนสงฆ์พระธาตุ	✓				
		183) โครงการสนับสนุนสืบชะตาหลวง	✓				
		184) โครงการสนับสนุนสวดมนต์ข้ามปี	✓				
		185) ส่งเสริมสนับสนุนประเพณีี่เป็งบู้ด	✓				
		186) โครงการค่าใช้จ่ายในการจัดการจราจร	✓				
		187) โครงการประเพณีลอยกระทง	✓				
		188) โครงการประเพณีสงกรานต์	✓				
		189) โครงการแห่เทียนเข้าพรรษา	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ซาว
		190) โครงการทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่	✓				
		191) โครงการทำบุญตักบาตรเทโวโรหณะ	✓				
		192) ประเพณีตานก๋วยสลาก ณ วัดพระธาตุแช่แห้ง พระอารามหลวง		✓			
		193) ประเพณีตานก๋วยสลากจมน้ำ ตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		194) ประเพณีลอยกระทงตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		195) ประเพณีแหกเบ็ญนัมัสการพระธาตุแช่แห้ง ประจำปี 2563		✓			
		196) ส่งเสริมกิจกรรมวันเข้าพรรษา		✓			
		197) จัดกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม จ.น่าน (งานประจำปีและของดีเมืองน่าน)		✓			
	แผนงานอนุรักษ์ ฟื้นฟู สนับสนุนส่งเสริมและบูรณาการด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น	198) โครงการอุดหนุนสภาวัฒนธรรมตำบลตุ้ใต้ ตามโครงการประเพณีแข่งเรือตำบลตุ้ใต้			✓		
		199) โครงการอุดหนุนสภาวัฒนธรรมตำบลตุ้ใต้ ตามโครงการจัดงานประเพณีลอยกระทงตำบลตุ้ใต้			✓		
		200) โครงการอุดหนุนวัดพญาวัต ตำบลตุ้ใต้ ตามโครงการประเพณีห้าเป็งสรงน้ำ พระธาตุจามเทวี			✓		
		201) โครงการอุดหนุนสภาวัฒนธรรมตำบลตุ้ใต้ ตามโครงการส่งเสริมประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ			✓		
		202) โครงการอุดหนุนวัดเจติย์ ตำบลตุ้ใต้ ตามโครงการประเพณีแปดเป็งนัมัสการพระธาตุเขาน้อย			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
		203) โครงการจัดกิจกรรมวันผู้สูงอายุแห่งชาติ			✓		
		204) โครงการอุดหนุนสภาวัฒนธรรมตำบลตุ้ใต้สืบสานประเพณีตานสลากจุม ปูตำบลตุ้ใต้			✓		
		205) โครงการอุดหนุนสภาวัฒนธรรมตำบลตุ้ใต้โครงการฝึกอบรมเพื่อนส่ง น่าน			✓		
		206) โครงการควัฮอมของดี วิถีชุมชน			✓		
		207) โครงการส่งเสริมพระพุทธศาสนาและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ตำบลตุ้ใต้			✓		
		208) ส่งเสริมประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ					✓
		209) จัดงานประเพณีแปดเป็งไหว้พระธาตุเขาน้อยฯ					✓
		210) โครงการประเพณีให้สพระราชานุราษฏร์					✓
		211) ส่งเสริมดนตรีไทยในสถานศึกษา					✓
		212) การจัดงานประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ					✓
		213) โครงการส่งเสริมคริสจักรมโนธรรม					✓
		214) โครงการสืบสานประเพณีท้องถิ่นบวงสรวงดอยภูซาง					✓
ยุทธศาสตร์ ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและ พลังงาน	แผนงานส่งเสริม สนับสนุน เฝ้าระวัง และฟื้นฟูธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	215) โครงการเทศบาลเมืองน่านอยู่มุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ	✓				

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาลเมืองน่าน	ตำบลม่วงตึ๊ด	เทศบาลตำบลตุ๊ใต้	อบต.บ่อสวก	อบต.นาข้าว
		216) โครงการสมทบกองทุนสิ่งแวดล้อม	✓				
		217) กิจกรรมปลูกต้นไม้อนุรักษ์ธรรมชาติ		✓			
		218) จัดกิจกรรมทำความสะอาดและกำจัดขยะสิ่งกีดขวางกระบายน้ำ		✓			
		219) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี		✓			
		220) โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์หนองพญาร่วง บ้านดอนมูล หมู่ที่ 5			✓		
		221) โครงการบวชป่าเพื่ออนุรักษ์พื้นที่ป่าในตำบล			✓		
		222) โครงการตามพระราชดำริและพระราชเสาวนีย์ฯ ในการจัดหาและเพาะชำกล้าไม้ ตลอดจนการดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกในที่สาธารณะต่างๆ			✓		
		223) โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน			✓		
	แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ชาติ	224) โครงการจัดทำแนวป้องกันตลิ่งริมน้ำในพื้นที่			✓		
	แผนงานส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก สนับสนุนให้มีการใช้พลังงานอย่างเหมาะสม	225) โครงการจัดทำแหล่งพลังงานทางเลือก (พลังงานแสงอาทิตย์)			✓		
	แผนงานสนับสนุนการบริหารจัดการปัญหาขยะเชิงพื้นที่	226) โครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอย			✓		
	แผนงานการเกษตร	227) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					✓
		228) การอบรมไฟป่า					✓
	แผนงานเคหะและชุมชน	229) โครงการก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธารแบบถาวร					✓
		230) บ้านก๊อดใหม่พัฒนา หมู่ 7					✓

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ซาว
	แผนงานบริหารงาน ทั่วไป	231) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพระราชเสาวนีย์นโยบาย รัฐบาล					✓
	แผนงานการรักษา ความสงบภายใน	232) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย					✓
	แผนงานการรักษา ความสงบภายใน	233) โครงการฝึกอบรมและทบทวนเพื่อพัฒนาศักยภาพ อปพร. เทศบาลเมืองน่าน	✓				
	แผนงานสาธารณสุข	234) โครงการจัดกิจกรรมหนึ่งในสัปดาห์ผู้สูงอายุแห่งชาติ	✓				
		235) สมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพ	✓				
		236) สมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน	✓				
	แผนงานการรักษา ความสงบภายใน	237) โครงการซ่อมแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย (อุทกภัย) องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด ประจำปี 2563		✓			
		238) โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครป้องกันสาธารณภัยฝ่ายพล เรือน (อปพร.) และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อาสาสมัครป้องกันสาธารณภัย ฝ่ายพลเรือนองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด ประจำปี 2563		✓			
		239) โครงการรณรงค์ป้องกันและไขปัญหาภัยแล้ง/ไฟป่าและหมอก ควัน		✓			
		240) โครงการสนับสนุนมาตรการเฝ้าระวังและลดอุบัติเหตุบนท้อง ถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563		✓			
		241) โครงการสนับสนุนมาตรการเฝ้าระวังและลดอุบัติเหตุบนท้อง ถนนในช่วงสงกรานต์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563		✓			

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ชาว
		242) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสมาชิกสภา พนักงานตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง และแกนนำชุมชนในตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		243) โครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการปฏิบัติงานแก่พนักงานเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		244) โครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด		✓			
		245) โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ ประชาชนในตำบลม่วงตึ๊ด เกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง		✓			
		246) อุดหนุนอำเภอเมืองน่าน เพื่อสนับสนุนจังหวัดน่านในการจัดงานกาชาด ประจำปี			✓		
	แผนงานสนับสนุนส่งเสริมป้องกันบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ	247) โครงการจัดซื้อเรือกู้ภัย (เรือยนต์)			✓		
		248) โครงการปรับปรุงและซ่อมแซมทรัพย์สินของเทศบาล เช่น ถนน สะพาน อาคารต่างๆ ไฟฟ้าส่องสว่าง รางระบายน้ำ คลองส่งน้ำ ห้องประชุม ฯลฯ			✓		
		249) โครงการจัดการถาง หมู่ที่ 8 จำนวน 1 คัน หมู่ที่ 11 จำนวน 1 คัน			✓		
		250) โครงการสนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลตุ้ใต้ (ออมวันละ 1 บาท)			✓		

ยุทธศาสตร์	แผนงาน	โครงการ	เทศบาล เมือง น่าน	ตำบล ม่วงตึ๊ด	เทศบาล ตำบลตุ้ ใต้	อบต บ่อ สวก	อบต นา ขาว
	แผนงานรักษาความ สงบภายใน	251) ป้องกันและลดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสำคัญ					✓
		252) ฝึกอบรมซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฯ					✓
		253) โครงการกู้ชีพ กู้ภัย					✓
ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้าน เศรษฐกิจและการ ท่องเที่ยว	แผนงานสร้างความ เข้มแข็งชุมชน	254) โครงการส่งเสริมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ				✓	
		255) โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการส่งเสริมอาชีพการ แปรรูปสมุนไพร				✓	
		256) อุทยานวิสาหกิจชุมชนทอผ้าบ้านนายน หมู่ที่ 7 ตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองจังหวัดน่าน				✓	

จากการทบทวนวรรณกรรม การศึกษา วิจัย รวบรวมทฤษฎี หลักการ แนวคิด หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการการศึกษาพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) จากแหล่งข้อมูลต่างประเทศและในประเทศ นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อดี ข้อด้อย และสังเคราะห์เพื่อนำเสนอรูปแบบ กรอบการศึกษาที่มีความเหมาะสมในการนำมาใช้ในการการศึกษาพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) สำหรับการพัฒนา และบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองสร้างสรรค์และเกณฑ์การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลกตามบริบทของพื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นาน คณะทำงานได้มีการทบทวนแผนการพัฒนาพื้นที่ตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน เช่น สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดน่าน เทศบาลเมืองน่าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นาน เป็นต้น และการทบทวนผลการศึกษาศักยภาพในการรองรับได้ของพื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นาน รวมทั้งจะต้องมีการสำรวจ ลงพื้นที่จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ร่วมกับคณะทำงานบริหารจัดการเขตพื้นที่การท่องเที่ยว (Zoning) ในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นาน โดยเฉพาะในประเด็นตามเกณฑ์ชี้วัดที่ของ GSTC ในประเด็นสำคัญทั้งด้าน หมวด A: การบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพ หมวด B: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางสังคม-เศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น หมวด C: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบเชิงลบ ทางวัฒนธรรมแก่ชุมชนและนักท่องเที่ยว และหมวด D: การเพิ่มผลประโยชน์และลดผลกระทบด้านลบทางสิ่งแวดล้อม ทั้ง 4 หมวดถือเป็นสาระสำคัญในการนำมาวิเคราะห์การจัดการพื้นที่ (Zoning) ในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นานให้เหมาะสม โดยมีการวิเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาด้านขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่สรุปผลการวิเคราะห์เชิงพื้นที่ในบทนี้คือ ผลการวิเคราะห์พื้นที่ตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

5.2 ผลการวิเคราะห์พื้นที่ตามขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

เป็นผลจากการวิเคราะห์ทางด้านกายภาพโดยอาศัยแผนที่ รูปถ่าย การรังวัด รวมทั้งทฤษฎีการออกแบบการวางแผนชุมชนเมือง ให้สามารถเปรียบเทียบลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพของความหนาแน่นของอาคาร ตลอดจนสามารถศึกษาถึงลักษณะความเหมาะสมในการกำหนดพื้นที่ในการอนุรักษ์ รูปแบบของอาคารที่มีคุณค่าที่ควรเก็บรักษาไว้เพื่อนำการวิเคราะห์ทางด้านกายภาพทั้งหมด มากำหนดเป็นแผนการพัฒนาในเชิงอนุรักษ์ หรือแนวทางในการกำหนดมาตรการในการอนุรักษ์พื้นที่บนฐานข้อมูลด้านขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว พื้นที่พิเศษเมืองเก่าแก่นานมีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนสถานและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน สถาปัตยกรรม เมืองเก่าที่ทรงคุณค่าและมีชีวิต เสน่ห์ของวิถีชนบท มีศิลปวัฒนธรรมหลากหลาย มีผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นภูมิ

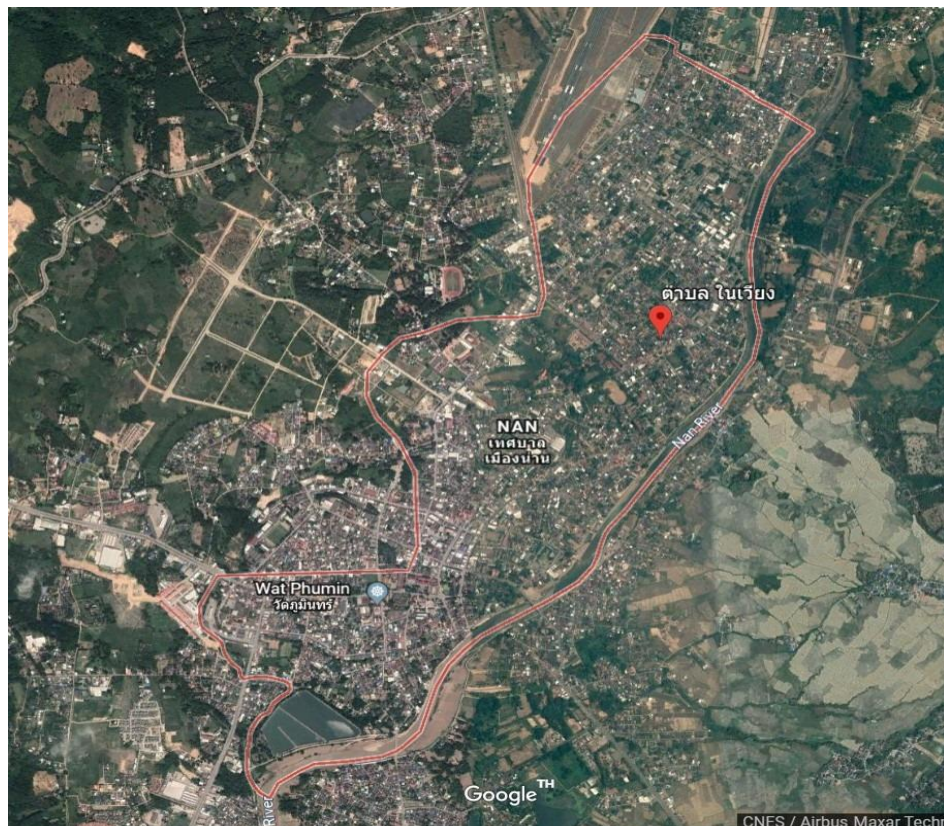

ภาพ แผนที่แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมน่าน พ.ศ.2558 ในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน
จำแนกตาม 5 ตำบล

จากภาพแสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมน่าน พ.ศ.2558 ในพื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่านจำแนกตาม 5 ตำบล พบว่า ในเขตใจเมืองน่าน และในตำบลในเวียงนั้นจะเป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นตั้งแต่ในระดับที่ปานกลางถึงหนาแน่น ส่วนเขตตำบลม่วงตึ๊ดและตำบลคูไต้นั้นยังมีสภาพเป็นที่ดินที่อยู่อาศัยที่มีความหนาแน่นปานกลาง สำหรับอีก 3 ตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่จัดอยู่ในที่ดินประเภทเกษตรกรรม ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้ และที่ดินประเภทชุมชน ซึ่งการกำหนดผังการใช้ประโยชน์ที่ดินผังเมืองรวมถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญของการจัดการเชิงพื้นที่ เนื่องจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เช่น การก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก หรืออาคาร ฯลฯ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการคำนึงถึงประเภทที่ดิน เอกสารสิทธิ์และการขออนุญาตใช้พื้นที่ รวมทั้งการศึกษานโยบายอนาคตของเมืองที่จะมีการพัฒนาในแต่ละด้าน เช่น ด้านโลจิสติกส์ การคมนาคมขนส่ง ที่มีผลต่อการท่องเที่ยวซึ่งได้มีการวิเคราะห์ร่วมอยู่ในการวางแผนการจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) ครังนี้ จำแนกเนื้อหาตามตำบล ต่อไปนี้

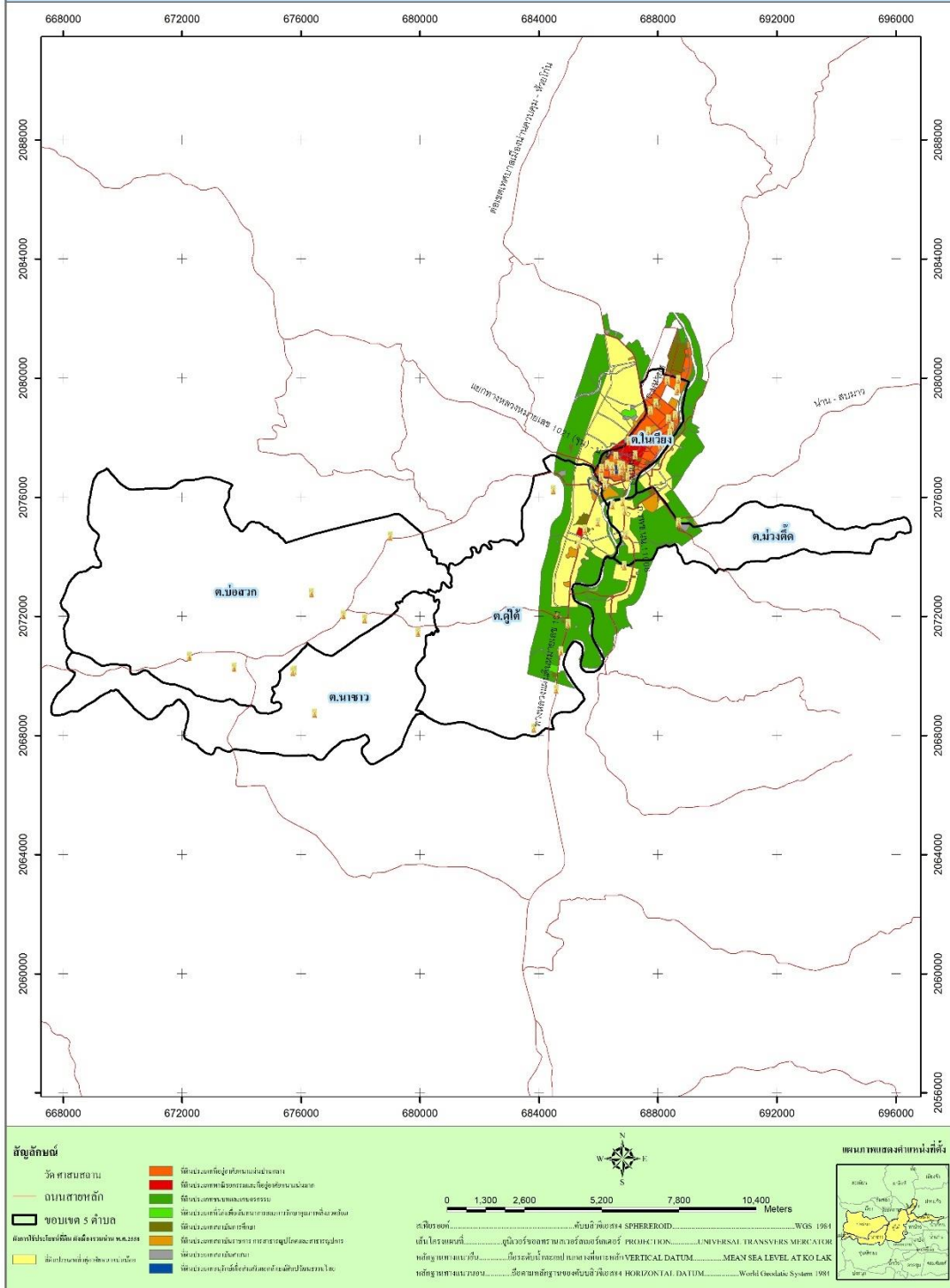
ตำบลในเวียง

รายละเอียดเกี่ยวกับ จุดบริการสำคัญของ กลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลในเวียง

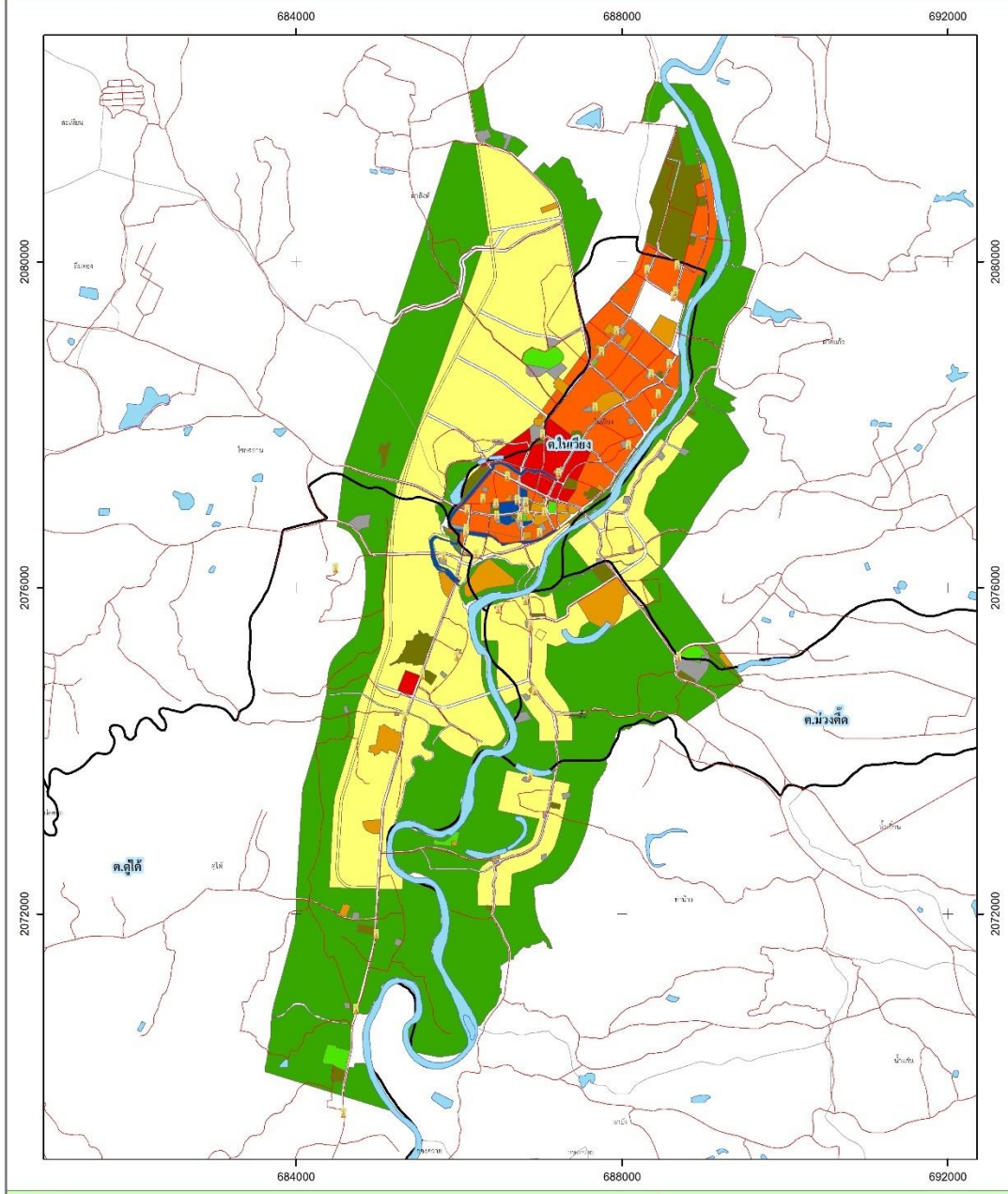

ภาพที่ ถ่ายทางดาวเทียมกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลในเวียง

แผนที่แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมน่าน พ.ศ.2558

แผนที่แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ฟังเมืองรวมน่าน พ.ศ.2558

สัญลักษณ์

เขต ศาสนาธรรม	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ
ถนน	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ
แหล่งน้ำ	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ
เขตแบ่ง 5 ตำบล	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ
เขตปกครองพิเศษ มีผลใช้บังคับ พ.ศ.2558	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ
พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ	พื้นที่เกษตรที่ผู้ถือครองเป็นเจ้าของ

0 500 1,000 2,000 3,000 4,000 Meters
 ผลิตโดย: ..... ระบบ คัดลอก SPHEREROID ..... WGS 1984
 เหนือ โครงสร้าง: ..... การวัดของพื้นที่การวัดของพื้นที่ ..... PROJECTION ..... UNIVERSAL TRANSVERS MERCATOR
 หน่วย: ..... โดยระดับ: ..... โดยระดับ: ..... VERTICAL DATUM ..... MEAN SEA LEVEL AT KO LAK
 หรือ: ..... โดยระดับ: ..... โดยระดับ: ..... HORIZONTAL DATUM ..... World Geodetic System 1984

แผนที่แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และประมวลผลการวิเคราะห์ ความต้องการการใช้สาธารณูปโภคในชุมชนพบว่า ภายในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลในเวียงประชาชนท้องถิ่น 7,451 คน มีความต้องการการใช้ไฟฟ้าประมาณ 52,157 กิโลวัตต์ต่อวัน และกรณีที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในชุมชน 1,000 คนต่อวัน ประมาณได้ว่าจะมีการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นประมาณ 7,000 กิโลวัตต์ต่อวัน อย่างไรก็ตามเมื่อสอบถามจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่านแจ้งว่าไฟฟ้าเพียงพอต่อการใช้งานและรองรับนักท่องเที่ยว และหากมีแนวโน้มไฟฟ้าไม่พอใช้งานทางการไฟฟ้าจะเพิ่มกำลังไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ในส่วนการป้องกันปัญหาอัคคีภัยตำบลในเวียง ตำบลในเวียงอยู่ในเขตเทศบาลเมืองน่านสำหรับประชาชนท้องถิ่นเมื่อคิดภาพรวมทั้งตำบลในเวียงซึ่งมีประชากร 19,951 คน มีความต้องการน้ำสำรองสำหรับดับเพลิงเท่ากับ 10.25 ลบ.ม./นาที หรือ 615 ลูกบาศก์เมตร ใช้ในการดับเพลิง 1 ชั่วโมง และต้องการรถดับเพลิง 4 คัน ซึ่งเทศบาลเมืองน่านมีปริมาณรถดับเพลิง 7 คัน และปริมาณน้ำดับเพลิงสำรองเพียงพอ ในส่วนของการบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น พบว่า สามารถทุกเครือข่ายหลัก ได้แก่ AIS, DTAC, TRUE ฯ

ตารางที่ จำนวนประชากรแต่ละชุมชน และจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยที่เข้ามาเที่ยวแต่ละชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร(คน)
หมู่ 1 บ้านช้างค้ำ	325	516
หมู่ 2 บ้านมิ่งเมือง	335	316
หมู่ 10 บ้านภูมินทร์-ท่าลี่	330	1,207
หมู่ 14 บ้านหัวเวียงใต้	410	1,116
หมู่ 15 บ้านสวนตาล	248	1,013
หมู่ 16 บ้านดอนแก้ว	191	856
หมู่ 20 บ้านพระเกิด	256	644
หมู่ 23 บ้านสภาราส	289	779
หมู่ 24 บ้านมหาโพธิ์	205	1,004
รวม	2,580	7,451

*จำนวนครัวเรือนตำบลในเวียงทั้งหมด 10,660 ครัวเรือน

ในศึกษา สํารวจข้อมูล และวิเคราะห์เพื่อกําหนดระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการโดยพิจารณาถึงศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่ นโยบายและแผนที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการใช้กิจกรรมการมีส่วนร่วมสำหรับการสำรวจความต้องการ

ของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น โดยจะใช้ดัชนีชี้วัดที่เหมาะสมสำหรับการศึกษา วิจัย เก็บข้อมูล รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักวิชาการ ทฤษฎี สถิติ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับ การยอมรับในงานด้านวิชาการ และผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่ชุมชนในพื้นที่ เป้าหมายได้จริง โดยมีเกณฑ์เกณฑ์มาตรฐานประเมินขีดความสามารถในการรองรับการใช้ประโยชน์ ด้านการท่องเที่ยวเพื่อตัดสินใจว่าผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ โดยแบ่งช่วงชั้นของขีดความสามารถในการรองรับได้ออกเป็น ระดับ 4 ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้

ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (Levels of Impact and Capacity Levels)	คำอธิบาย
-ระดับที่ไม่มีผลกระทบผลกระทบต่ำมีปริมาณการใช้ประโยชน์อย่างน้อย ๕๐% (Below Carrying Capacity Level)	- ไม่มีหรือมีผลกระทบจากการท่องเที่ยวอย่างน้อย -ระดับการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันมีค่าต่ำกว่าขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่
-ระดับผลกระทบปานกลางมีปริมาณการใช้ประโยชน์ ๘๐ -๕๐% (At and Approaching Carrying Capacity)	- ผลกระทบจากการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก -ระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันมีค่าเข้าใกล้หรืออยู่ที่ขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับได้
- ระดับผลกระทบสูงมีปริมาณการใช้ประโยชน์ ๑๐๐ -๘๑% (Exceeding Carrying Capacity)	-ผลกระทบจากการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง -ระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันมีค่าเกินขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่
-ระดับผลกระทบรุนแรงมีปริมาณการใช้ประโยชน์มากกว่า ๑๐๐% (Over Carrying Capacity)	-ผลกระทบจากการท่องเที่ยวอยู่ในระดับรุนแรง -ระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับวิกฤตเกินขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่

จากการแบ่งเกณฑ์การประเมินออกเป็นช่วงดังกล่าวจะทำให้ความสามารถเข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่และสามารถเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่และเกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยมีรายละเอียดของแนวทางปฏิบัติในแต่ละระดับของผลกระทบดังนี้

- 1) ระดับที่ไม่มีผลกระทบ/ผลกระทบต่ำ ชุมชนต้องมีความรู้ความเข้าใจและสามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบสิ่งแวดล้อมอันเกิดจากกิจกรรมท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่องและมีแนวทางในการควบคุมผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยชุมชนเอง
- 2) ผลกระทบปานกลางชุมชนสามารถเฝ้าระวังผลกระทบเพื่อรักษาคุณภาพของทรัพยากรท่องเที่ยวเอาไว้เอื้อให้เกิดประสบการณ์ที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจในการมาเยือนแก่นักท่องเที่ยว
- 3) ระดับผลกระทบสูงและระดับรุนแรงชุมชนมีการกำหนดมาตรการเฉพาะและเพิ่มความเข้มข้นเพิ่มขึ้นมาใช้ในการป้องกันและบรรเทาผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

การประเมินขีดความสามารถในการรองรับได้นอกจากในแง่ของผู้ใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวที่สามารถมีเกณฑ์และตัวชี้วัดที่สามารถระบุเป็นตัวเลขชัดเจนได้แล้วนั้น ในแต่ละพื้นที่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้โดยยึดหลักการและแนวทางของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางของการพัฒนาพื้นที่พิเศษเมืองเก่า นาน ฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาจากบริบทภายนอก รวมถึงกลไกการพัฒนาตามแนวคิดภูมิเศรษฐกิจ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งระดับท้องถิ่น ประเทศ และระหว่างประเทศ ที่ส่งเสริมการเติบโตในระยะยาว ก่อให้เกิดผลให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับโอกาส และประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงมากขึ้นตามนโยบายการเติบโตของพื้นที่พิเศษเมืองเก่า นาน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมี ความพอดี ชุมชนมีความสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

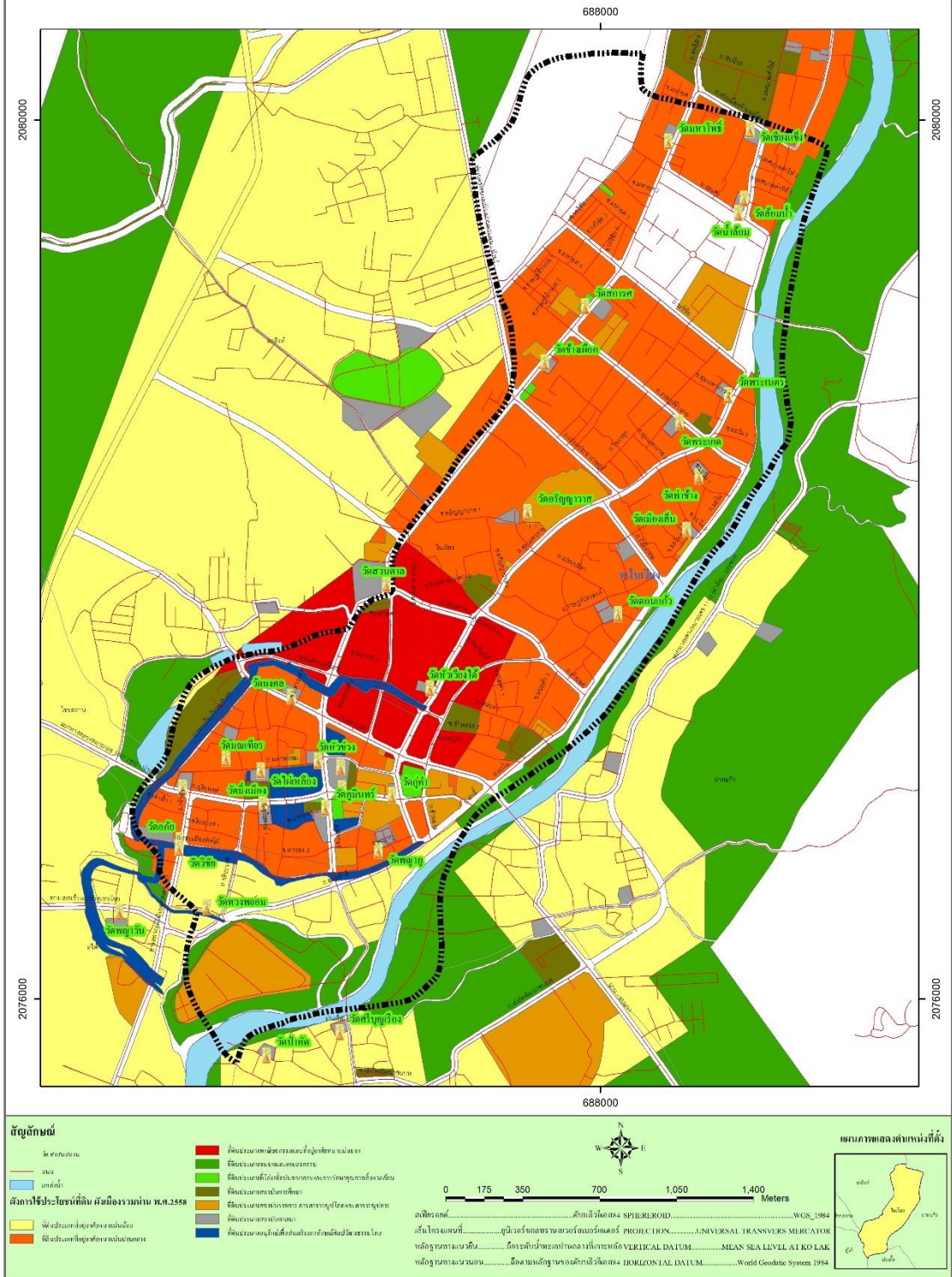
ผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) เบื้องต้นที่จำเป็นจะต้องคำนึงคือ ขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก ว่ามีความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวในปริมาณเท่าใด หลังจากนั้น ก็นำจำนวนดังกล่าว มาวิเคราะห์ร่วมกับ ขีดความสามารถในการรองรับด้านสังคม วัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านจิตวิทยา พร้อมทั้งให้คณะกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนประเมินร่วมกับ ขีดความสามารถในการรองรับด้านการบริหารจัดการและด้านเศรษฐกิจว่าจำนวนที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ

ท่องเที่ยวให้เกิดความคุ้มค่า พอเหมาะพอดี ควรเป็นจำนวนเท่าใด หลังจากนั้น จึงนำมาวิเคราะห์เพื่อ กำหนดระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเป็นทางเลือกในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ให้อยู่ ในระดับที่ยอมรับได้

สำหรับผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตำบล ในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน นั้นในเบื้องต้นได้สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแผนภาพต่อไปนี้

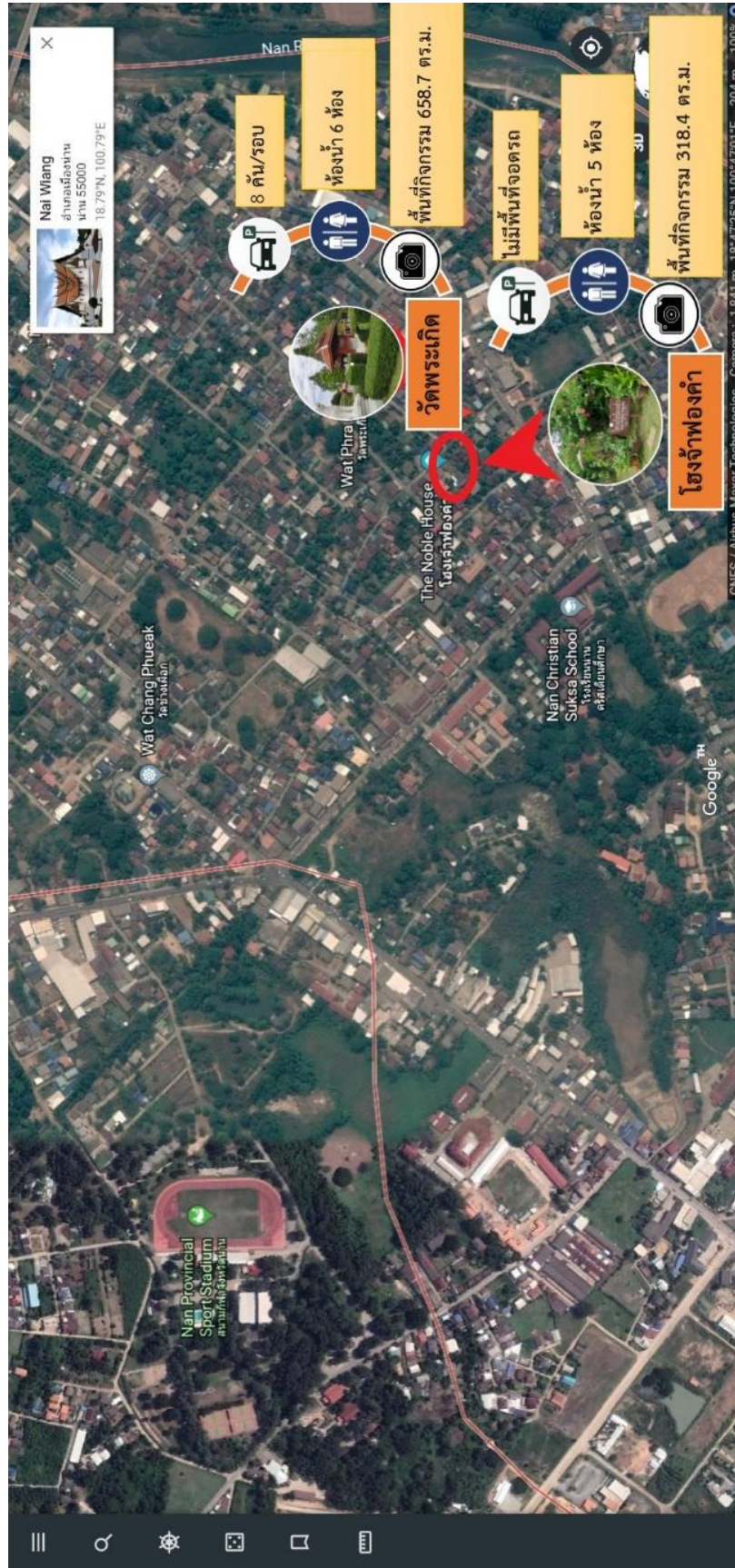
ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมย่าน พ.ศ.2558

ภาพที่ 71 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 72 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 73 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change: LAC)

ตารางที่ 72 ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทางกายภาพ

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC)	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC)	ผลกระทบรุนแรง (Over CC)
	<50%		81%-100%	>100%
หมู่ 1 บ้านช้างค้ำ				
คุ้มเจ้าแม่ขวดี ณ น่าน				
พื้นที่กิจกรรม	< 61 คน/รอบ	61 - 97 คน/รอบ	98 - 121 คน/รอบ	> 121 คน/รอบ
	< 362 คน/วัน	362 - 581 คน/วัน	582 - 726 คน/วัน	> 726 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 34 คัน/รอบ	34 - 55 คัน/รอบ	56 - 70 คัน/รอบ	> 70 คัน/รอบ
	< 209 คัน/วัน	209 - 335 คัน/วัน	336 - 420 คัน/วัน	> 420 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 8 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	8 - 13 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	14 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 53 คน/วัน	53 - 85 คน/วัน	86 - 108 คน/วัน	> 108 คน/วัน
สรุปผล	< 8 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	8 - 20 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	21 - 40 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 40 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 8 คน/วัน	16 - 40 คน/วัน	42 - 80 คน/วัน	> 80 คน/วัน
วัดพระธาตุช้างค้ำ				
วรวิหาร				
พื้นที่กิจกรรม	< 323 คน/รอบ	323 - 516 คน/รอบ	517 - 645 คน/รอบ	> 645 คน/รอบ
	< 3,869 คน/วัน	3,869 - 6,192 คน/วัน	6,193 - 7,740 คน/วัน	> 7,740 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 10 คัน/รอบ	10 - 17 คัน/รอบ	18 - 22 คัน/รอบ	> 22 คัน/รอบ
	< 131 คัน/วัน	131 - 210 คัน/วัน	211 - 264 คัน/วัน	> 264 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 17 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	17 - 28 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	29 - 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 215 คน/วัน	215 - 337 คน/วัน	338 - 432 คน/วัน	> 432 คน/วัน
หมู่ 2 บ้านมิ่งเมือง				
วัดมิ่งเมือง				
พื้นที่กิจกรรม	< 404 คน/รอบ	404 - 646 คน/รอบ	647 - 807 คน/รอบ	> 807 คน/รอบ
	< 4,842 คน/วัน	4,842 - 7,747 คน/วัน	7,748 - 9,684 คน/วัน	> 9,684 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 5 คัน/รอบ	5 - 9 คัน/รอบ	10 - 12 คัน/รอบ	> 12 คัน/รอบ
	< 71 คัน/วัน	71 - 114 คัน/วัน	115 - 144 คัน/วัน	> 144 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 23 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	23 - 37 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	38 - 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 288 คน/วัน	288 - 460 คน/วัน	461 - 576 คน/วัน	> 576 คน/วัน
ศูนย์ OTOP				

ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)				
แหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
พื้นที่กิจกรรม	< 520 คน/รอบ	520 - 832 คน/รอบ	833 - 1,040 คน/รอบ	> 1,040 คน/รอบ
	< 3,640 คน/วัน	3,640 - 5823 คน/วัน	5824 - 7,280 คน/วัน	> 7,280 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 2 คัน/รอบ	2 - 4 คัน/รอบ	5 - 6 คัน/รอบ	> 6 คัน/รอบ
	< 20 คัน/วัน	20 - 33 คัน/วัน	34 - 42 คัน/วัน	> 42 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 26 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	26 - 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	43 - 54 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 54 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 189 คน/วัน	189 - 302 คน/วัน	303 - 378 คน/วัน	> 378 คน/วัน
หมู่ 10 บ้านภูมินทร์-ท่าลี่				
วัดภูมินทร์				
พื้นที่กิจกรรม	< 404 คน/รอบ	404 - 646 คน/รอบ	647 - 807 คน/รอบ	> 807 คน/รอบ
	< 4,841 คน/วัน	4,841 - 7,747 คน/วัน	7,748 - 9,684 คน/วัน	> 9,684 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 10 คัน/รอบ	10 - 17 คัน/รอบ	18 - 22 คัน/รอบ	> 22 คัน/รอบ
	< 131 คัน/วัน	131 - 210 คัน/วัน	211 - 264 คัน/วัน	> 264 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 23 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	23 - 37 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	38 - 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 287 คน/วัน	287 - 460 คน/วัน	461 - 576 คน/วัน	> 576 คน/วัน
ถนนคนเดินศุกร์ เสาร์ อาทิตย์				
พื้นที่กิจกรรม	< 740 คน/รอบ	740 - 1,184 คน/รอบ	1,185 - 1,480 คน/ รอบ	> 1,480 คน/รอบ
	< 2,220 คน/วัน	2,220 - 3,552 คน/วัน	3,553 - 4,440 คน/วัน	> 4,440 คน/วัน
หมู่ 14 บ้านหัวเวียงใต้				
วัดหัวเวียงใต้				
พื้นที่กิจกรรม	< 202 คน/รอบ	202 - 325 คน/รอบ	326 - 406 คน/รอบ	> 406 คน/รอบ
	< 2,435 คน/วัน	2,435 - 3,898 คน/วัน	3,899 - 4,872 คน/วัน	> 4,872 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 4 คัน/รอบ	4 - 7 คัน/รอบ	8 - 10 คัน/รอบ	> 10 คัน/รอบ
	< 59 คัน/วัน	59 - 95 คัน/วัน	96 - 120 คัน/วัน	> 120 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 17 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	17 - 28 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	29 - 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 215 คน/วัน	215 - 345 คน/วัน	346 - 432 คน/วัน	> 432 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 4 คัน/รอบ	4 - 7 คัน/รอบ	8 - 10 คัน/รอบ	> 10 คัน/รอบ
	< 59 คัน/วัน	59 - 95 คัน/วัน	96 - 120 คัน/วัน	> 120 คัน/วัน
หมู่ 15 บ้านสวนตาล				

ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)				
แหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
วัดสวนตาล				
พื้นที่กิจกรรม	< 502 คน/รอบ < 6,035 คน/วัน	502 - 804 คน/รอบ 6,035 - 9,657 คน/วัน	805 - 1,006 คน/รอบ 9,658 - 12,072 คน/ วัน	> 1,006 คน/รอบ > 12,072 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 48 คัน/รอบ < 588 คัน/วัน	48 - 77 คัน/รอบ 588 - 407 คัน/วัน	78 - 98 คัน/รอบ 408 - 1,176 คัน/วัน	> 98 คัน/รอบ > 1,176 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 68 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 827 คน/วัน	68 - 109 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 827 - 1,324 คน/วัน	110 - 138 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม 1,325 - 1,656 คน/วัน	> 138 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 1,656 คน/วัน
หมู่ 16 บ้านดอนแก้ว				
หอบประวัติศาสตร์ โรงเรียนน่านคริสเตียน ศึกษา				
พื้นที่กิจกรรม	< 260 คน/รอบ < 2,340 คน/วัน	260 - 416 คน/รอบ 2,340 - 3,744 คน/วัน	417 - 520 คน/รอบ 3,745 - 4,680 คน/วัน	> 520 คน/รอบ > 4,680 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 11 คัน/รอบ < 103 คัน/วัน	11 - 17 คัน/รอบ 103 - 165 คัน/วัน	18 - 23 คัน/รอบ 166 - 207 คัน/วัน	> 23 คัน/รอบ > 207 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 20 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 188 คน/วัน	20 - 33 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 188 - 301 คน/วัน	34 - 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 302 - 378 คน/วัน	> 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 378 คน/วัน
หมู่ 20 บ้านพระเกิด				
วัดพระเกิด				
พื้นที่กิจกรรม	< 164 คน/รอบ < 1,973 คน/วัน	164 - 262 คน/รอบ 1,973 - 3,157 คน/วัน	263 - 329 คน/รอบ 3,158 - 3,948 คน/วัน	> 329 คน/รอบ > 3,948 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 3 คัน/รอบ < 47 คัน/วัน	3 - 5 คัน/รอบ 47 - 76 คัน/วัน	6 - 8 คัน/รอบ 77 - 96 คันต่อวัน	> 8 คัน/รอบ > 96 คันต่อวัน
ห้องน้ำ	< 17 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 216 คน/วัน	17 - 28 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 216 - 345 คน/วัน	29 - 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 346 - 432 คน/วัน	> 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 432 คน/วัน
โฮงเจ้าฟองคำ				
พื้นที่กิจกรรม	< 79 คน/รอบ	79 - 126 คน/รอบ	127 - 159 คน/รอบ	> 159 คน/รอบ

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
	< 794 คน/วัน	794 - 1,271 คน/วัน	1,272 - 1,590 คน/วัน	> 1,590 คน/วัน
ลานจอดรถ	ไม่มีลานจอดรถ			
ห้องน้ำ	< 22 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	22 - 35 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	36 - 45 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 45 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 224 คน/วัน	224 - 359 คน/วัน	360 - 450 คน/วัน	> 450 คน/วัน
หมู่ 23 บ้านสถารศ				
วัดสถารศ				
พื้นที่กิจกรรม	< 284 คน/รอบ	284 - 455 คน/รอบ	456 - 570 คน/รอบ	> 570 คน/รอบ
	< 3,419 คน/วัน	3,419 - 5,471 คน/วัน	5,472 - 6,840 คน/ วัน	> 6,840 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 7 คัน/รอบ	7 - 12 คัน/รอบ	13 - 16 คัน/รอบ	> 16 คัน/รอบ
	< 95 คัน/วัน	95 - 153 คัน/วัน	154 - 192 คันต่อวัน	> 192 คันต่อวัน
ห้องน้ำ	< 14 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	14 - 23 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	24 - 30 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 30 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 179 คน/วัน	179 - 287 คน/วัน	288 - 360 คน/วัน	> 360 คน/วัน
หมู่ 24 บ้านมหาโพธิ์				
วัดมหาโพธิ์				
พื้นที่กิจกรรม	< 123 คน/รอบ	123 - 194 คน/รอบ	195 - 244 คน/รอบ	> 244 คน/รอบ
	< 1,463 คน/วัน	1,463 - 2,341 คน/วัน	2,342 - 2,928 คน/วัน	> 2,928 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 1 คัน/รอบ	1 - 2 คัน/รอบ	3 คัน/รอบ	> 3 คัน/รอบ
	< 17 คัน/วัน	17 - 28 คัน/วัน	29 - 36 คันต่อวัน	> 36 คันต่อวัน
ห้องน้ำ	< 11 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	11 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	19 - 24 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 24 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 143 คน/วัน	143 - 229 คน/วัน	230 - 288 คน/วัน	> 288 คน/วัน

จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางของการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว บนฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ การประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับ

กับสภาพของพื้นที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นทั้งนี้โดยยึดหลักการและแนวทางของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมี ความพอดี ชุมชนมีสุข อย่างยั่งยืนต่อไป

ตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเวียง จังหวัดน่าน

สำหรับผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตำบลม่วงตึ๊ด อำเภอภูเวียง จังหวัดน่าน นั้นในเบื้องต้นได้สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 ที่ตั้งของกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลม่วงตึ๊ด

พื้นที่ตำบลม่วงตึ๊ด เป็นแหล่งรวมพุทธศิลป์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชน ตำบลม่วงตึ๊ด ได้รับการประกาศให้เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองแก่นน่าน ด้วยความโดดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ด้านศิลปกรรมล้านนาตะวันออก คนในชุมชนมีความเข้มแข็งในการบำรุงรักษามรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น เวียงพระธาตุแช่แห้ง วัดศรีบุญเรือง วัดร่องตอง แหล่งทองจังโก้ หนองเต่า หนองน้ำครก แหล่งอนุรักษ์พันธุ์ปลาแม่น้ำน่าน พิพิธภัณฑ์เรือแข่ง พระพุทธรูปศิลปะสุโขทัยที่ได้รับการยอมรับว่ามีพุทธลักษณะสวยที่สุดในโลก รวมทั้งผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาที่น่าสนใจเรียนรู้ เช่น เรือแข่งเอกลักษณ์น่านจำลอง โคมมะเต้า สวยดอกไม้ เป็นพื้นที่จัดงานบุญประเพณีที่สำคัญที่สุดของจังหวัดน่าน คือ งานประเพณีหกเป็ง เพื่อนมัสการพระธาตุแช่แห้ง ปัจจุบันชุมชนได้จัดตั้งชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลม่วงตึ๊ด เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลม่วงตึ๊ด โดยการสนับสนุนของ อพท. และองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงตึ๊ด

ตารางที่ 25 ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทางกายภาพ

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
หมู่ 1 บ้านป่าหัด				
ศาลเจ้าหมอกมุงเมือง				
พื้นที่กิจกรรม	< 2 คน/รอบ < 3 คน/วัน	2 คน/รอบ 3 - 5 คน/วัน	4 คน/รอบ 6 - 8 คน/วัน	> 4 คน/รอบ > 8 คน/วัน
ลานจอดรถ	-	-	-	-
ห้องน้ำ	-	-	-	-
หมู่ 2 บ้านร่องตอง				
วัดร่องตอง				
พื้นที่กิจกรรม	< 131 คน/รอบ < 1,324 คน/วัน	131 - 211 คน/รอบ 1,324 - 2,119 คน/วัน	212 - 265 คน/รอบ 2,120 - 2,650 คน/วัน	> 265 คน/รอบ > 2,650 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 30 คัน/รอบ < 299 คัน/วัน	30 - 48 คัน/รอบ 299 - 480 คัน/วัน	49 - 61 คัน/รอบ 481 - 610 คัน/วัน	> 61 คัน/รอบ > 610 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 11 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 119 คน/วัน	11 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 119 - 192 คน/วัน	19 - 24 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม 193 - 240 คน/วัน	> 24 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 240 คน/วัน
หมู่ 3 บ้านหนองเต่า				
วัดพระธาตุแช่แห้ง				
พื้นที่กิจกรรม	< 1,299 คน/รอบ < 10,403 คน/วัน	1,299 - 2,079 คน/รอบ 10,403 - 16,645 คน/วัน	2,080 - 2,601 คน/ รอบ 16,646 - 20,808 คน/วัน	> 2,601 คน/รอบ > 20,808 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 43 คัน/รอบ < 347 คัน/วัน	43 - 69 คัน/รอบ 347 - 555 คัน/วัน	70 - 87 คัน/รอบ 556 - 610 คัน/วัน	> 87 คัน/รอบ > 696 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 206 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม < 1,655 คน/วัน	206 - 331 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 1,655 - 2,649 คน/วัน	332 - 414คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม 2,650 - 3,312 คน/ วัน	> 414 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม > 3,312 คน/วัน
หมู่ 4 บ้านม่วงตึ๊ด				

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
หนองน้ำครก				
พื้นที่กิจกรรม	< 1,678 คน/รอบ < 6,715 คน/วัน	1,678 - 2,685 คน/รอบ 6,715 - 10,744 คน/วัน	2,686 - 3,358 คน/ รอบ 10,745 - 13,432 คน/วัน	> 3,358 คน/รอบ > 13,432 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 60 คัน/รอบ < 243 คัน/วัน	60 - 48 คัน/รอบ 243 - 390 คัน/วัน	49 - 122 คัน/รอบ 391 - 488 คัน/วัน	> 122 คัน/รอบ > 488 คัน/วัน
ห้องน้ำ	-	-	-	-
หมู่ 5 บ้านศรีบุญเรือง				
วัดศรีบุญเรือง				
พื้นที่กิจกรรม	< 414 คน/รอบ < 2,072 คน/วัน	414 - 662 คน/รอบ 2,072 - 3,315 คน/วัน	663 - 829 คน/รอบ 3,316 - 4,145 คน/ วัน	> 829 คน/รอบ > 4,145 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 17 คัน/รอบ < 87 คัน/วัน	17 - 27 คัน/รอบ 87 - 139 คัน/วัน	28 - 35 คัน/รอบ 140 - 175 คัน/วัน	> 35 คัน/รอบ > 175 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 77 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 389 คน/วัน	77 - 124 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 389 - 623 คน/วัน	125 - 156 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม 624 - 780 คน/วัน	> 156 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม > 780 คน/วัน

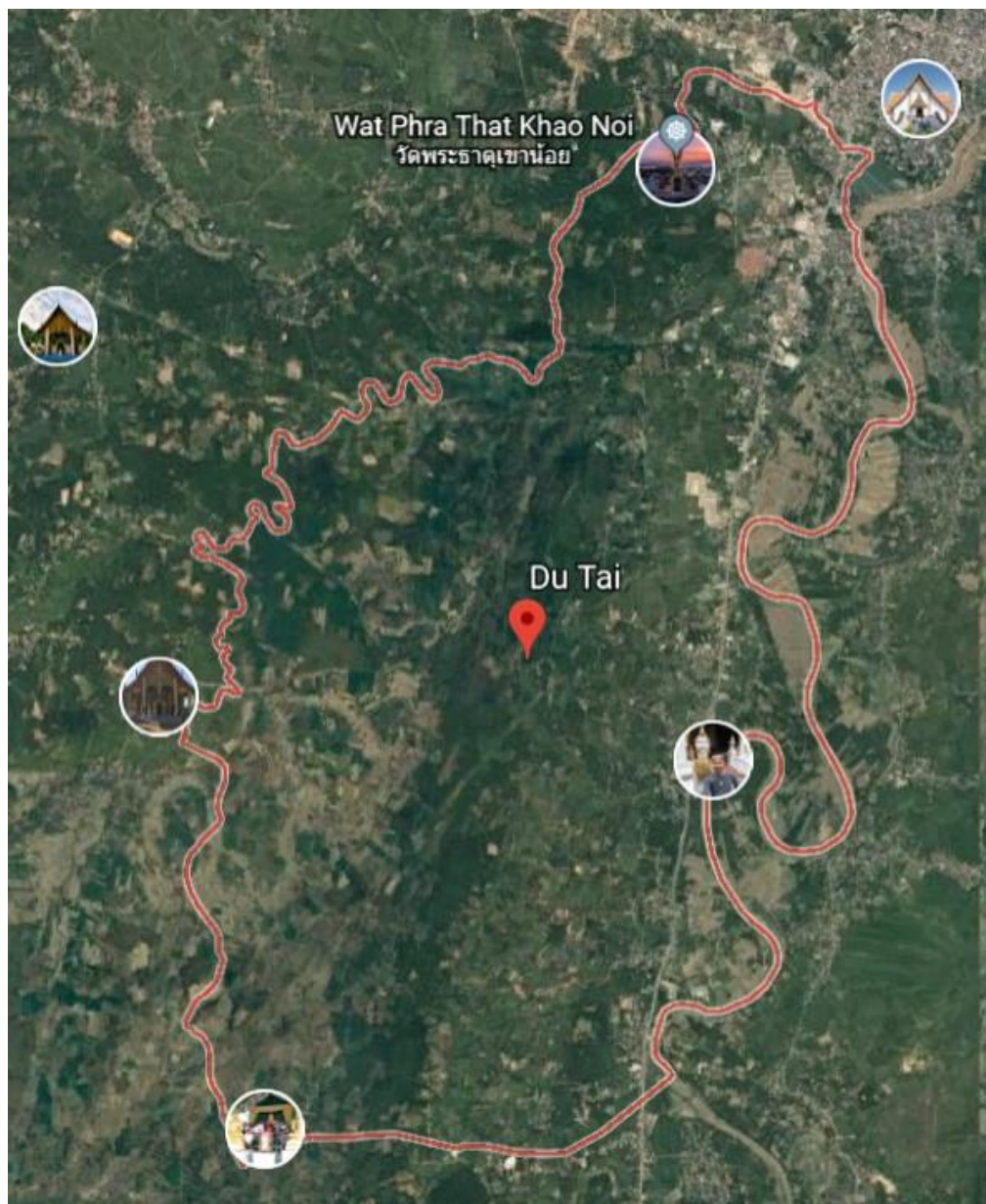
จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางของการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว บนฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ การประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อม

เสียดต่ระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นทั้งนี้โดยยึดหลักการ และแนวทางของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมี ความพอดี ชุมชนมีสุข อย่างยั่งยืนต่อไป

ตำบลคูใต้

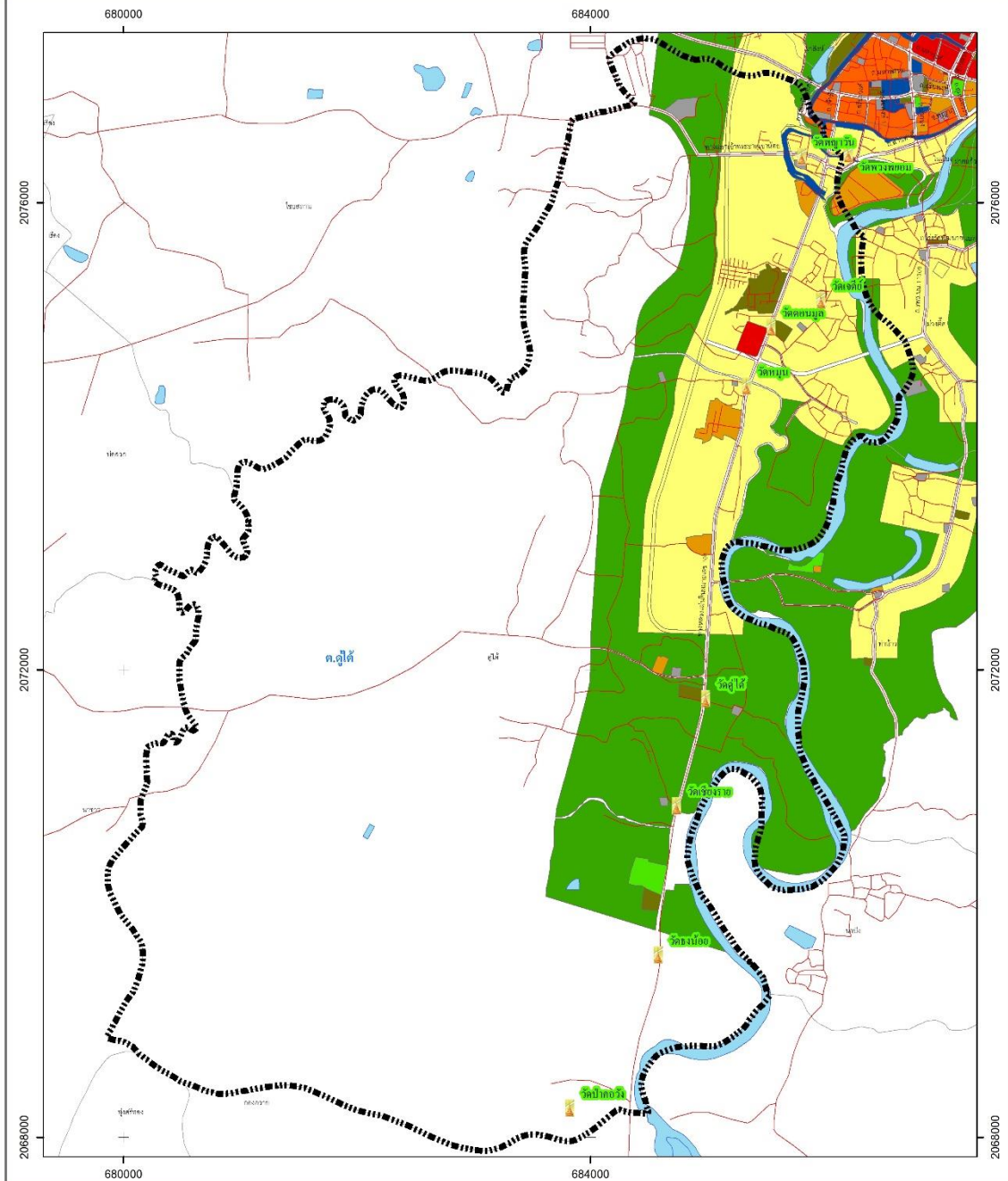
รายละเอียดเกี่ยวกับ จุดบริการสำคัญของ กลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลคูใต้

ภาพที่ 14 ถ่ายทางดาวเทียมกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลคูใต้

ผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผังเมืองรวมย่าน พ.ศ.2558

สัญลักษณ์

วัตถุประสงค์ตาม	พื้นที่ประเภทที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่
ถนน	พื้นที่ประเภทพาณิชยกรรมที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่
แหล่งน้ำ	พื้นที่ประเภทพาณิชยกรรมที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก
พื้นที่ประเภทน้ำ	พื้นที่ประเภทสวนสาธารณะ
พื้นที่ประเภทที่อยู่อาศัยขนาดเล็ก	พื้นที่ประเภทสวนสาธารณะขนาดใหญ่
	พื้นที่ประเภทอุตสาหกรรม
	พื้นที่ประเภทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

0 350 700 1,400 2,100 2,800 Meters
 คพ.ศ. 1984: datum = SPHEROID, datum = UNIVERSAL TRANSVERS MERCATOR
 คพ.ศ. 1984: datum = PROCLION, datum = VERTICAL DATUM, datum = MEAN SEA LEVEL AT KO LAK
 คพ.ศ. 1984: datum = HORIZONTAL DATUM, datum = World Geodetic System 1984

แผนภาพแสดงตำแหน่งที่ตั้ง

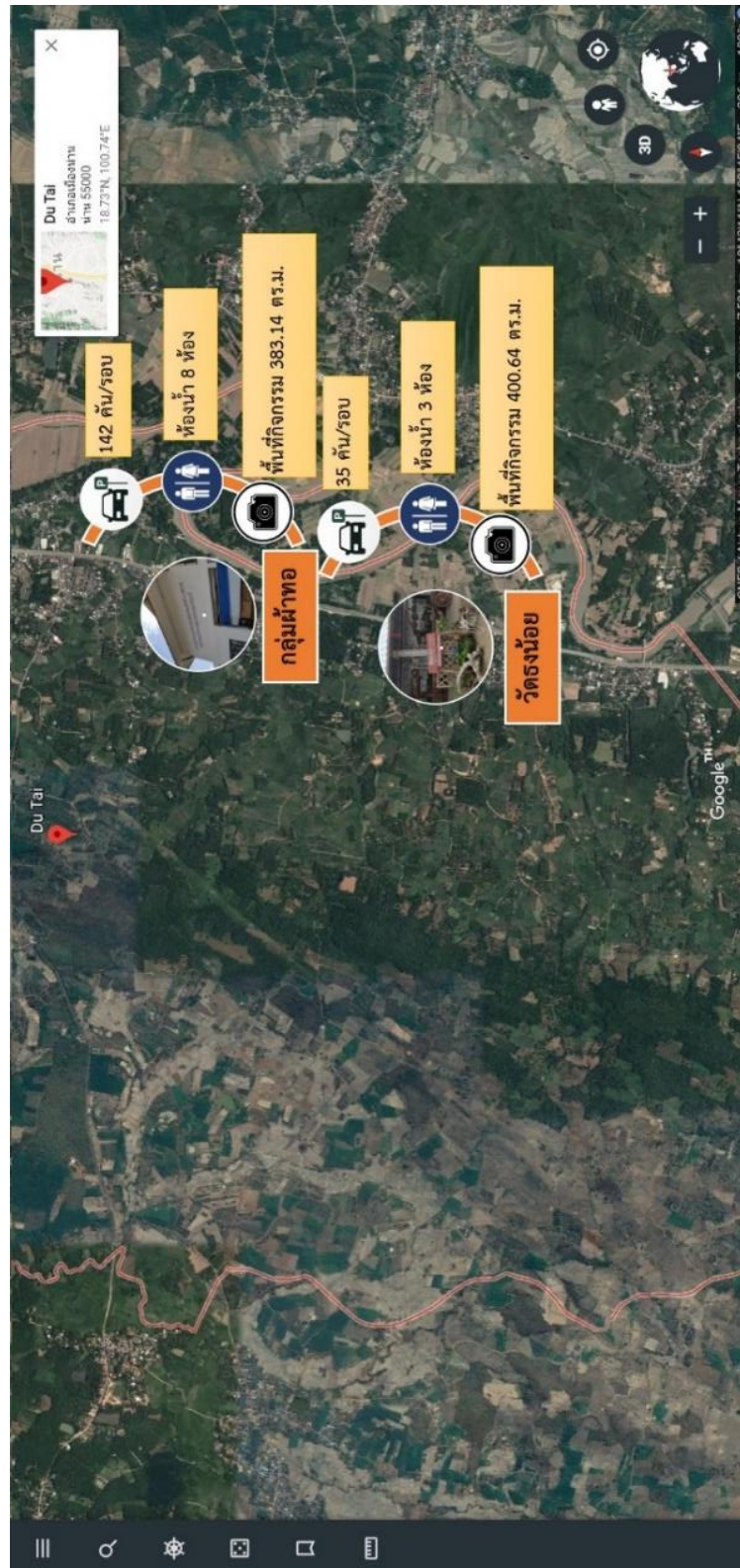
สำหรับผลการศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และประมวลผลการวิเคราะห์ ความต้องการการใช้สาธารณูปโภคในชุมชนพบว่า ภายในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลคู้ใต้ซึ่งมีประชากรรวม 3,459 คน มีความต้องการใช้ไฟฟ้าประมาณ 24,213 กิโลวัตต์ต่อวัน และเมื่อชุมชนดังกล่าวมีนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในชุมชน 500 คนต่อวัน พบว่าการใช้ไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นอีก 3,500 กิโลวัตต์ต่อวัน และจากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน แจ้งว่าไฟฟ้าเพียงพอต่อการใช้งานและสามารถรองรับนักท่องเที่ยว หากมีแนวโน้มไฟฟ้าไม่พอใช้งานทางการไฟฟ้าจะเพิ่มกำลังไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น สำหรับการดับเพลิงชุมชนท่องเที่ยวใช้สาธารณูปโภคของเทศบาลตำบลคู้ใต้ ในส่วนของการวิเคราะห์น้ำดับที่ต้องใช้ในการดับเพลิงในชุมชนพบว่า ตำบลคู้ใต้จำเป็นต้องสำรองน้ำดับในการป้องกันอัคคีภัยประมาณ 11 ลบ.ม./นาที คิดเป็น 655 ลบ.ม. ใช้ในการดับเพลิง 1 ชั่วโมง และควรมีรถดับเพลิง 1-2 คัน โดยตำบลคู้ใต้มีรถดับเพลิง 1 คัน อย่างไรก็ตามสามารถประสานขอรถจากพื้นที่ใกล้เคียงได้เพื่อช่วยระงับเหตุอัคคีภัย ในส่วนของการบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น พบว่าสามารถให้บริการได้ทั้ง 3 เครือข่าย

ตารางที่ 22 จำนวนประชากรแต่ละชุมชน และจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยที่เข้ามาเที่ยวแต่ละชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)
หมู่ 3 บ้านธงน้อย	235	701
หมู่ 5 บ้านดอนมูล	284	421
หมู่ 8 บ้านเชียงราย	163	493
หมู่ 13 บ้านดอนมูลพัฒนา	177	578
หมู่ 15 บ้านเจดีย์	845	1,266
รวม	1,704	3,459

*จำนวนครัวเรือนตำบลคู้ใต้ทั้งหมด 3,950 ครัวเรือน มีประชากร 8,483 คน

สำหรับผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตำบลคู้ใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน นั้นในเบื้องต้นได้สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 35 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก
ตำบลตุ้ใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน

ภาพที่ 36 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 37 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 67 ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทางกายภาพ

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC)	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC)	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-	ผลกระทบรุนแรง (Over CC)
	<50%	51%-80%	100%	>100%
หมู่ 3 บ้านธงน้อย				
บ้านแม่แจ่มจัน (วัดธงน้อย)				
พื้นที่กิจกรรม	< 102 คน/รอบ < 306 คน/วัน	102 - 162 คน/รอบ 306 - 486 คน/วัน	163 - 200 คน/รอบ 487 - 600 คน/วัน	> 200คน/รอบ > 600 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 17 คัน/รอบ < 53 คัน/วัน	17 - 28 คัน/รอบ 53 - 85 คัน/วัน	29 - 35 คัน/รอบ 86 - 105 คัน/วัน	> 35 คัน/รอบ > 105 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 21 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม < 128 คน/วัน	21 - 34 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 128 - 204 คน/วัน	35 - 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 205 - 252 คน/วัน	> 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 252 คน/วัน
หมู่ 5 บ้านดอนมูล				
บ้านลุงหนานน้อย				
พื้นที่กิจกรรม	< 61 คน/รอบ < 370 คน/วัน	61 - 98 คน/รอบ 370 - 588 คน/วัน	99 - 121 คน/รอบ 589 - 726 คน/วัน	> 121 คน/รอบ > 726 คน/วัน
ห้องน้ำ	< 9 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม < 55 คน/วัน	9 - 14 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 55 - 87 คน/วัน	15 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 88 - 108 คน/วัน	> 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 108 คน/วัน
หมู่ที่ 8 บ้านเชียงราย				
กลุ่มผ้าทอ				
พื้นที่กิจกรรม	< 97 คน/รอบ < 1,138 คน/วัน	97 - 154 คน/รอบ 1,138 - 1,082 คน/วัน	155 - 191 คน/รอบ 1,083 - 1,337 คน/วัน	> 191 คน/รอบ > 1,337 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 72 คัน/รอบ < 506 คัน/วัน	72 - 115 คัน/รอบ 506 - 805 คัน/วัน	116 - 142 คัน/รอบ 806 - 994 คัน/วัน	> 142 คัน/รอบ > 994 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 24 คน/ ช่วงเวลา กิจกรรม < 171 คน/วัน	24 - 38 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 171 - 272 คน/วัน	39 - 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 273 - 336 คน/วัน	> 48 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม > 336 คน/วัน
หมู่ที่ 13 บ้านดอนมูลพัฒนา				
วัดดอนมูล				
พื้นที่กิจกรรม	< 264 คน/รอบ	264 - 420 คน/รอบ	421 - 519 คน/รอบ	> 519 คน/รอบ

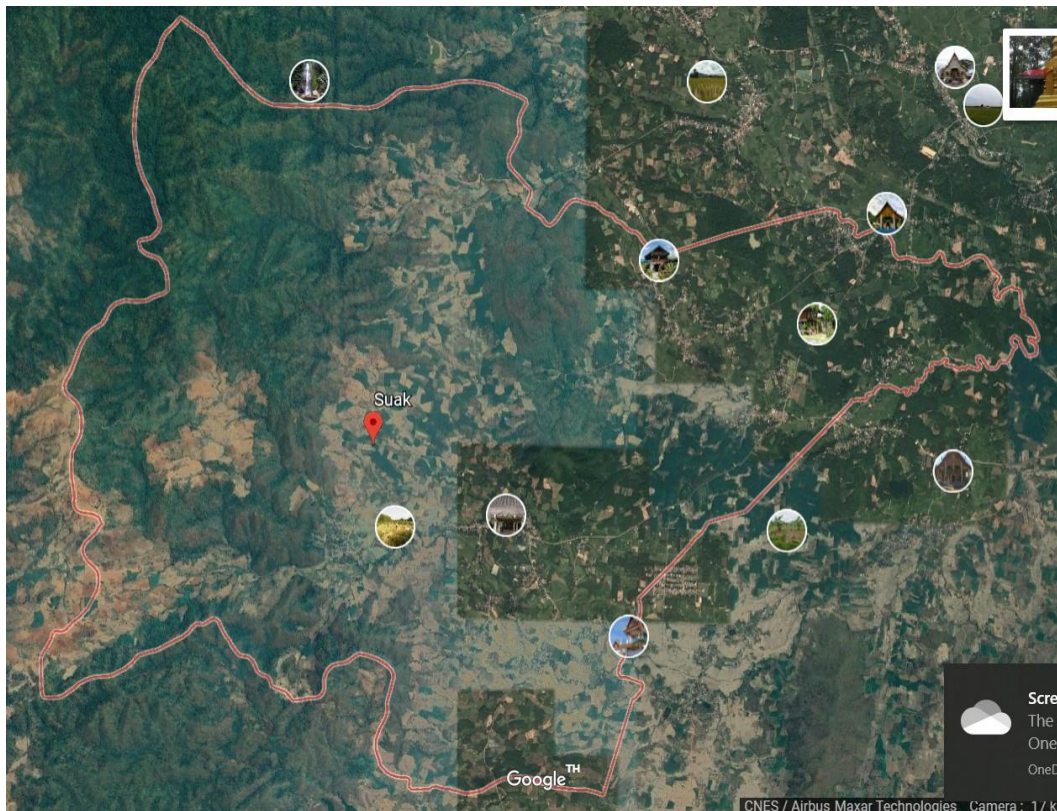

ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)				
แหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบน้อย	ผลกระทบปานกลาง	ผลกระทบมาก	ผลกระทบรุนแรง
	(Below CC) <50%	(AT & Approaching CC) 51%-80%	(Exceeding CC) 81%- 100%	(Over CC) >100%
ลานจอดรถ	< 794 คน/วัน	794 - 1,261 คน/วัน	1,262 - 1,557 คน/วัน	> 1,557 คน/วัน
	< 27 คัน/รอบ	27 - 43 คัน/รอบ	44 - 54 คัน/รอบ	> 54 คัน/รอบ
	< 82 คัน/วัน	82 - 131 คัน/วัน	132 - 162 คัน/วัน	> 162 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 201 คน/ ช่วงเวลา	201 - 320 คน/ช่วงเวลา	321 - 396 คน/ช่วงเวลา	> 396 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม
	กิจกรรม	กิจกรรม	กิจกรรม	ช่วงเวลากิจกรรม
	< 605 คน/วัน	605 - 962 คน/วัน	963 - 1,188 คน/วัน	> 1,188 คน/วัน
หมู่ที่ 15 บ้านเจดีย์				
วัดเจดีย์				
พื้นที่กิจกรรม	< 580 คน/รอบ	580 - 921 คน/รอบ	922 - 1,138 คน/รอบ	> 1,138 คน/รอบ
	< 3,482 คน/วัน	3,482 - 5,530 คน/วัน	5,531 - 6,828 คน/วัน	> 6,828 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 19 คัน/รอบ	19 - 31 คัน/รอบ	32 - 39 คัน/รอบ	> 39 คัน/รอบ
	< 119 คัน/วัน	119 - 189 คัน/วัน	190 - 234 คัน/วัน	> 234 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 64 คน/ ช่วงเวลา	64 - 102 คน/ช่วงเวลา	103 - 126 คน/ช่วงเวลา	> 126 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม
	กิจกรรม	กิจกรรม	กิจกรรม	ช่วงเวลากิจกรรม
	< 385 คน/วัน	385 - 612 คน/วัน	613 - 756 คน/วัน	> 756 คน/วัน
บ้านผู้ใหญ่บ้านทอง มา				
พื้นที่กิจกรรม	< 11 คน/รอบ	11 - 17 คน/รอบ	18 - 22 คน/รอบ	> 22 คน/รอบ
	< 33 คน/วัน	33 - 53 คน/วัน	54 - 66 คน/วัน	> 66 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 1 คัน/รอบ	1 - 2 คัน/รอบ	2 - 3 คัน/รอบ	> 3 คัน/รอบ
	< 4 คัน/วัน	4 - 7 คัน/วัน	8 - 9 คัน/วัน	> 9 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 18 คน/ ช่วงเวลา	18 - 29 คน/ช่วงเวลา	30 - 36 คน/ช่วงเวลา	> 36 คน/ช่วงเวลา
	กิจกรรม	กิจกรรม	กิจกรรม	กิจกรรม
	< 55 คน/วัน	55 - 87 คน/วัน	88 - 108 คน/วัน	> 108 คน/วัน

จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางของการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว บนฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ

ด้านสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ การประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์ วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นทั้งนี้โดยยึดหลักการและแนวทางของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมี ความพอดี ชุมชนมีสุข อย่างยั่งยืนต่อไป

รายละเอียดเกี่ยวกับ จุดบริการสำคัญของ กลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลบ่อสวก

ภาพที่ 23 ถ่ายทางดาวเทียมกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลบ่อสวก

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และประมวลผลการวิเคราะห์ ความต้องการการใช้สาธารณูปโภคในชุมชนพบว่า ภายในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลบ่อสวกประชาชนท้องถิ่น 2,946 คน ต้องการการใช้ไฟฟ้าประมาณ 20,622 กิโลวัตต์ต่อวัน หากมีนักท่องเที่ยวเข้ามาภายในชุมชน 100 คนต่อวัน พบว่าการใช้ไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นอีก 700 กิโลวัตต์ต่อวัน อย่างไรก็ตามจากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่านแจ้งว่าไฟฟ้าเพียงพอต่อการใช้งานและรองรับนักท่องเที่ยว และหากมีแนวโน้มไฟฟ้าไม่พอใช้งานทางการไฟฟ้าจะเพิ่มกำลังไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของน้ำดิบที่ต้องใช้ในการดับเพลิงในชุมชนพบว่า ชุมชนท่องเที่ยวตำบลบ่อสวกจำเป็นต้องสำรองน้ำดิบในการป้องกันอัคคีภัยประมาณ 6.5 ลูกบาศก์เมตร/นาที่ คิดเป็น 390 ลูกบาศก์เมตร ใช้ในการดับเพลิง 1 ชั่วโมง และมีความต้องการรถดับเพลิงประมาณ 1-2 คัน เพื่อป้องกันปัญหาอัคคีภัยตำบลบ่อสวก ในส่วนของการบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น พบว่าสามารถให้บริการได้ทั้ง 3 เครือข่าย

ตารางที่ 22 จำนวนประชากรแต่ละชุมชน และจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยที่เข้ามาเที่ยวแต่ละชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร(คน)
หมู่ 1 บ้านบ่อสวก	152	432
หมู่ 2 บ้านป่าคา	211	595
หมู่ 4 บ้านเชียงฮีน	219	515
หมู่ 5 บ้านชาวหลวง	147	458
หมู่ 6 บ้านต๋าม	290	946
รวม	1,019	2,946

*จำนวนครัวเรือนตำบลบ่อสวกทั้งหมด 2,221 ครัวเรือน มีประชากร 6,569 คน

สำหรับผลการศึกษาศีตความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตำบลบ่อสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน นั้นในเบื้องต้นได้สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 42 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 43 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 58 ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทางกายภาพในพื้นที่ชุมชนบ่อสวก

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
หมู่ 1 บ้านบ่อสวก				
ริมทุ่งโฮมสเตย์				
พื้นที่กิจกรรม	< 10 คน/รอบ < 61 คน/วัน	10 - 16 คน/รอบ 61 - 97 คน/วัน	17 - 20 คน/รอบ 98 - 120 คน/วัน	> 20คน/รอบ > 120 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 7 คัน/รอบ < 46 คัน/วัน	7 - 12 คัน/รอบ 46 - 72 คัน/วัน	13 - 15 คัน/รอบ 73 - 90 คัน/วัน	> 15 คัน/รอบ > 90 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 9 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม < 55 คน/วัน	9 - 14 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 55 - 87 คน/วัน	15 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 88 - 108 คน/วัน	> 18 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม > 108 คน/วัน
บ้านจ่ามนัส				
พื้นที่กิจกรรม	< 128 คน/รอบ < 512 คน/วัน	128 - 203 คน/รอบ 512 - 813 คน/วัน	204 - 251 คน/รอบ 814 - 1004 คน/วัน	> 251คน/รอบ > 1004 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 17 คัน/รอบ < 53 คัน/วัน	17 - 28 คัน/รอบ 53 - 85 คัน/วัน	29 - 35 คัน/รอบ 86 - 105 คัน/วัน	> 35 คัน/รอบ > 105 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 12 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม < 32 คน/วัน	12 - 19 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 32 - 51 คน/วัน	20 - 24 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 52 - 64 คน/วัน	> 24 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม > 64 คน/วัน
พระธาตุศรีจอมบ่อ				
พื้นที่กิจกรรม	< 28 คน/รอบ < 252 คน/วัน	28 - 44 คน/รอบ 252 - 400 คน/วัน	45 - 55 คน/รอบ 401 - 495 คน/วัน	> 55คน/รอบ > 495 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 16 คัน/รอบ < 151 คัน/วัน	16 - 26 คัน/รอบ 151 - 240 คัน/วัน	27 - 33 คัน/รอบ 241 - 297 คัน/วัน	> 33 คัน/รอบ > 297 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 12 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม < 110 คน/วัน	12 - 19 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 110 - 174 คน/วัน	20 - 24 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 175 - 216 คน/วัน	> 24 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม > 216 คน/วัน
หมู่ 2 บ้านป่าคา				
หีบอ้อยโบราณ				
พื้นที่กิจกรรม	< 154 คน/รอบ < 462 คน/วัน	154 - 244 คน/รอบ 462 - 733 คน/วัน	245 - 302 คน/รอบ 734 - 906 คน/วัน	> 302 คน/รอบ > 906 คน/วัน

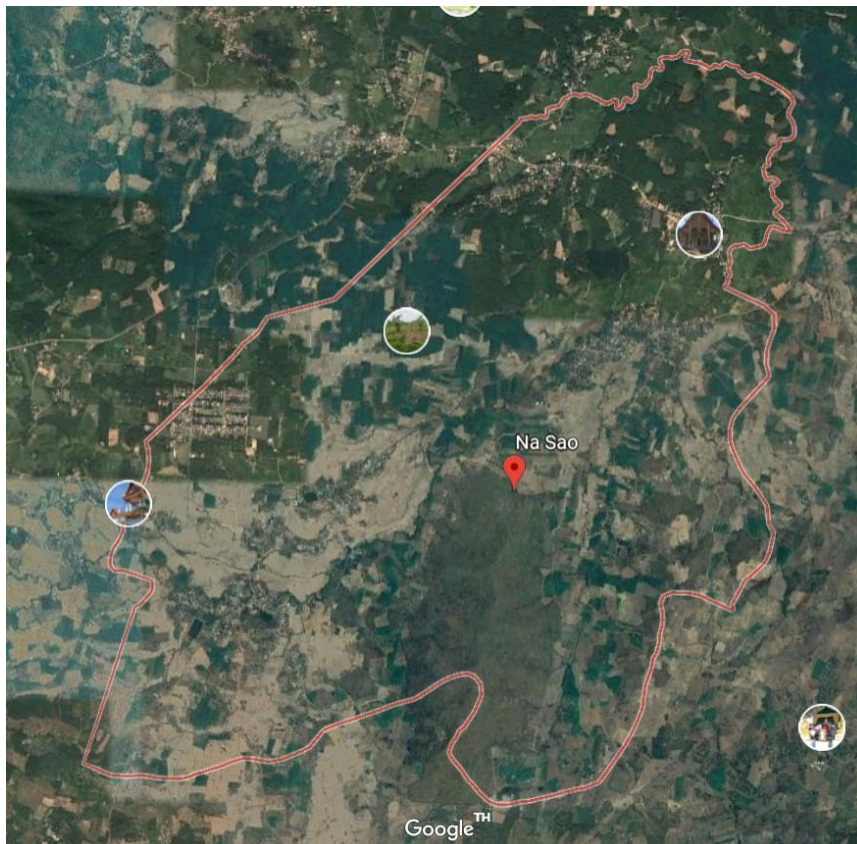

ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้
(ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)

แหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%		ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%-100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
ลานจอดรถ	< 10 คัน/รอบ	10 - 17 คัน/รอบ	18 - 21 คัน/รอบ	> 21 คัน/รอบ	
	< 32 คัน/วัน	32 - 51 คัน/วัน	52 - 63 คัน/วัน	> 63 คัน/วัน	
ห้องน้ำ	< 18 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	18 - 29 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	30 - 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 36 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	
	< 55 คน/วัน	55 - 87 คน/วัน	88 - 108 คน/วัน	> 108 คน/วัน	
หมู่ 4 บ้านเชียงยืน					
อุ้มบุญ สวนเกษตรอินทรีย์					
พื้นที่กิจกรรม	< 23 คน/รอบ	23 - 37 คน/รอบ	38 - 46 คน/รอบ	> 46 คน/รอบ	
	< 70 คน/วัน	70 - 111 คน/วัน	112 - 138 คน/วัน	> 138 คน/วัน	
ลานจอดรถ	< 7 คัน/รอบ	7 - 11 คัน/รอบ	12 - 14 คัน/รอบ	> 14 คัน/รอบ	
	< 21 คัน/วัน	21 - 34 คัน/วัน	35 - 42 คัน/วัน	> 42 คัน/วัน	
ห้องน้ำ	< 18 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	18 - 29 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	30 - 36 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 36 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	
	< 55 คน/วัน	55 - 87 คน/วัน	88 - 108 คน/วัน	> 108 คน/วัน	
หมู่ 5 บ้านชาวหลวง					
กลุ่มทอผ้าบ้านชาวหลวง					
พื้นที่กิจกรรม	< 124 คน/รอบ	124 - 198 คน/รอบ	199 - 245 คน/รอบ	> 245 คน/รอบ	
	< 874 คน/วัน	874 - 1,389 คน/วัน	1,390 - 1,715 คน/วัน	> 1,715 คน/วัน	
ลานจอดรถ	< 40 คัน/รอบ	40 - 64 คัน/รอบ	65 - 80 คัน/รอบ	> 80 คัน/รอบ	
	< 285 คัน/วัน	285 - 453 คัน/วัน	454 - 560 คัน/วัน	> 560 คัน/วัน	
ห้องน้ำ	< 9 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	9 - 14 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	15 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 18 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	
	< 64 คน/วัน	64 - 102 คน/วัน	103 - 126 คน/วัน	> 126 คน/วัน	
หมู่ 6 บ้านด้าม					
กลุ่มจักสานบ้านด้าม					
พื้นที่กิจกรรม	< 7 คน/รอบ	7 - 12 คน/รอบ	13 - 15 คน/รอบ	> 15 คน/รอบ	
	< 22 คน/วัน	22 - 36 คน/วัน	37 - 45 คน/วัน	> 45 คน/วัน	
ลานจอดรถ	< 19 คัน/รอบ	19 - 31 คัน/รอบ	32 - 39 คัน/รอบ	> 39 คัน/รอบ	
	< 119 คัน/วัน	119 - 189 คัน/วัน	190 - 234 คัน/วัน	> 234 คัน/วัน	
ห้องน้ำ	< 9 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	9 - 14 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	15 - 18 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 18 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	
	< 27 คน/วัน	27 - 43 คน/วัน	44 - 54 คน/วัน	> 54 คน/วัน	

จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางของการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว บนฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ การประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่ที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นนี้โดยยึดหลักการและแนวทางของการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมีความพอดี ชุมชนมีสุข อย่างยั่งยืนต่อไป

รายละเอียดเกี่ยวกับ จุดบริการสำคัญของ กลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลนาซา

ภาพที่ 17 ถ่ายทางดาวเทียมกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลนาซา

สำหรับผลการศึกษาข้อมูลโครงสร้างพื้นฐาน และประมวลผลการวิเคราะห์ ความต้องการใช้สาธารณูปโภคในชุมชนพบว่า ภายในกลุ่มชุมชนท่องเที่ยวตำบลนาชาวประชาชนท้องถิ่น 1,442 คน มีความต้องการใช้ไฟฟ้าประมาณ 10,094 กิโลวัตต์ต่อวัน และสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในตำบลนาชาวส่วนใหญ่ไม่ได้พักในตำบลนี้จึงไม่ค่อยมีผลต่อปริมาณไฟฟ้าที่ต้องใช้เพิ่มจากนักท่องเที่ยว แต่อาจมีผลปริมาณไฟฟ้าเพิ่มจากสถานที่ท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวที่ต้องใช้ไฟฟ้าเพิ่ม ซึ่งต้องศึกษาในรายละเอียดต่อไป อย่างไรก็ตามสอบถามจากเจ้าหน้าที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่านแจ้งว่าไฟฟ้าเพียงพอต่อการใช้งานและรองรับนักท่องเที่ยว และหากมีแนวโน้มไฟฟ้าไม่พอใช้งานทางการไฟฟ้าจะเพิ่มกำลังไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ในส่วนของปริมาณน้ำดิบที่ต้องใช้สำรองสำหรับการดับเพลิงในชุมชนพบว่า ชุมชนท่องเที่ยวตำบลนาชาวจำเป็นต้องสำรองน้ำดิบในการป้องกันอัคคีภัย จำนวน 5 ลูกบาศก์เมตร/นาที คิดเป็น 275 ลูกบาศก์เมตร ใช้ในการดับเพลิง 1 ชั่วโมง และต้องการรถดับเพลิงจำนวน 1 คัน ซึ่งตำบลนาชาวมีรถดับเพลิง 1 คัน สอดคล้องกับความต้องการในการป้องกันปัญหาอัคคีภัยตำบลนาชาว ในส่วนของการบริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น พบว่าสามารถให้บริการได้ทั้ง 3 เครือข่าย

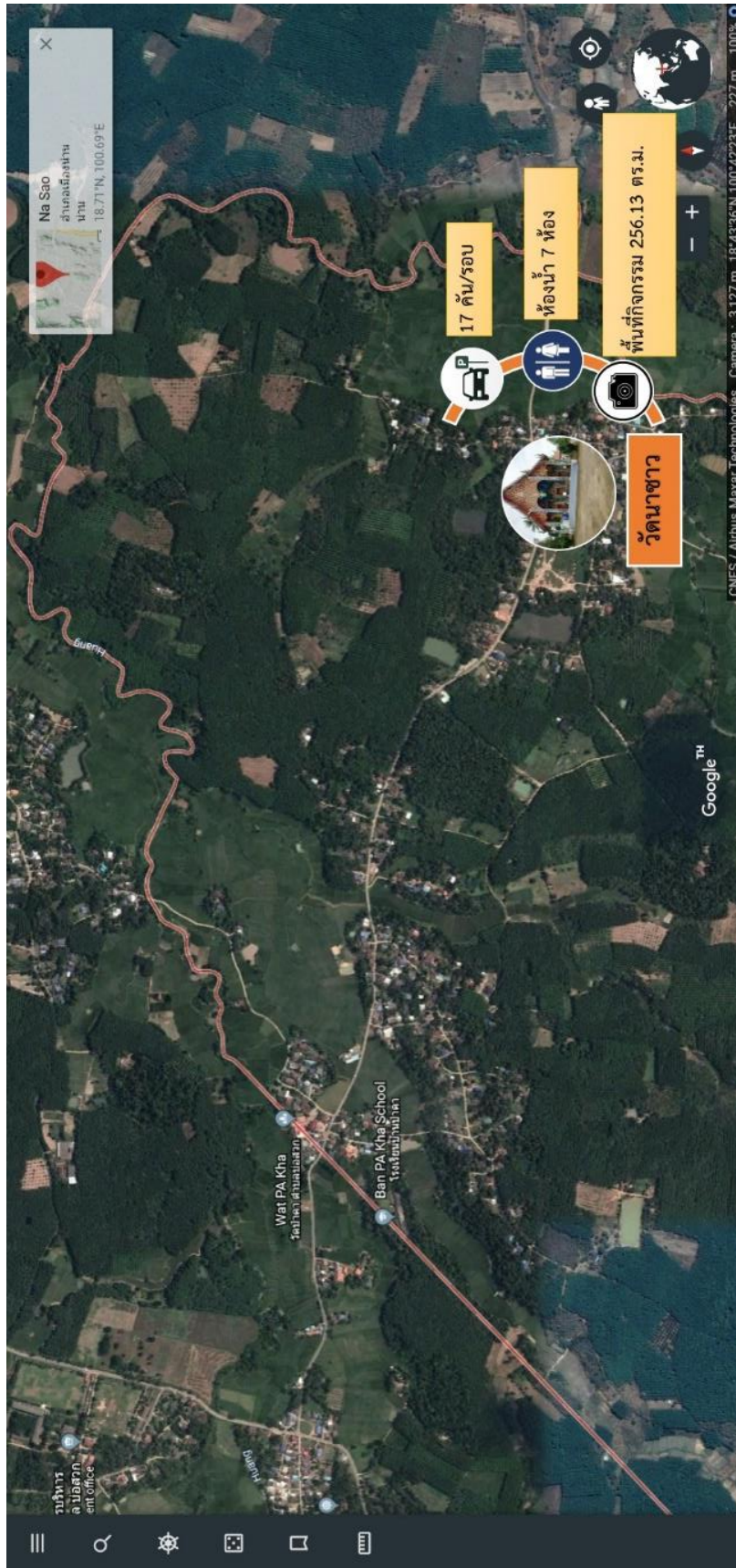
ตารางที่ 21 จำนวนประชากรแต่ละชุมชน และจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยที่เข้ามาเที่ยวแต่ละชุมชน

ชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร(คน)
หมู่ 1 บ้านนาชาว	149	435
หมู่ 5 บ้านนวราชูร์	247	703
หมู่ 6 บ้านดอนคีรี	103	304
รวม	499	1,442

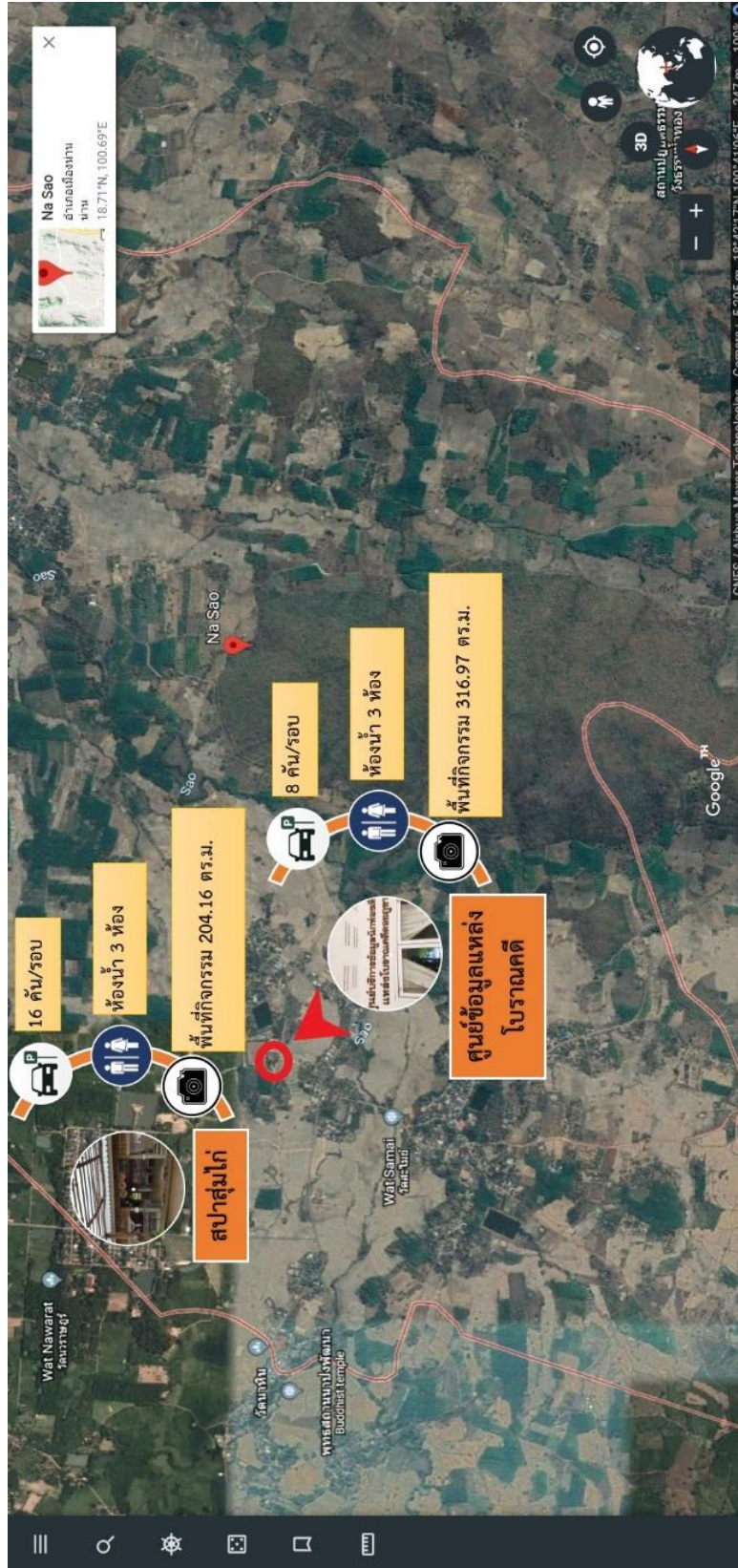
*จำนวนครัวเรือนตำบลนาชาวทั้งหมด 1,180 ครัวเรือน มีประชากร 3,613 คน

สำหรับผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity)ตำบลนาชาวอำเภอเมือง จังหวัดน่าน นั้นในเบื้องต้นได้สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมความสะดวก ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 35 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ภาพที่ 36 แผนที่สรุปขีดความสามารถในการรองรับด้านกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก

ตารางที่ 61 ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ทางกายภาพในพื้นที่ชุมชนนาซาว

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%- 100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
หมู่ 1 บ้านนาซาว				
โบราณสถาน วัดนาซาว				
พื้นที่กิจกรรม	< 65 คน/รอบ < 650 คน/วัน	65 - 102 คน/รอบ 650 - 1020 คน/วัน	103 - 128 คน/รอบ 1030 - 1280 คน/วัน	> 128 คน/รอบ > 1280 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 8 คัน/รอบ < 86 คัน/วัน	8 - 13 คัน/รอบ 86 - 137 คัน/วัน	14 - 17 คัน/รอบ 138 - 170 คัน/วัน	> 17 คัน/รอบ > 170 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 21 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	21 - 34 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	35 - 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
พิพิธภัณฑสถานชุมชนนาซาว	< 128 คน/วัน	128 - 204 คน/วัน	205 - 252 คน/วัน	> 252 คน/วัน
พื้นที่กิจกรรม				
พื้นที่กิจกรรม	< 219 คน/รอบ < 2,190 คน/วัน	219 - 348 คน/รอบ 2,190 - 3,480 คน/วัน	349 - 430 คน/รอบ 3,481 - 4,300 คน/วัน	> 430 คน/รอบ > 4,300 คน/วัน
หมู่ 5 บ้านนาราชบุรี				
สปาสู่มไก่ออบสมุนไพรนาราชบุรี				
พื้นที่กิจกรรม	< 52 คน/รอบ < 208 คน/วัน	52 - 82 คน/รอบ 208 - 328 คน/วัน	83 - 102 คน/รอบ 332 - 408 คน/วัน	> 102 คน/รอบ > 408 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 8 คัน/รอบ < 32 คัน/วัน	8 - 12 คัน/รอบ 32 - 52 คัน/วัน	13 - 16 คัน/รอบ 53 - 64 คัน/วัน	> 16 คัน/รอบ > 64 คัน/วัน
ห้องน้ำ	< 27 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม	27 - 43 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	44 - 54 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม	> 54 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม
	< 495 คน/วัน	495 - 787 คน/วัน	788 - 972 คน/วัน	> 972 คน/วัน
หมู่ที่ 6 บ้านดอนศิริ				
ศูนย์ข้อมูลแหล่งโบราณคดี				
พื้นที่กิจกรรม	< 80 คน/รอบ < 640 คน/วัน	80 - 128 คน/รอบ 640 - 1,024 คน/วัน	129 - 158 คน/รอบ 1,025 - 1,264 คน/วัน	> 158 คน/รอบ > 1,264 คน/วัน
ลานจอดรถ	< 4 คัน/รอบ < 32 คัน/วัน	4 - 6 คัน/รอบ 32 - 51 คัน/วัน	7 - 8 คัน/รอบ 52 - 64 คัน/วัน	> 8 คัน/รอบ > 64 คัน/วัน

แหล่งท่องเที่ยว	ระดับผลกระทบและขีดความสามารถในการรองรับได้ (ระดับการใช้ประโยชน์ที่เป็นสัดส่วน PCC : คน/รอบ, คน/วัน)			
	ผลกระทบน้อย (Below CC) <50%	ผลกระทบปานกลาง (AT & Approaching CC) 51%-80%	ผลกระทบมาก (Exceeding CC) 81%- 100%	ผลกระทบรุนแรง (Over CC) >100%
	ห้องน้ำ	< 23 คน/ ช่วงเวลากิจกรรม < 128 คน/วัน	23 - 34 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 128 - 204 คน/วัน	35 - 42 คน/ช่วงเวลา กิจกรรม 205 - 252 คน/วัน

จากผลการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ระดับผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงที่ยอมรับได้ (Limit of Acceptable Change : LAC) ของแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว บนฐานการสร้างสมดุลของการพัฒนาเมืองท่องเที่ยว ทั้งทางด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมต่อไป ซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์เชิงวิชาการ ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญ การประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ในแต่ละพื้นที่ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับสภาพของพื้นที่บริบทชุมชนและระบบการบริหารจัดการของแต่ละชุมชนโดยวิเคราะห์ประกอบกับสภาพปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจนสามารถกำหนดขีดที่รองรับได้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการกลไกเฝ้าระวังและแผนการจัดการที่ป้องกันหรือจัดการเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียต่อระบบนิเวศโดยรวมและระบบความสัมพันธ์วัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้โดยยึดหลักการและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อให้การท่องเที่ยวที่ขับเคลื่อนนั้นมีความพอดี ชุมชนมีสุข อย่างยั่งยืนต่อไป